

Sprawozdanie Zarządu z działalności spółki Makarony Polskie SA oraz Grupy Makarony Polskie w roku obrotowym 2018

Rzeszów, 25 kwietnia 2019 roku

Spis treści

List Prezesa Zarządu	3
Charakterystyka Grupy Makarony Polskie	5
Organizacja Grupy	5
Wybrane dane rynkowe	7
Makarony Polskie SA na rynku kapitałowym	11
Działalność Grupy Makarony Polskie	14
Główne produkty i usługi	14
Otoczenie rynkowe	19
Znaczące umowy	23
Czynniki istotne dla rozwoju Grupy	27
Sytuacja finansowa Grupy Makarony Polskie	40
Omówienie wyników	40
Segmenty operacyjne	43
Czynniki i zdarzenia, w tym nietypowe, mające wpływ na wyniki 2018 roku	44
Struktura aktywów i pasywów	47
Analiza wskaźnikowa	50
Pozostałe informacje finansowe	53
Skrócone informacje o spółce Makarony Polskie SA	64
Omówienie wyników	64
Otoczenie rynkowe	66
Segmenty operacyjne	69
Struktura aktywów i pasywów	70
Analiza wskaźnikowa	72
Pozycje pozabilansowe	75

Ład Korporacyjny	76
Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego	76
System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych	78
Kapitał akcyjny	80
Prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji	83
Zasady zmiany Statutu Makarony Polskie SA	84
Walne Zgromadzenie	84
Rada Nadzorcza	86
Zarząd	96
Informacje pozostałe	99
Informacja dot. współpracy z biegłym rewidentem	99
Spółeczna odpowiedzialność biznesu	100
Pracownicy	100
Środowisko naturalne	104
Rynek	105
Społeczeństwo	107
Oświadczenia zarządu	110
Informacje o firmie.....	112

Niniejsze „Sprawozdanie Zarządu z działalności spółki Makarony Polskie SA oraz Grupy Makarony Polskie w roku obrotowym 2018” zostało sporządzone w oparciu o §71 ust.8 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim z dnia 29 marca 2018 roku

Ubiegły rok był dobry dla naszej Grupy, osiągnęła ona całkowite skonsolidowane przychody ze sprzedaży na poziomie 154 mln zł, zysk netto wyniósł ok. 5,8 mln zł, a EBITDA ukształtowała się na poziomie 14,1 mln zł

List Prezesa Zarządu

Szanowni Państwo,

Drodzy Akcjonariusze,

W imieniu Grupy Makarony Polskie przekazuję Państwu Sprawozdanie Zarządu i Sprawozdanie Finansowe za 2018 rok.

Z satysfakcją pragnę stwierdzić, że był to kolejny rok zrównoważonego wzrostu w podstawowych obszarach naszej działalności. Skonsolidowane przychody ze sprzedaży wzrosły o 6,3 % w stosunku do roku poprzedniego i wyniosły 154,0 mln zł. Równolegle ze zwiększeniem ilościowym, miał miejsce rozwój jakościowy naszej oferty produktowej poprzez wzbogacenie jej o nowe, innowacyjne makarony z mąki roślin strączkowych i makarony prozdrowotne.

W 2018 roku koncentrowaliśmy się na produkcji, realizacji projektów inwestycyjnych i na doskonaleniu organizacji Grupy. Wypracowaliśmy w tym okresie nadwyżkę EBITDA na poziomie ponad 14,1 mln zł, przy poziomie rentowności 9,1 % oraz zysk netto w kwocie 5,8 mln zł, co daje rentowność netto 3,8 % w odniesieniu do sprzedaży. Zysk przypadający na jedną akcję wyniósł 0,63 zł, zaś wartość jednej akcji wzrosła do 8,52 zł. Aby osiągnąć prezentowane wyniki trzeba było utrzymać właściwe relacje między sprzedażą a kosztami, co nie było proste, bowiem presja kosztowa na rynku siły roboczej i podstawowych surowców była ogromna.

W okresie sprawozdawczym prowadziliśmy cztery projekty inwestycyjne: dwa w Rzeszowie i dwa w Stoczek Natura. W II kw. 2019 roku sfinalizujemy pierwszy i największy projekt, uruchamiamy nowoczesną linię technologiczną do produkcji makaronów wysokobiałkowych w Zakładzie Produkcyjnym w Rzeszowie. Ta unikatowa technologia jest wynikiem współpracy renomowanej jednostki naukowej, producenta linii technologicznych i naszego ośrodka R&D. Innowacje obejmują m.in. skład, mieszanie surowców, wyrabianie ciasta i formowanie produktów, co zapewnia niepowtarzalny smak, kolor i teksturę produkowanego makaronu.

Kolejne trzy projekty, które rozpoczęliśmy w 2018 roku są w toku realizacji a ich oddanie przewidziane jest w 2019 roku. Nowe moce produkcyjne w zakresie makaronów i dań gotowych połączone z wysokimi kompetencjami załogi wzmocnią naszą pozycję konkurencyjną na rynku produktów brandowych i private label. Będą rozwijane brandy

Makarony Polskie i Stoczek oraz nowy brand Novelle. Novelle wpisuje się w nowoczesną, modną dietę, opartą na surowcach roślinnych, odpowiadającą na potrzeby wymagających konsumentów.

Grupa Makarony Polskie w 2018 roku umocniła swoją pozycję rynkową jako producent innowacyjnych, wysokojakościowych, smacznych produktów. Dokonałiśmy ogromnego wysiłku dla przebudowy mocy produkcyjnych, optymalizacji organizacji i rozwoju produktów.

Rok 2018 był kolejnym rokiem tworzenia silnej Grupy Kapitałowej Makarony Polskie.

Zachęcam do zapoznania się z pełną treścią sprawozdania.

Z szacunkiem,

Zenon Daniłowski
Prezes Zarządu

Grupa Makarony Polskie składa się z trzech spółek: dwóch produkcyjnych i jednej handlowej.

Charakterystyka Grupy Makarony Polskie

Organizacja Grupy

Grupa Makarony Polskie („Grupa”) składa się z trzech spółek:

- Makarony Polskie SA („Spółka”, „spółka dominująca”)
- Stoczek Natura Sp. z o.o.
- MP Trade Sp. z o.o.

Makarony Polskie SA

100% udziałów

Stoczek Natura Sp. z o.o.

100% udziałów

MP Trade Sp. z o.o.

Makarony Polskie SA jest producentem szerokiej gamy makaronów, wytwarzanych w technologii tłoczzonej i walcowanej. Spółka oferuje makarony w wielu różnorodnych formach, wytwarzane na bazie mąki durum i mąki z pszenicy zwyczajnej. W swoim portfolio Spółka posiada również produkty odpowiadające na trendy żywności prozdrowotnej np. makarony z mąk rzadziej stosowanych np. orkisz, gryka, żyto oraz produkty BIO. Ofertę produktów urozmaicają makarony smakowe (np. ze szpinakiem i czosnkiem, papryką chili, lubczykiem, pietruszką i koperkiem), duże formy makaronu przeznaczone do nadziewania oraz makarony warzywne produkowane z roślin strączkowych takich jak: ciecierzycy, czerwona soczewica i zielony groszek.

Podstawowe oferowane marki makaronów to Makarony Polskie, Sorenti i Abak (bibrand z Makarony Polskie). Pod marką Sorenti oferowane są również sosy do makaronów.

Stoczek Natura Sp. z o.o. jest producentem przetworów mięsno-warzywnych (dania gotowe, pasztety, smalce konserwy), przetworów warzywnych (sałatki, marynaty, farsze piekarnicze), przetworów owocowych (dżemy, syropy, powidła, nadzienia cukiernicze) oferowanych pod markami Stoczek, Tenczynek i Męska Rzecz, a także suszu owocowo-warzywnego oferowanego pod marką Deli-Susz.

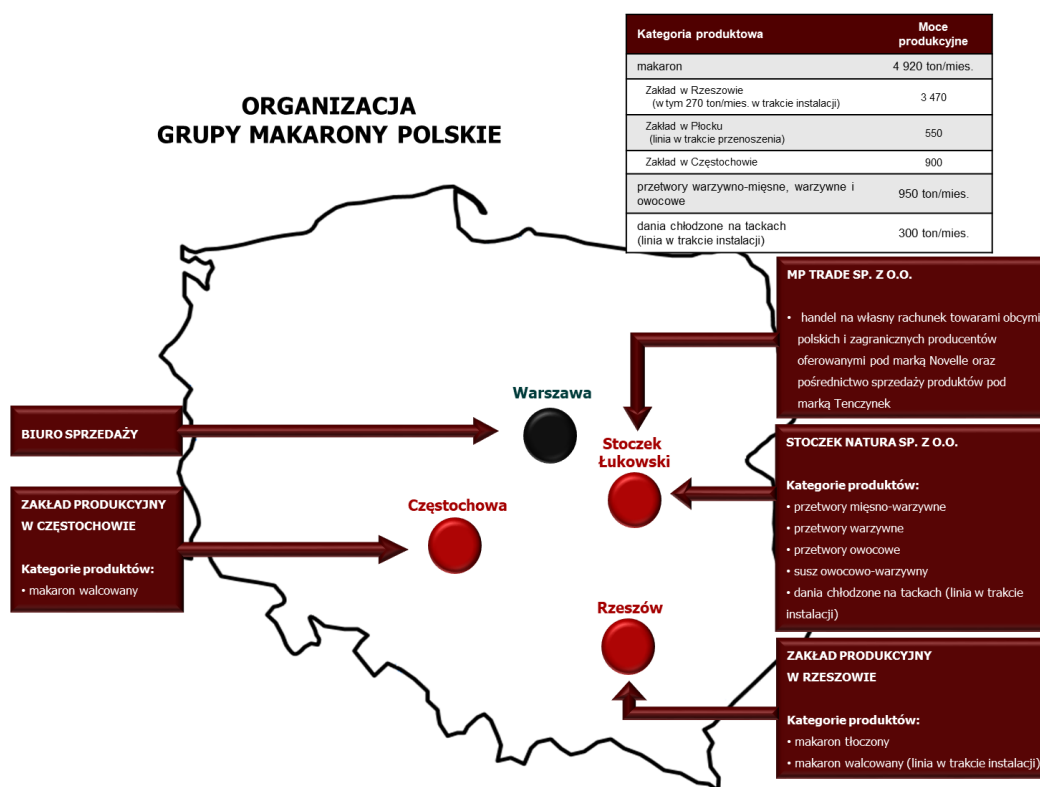
MP Trade Sp. z o.o. rozwija handel na własny rachunek towarami obcymi polskich i zagranicznych producentów. W 2018 roku działalność spółki koncentrowała się na pośrednictwie sprzedaży produktów marki

Tenczynek oraz sprzedaży pod marką własną Novelle produktów kupowanych od zewnętrznych dostawców. Przyjęty model biznesowy Spółki jest obecnie często spotykany na rynku. W tym modelu główną wartością kreującą wartość Spółki jest wzrost wartości marki, a produkcja jest kontraktowana na zewnątrz

Zmiany w organizacji Grupy Makarony Polskie w okresie 2018 roku

W 2018 roku w Grupie Makarony Polskie nie zaszły zmiany, które istotnie wpływałyby na strukturę lub organizację Grupy.

W ramach Grupy Makarony Polskie poszczególne spółki zawierają pomiędzy sobą transakcje kupna i sprzedaży produktów, towarów i usług. Wszystkie transakcje przeprowadzane są na zasadach i warunkach rynkowych.

W trakcie roku obrotowego 2018 kontynuowana była reorganizacja działalności spółki zależnej MP Trade Sp. z o.o., rozpoczęta w II półroczu 2017 roku. Spółka MP Trade Sp. z o.o. działała w tym okresie głównie jako pośrednik sprzedaży produktów marki Tenczynek oraz sprzedawała pod marką własną Novelle produkty kupowane od zewnętrznych dostawców. Przyjęty model biznesowy jest obecnie często spotykany na rynku. W tym modelu główną wartością kreującą wartość firmy jest wzrost wartości marki, a produkcja jest kontraktowana na zewnątrz.

Możliwości wzrostu skali działalności i poprawy wyników finansowych spółki MP Trade Sp. z o.o. w oparciu o posiadany obecnie portfel produktów są jednak ograniczone. Spółka rozpoczęła realizację budowy wartości marki Novelle poprzez rozszerzenie portfolio produktowego oraz intensyfikację działań marketingowych. Nowe produkty będą sukcesywnie wprowadzane do portfolio marki Novelle.

W kolejnych okresach MP Trade Sp. z o.o. będzie koncentrować się na dalszym rozwoju i właściwym pozycjonowaniu marki Novelle. Planowana jest rozbudowa oferty Novelle o nowe linie produktowe oparte na białkach roślinnych i przetworach uchodzących za produkty delikatesowe, jak np. linia past daktylowych, czy linia past warzywnych. Prace nad rozwojem nowych produktów prowadzone będą w ścisłej współpracy z zespołem marketingu Makarony Polskie SA oraz zespołami New Product Development (NPD) funkcjonującymi w Grupie Makarony Polskie.

Możliwości wzrostu spółki MP Trade Sp. z o.o. są zależne z jednej strony od sytuacji rynkowej, a z drugiej od wprowadzania nowych innowacyjnych produktów z obszaru wegańskiego i wegetariańskiego. Rynek produktów opartych o surowce bazujące na białkach pochodzenia roślinnego i produktach delikatesowych takich jak linia past daktylowych, past warzywnych ma tendencje wzrostowe na całym świecie.

Biorąc pod uwagę plany rozwojowe spółki MP Trade Sp. z o.o., spółka Makarony Polskie SA podjęła w trakcie roku obrotowego 2018, decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki MP Trade Sp. z o.o. Kapitał podniesiony został o kwotę 1,0 mln zł, tj. z kwoty 0,5 mln zł do kwoty 1,5 mln zł poprzez utworzenie nowych 10 000 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł o łącznej wartości 1,0 mln zł. Nowoutworzone udziały zostały w całości objęte przez dotychczasowego jedynego wspólnika spółki - firmę Makarony Polskie SA i zostały w całości pokryte wkładem pieniężnym. Rejestracja zmian kapitału zakładowego została dokonana przez sąd KRS w dniu 28 sierpnia 2018 roku.

Wybrane dane rynkowe

„Światowy Rynek makaronu w 2021 roku będzie wart ponad 110 mld zł (31 mld \$). Średni wskaźnik rocznego wzrostu (CARG) ma wynosić 5,76%, a największym rynkiem zbytu dla makaronów pozostanie niezmiennie rejon Azji i Pacyfiku” (Źródło: technavio.com „Global Pasta and Noodles market 2017-2021”).

Rynek makaronów w Polsce jest dosyć stabilny jeżeli chodzi o strukturę (zarówno asortymentu produktów, jak i producentów konkurujących na rynku) i wg prognoz w najbliższych latach będzie rósł w stabilnym tempie 2,7% rocznie (ilościowo).

Kluczowymi trendami wpływającymi na rynek makaronów są:

- rosnąca popularność makaronów prozdrowotnych (health & wellness pasta),
- zwiększający się popyt na lokalne smaki i odmiany,
- nacisk na stosowanie naturalnych dodatków oraz tworzenie produktów z tzw. „czystą etykietą”.

Silnym trendem na rynku spożywczym jest moda na zdrowe odżywianie i różnego rodzaju diety, takie jak bezglutenowa, niskowęglowodanowa czy wegańska. Rynek makaronów w sposób dynamiczny i innowacyjny dostosowuje się do oczekiwań klientów w tym zakresie. Obserwujemy obecnie liczne wdrożenia produktów typu BFY (Better-For-You), bazujące na pełnych ziarnach, zbożach alternatywnych, roślinach strączkowych czy bezglutenowych składnikach oraz warzywach, wywierają istotny wpływ na dynamikę całej kategorii.

„Bezglutenowa rewolucja” jest bardzo silnym trendem i najprawdopodobniej na stałe wpisze się w krajobraz kategorii. Co istotne, obecnie głównym odbiorcą produktów bezglutenowych nie są osoby uczulone na gluten, ale te uważające, że dieta pozbawiona tego składnika jest lepsza dla ich zdrowia.

Zdrowe produkty są obecnie standardem oczekiwanym przez klientów, dlatego też producenci, dążąc do wyróżnienia swojej oferty spośród produktów konkurencji, wzbogacają swoje wyroby o różnego rodzaju dodatki funkcjonalne. Na rynku makaronów prym wiodą superfoods (chia, quinoa, algi) oraz zboża pierwotne (amarantus, gryka, kamut, proso/jagły, teff, sorgo, orkisz). Coraz powszechniejsze są również trendy warzywne, takie jak jarmuż czy czarny czosnek, również zaliczane do superfoods. W każdym przypadku chodzi o składniki, które wyróżniają się wyjątkowo dużą zawartością witamin, minerałów oraz antyoksydantów, mających chronić organizm przed chorobami. W jaki sposób? To głównie zasługa przeciwutleniaczy hamujących rozwój komórek nowotworowych, a także witamin, minerałów i kwasów tłuszczowych, dzięki którym systemy: krwionośny, nerwowy, pokarmowy i odpornościowy – pracują wydajniej, czyli skuteczniej chronią przed szkodliwym wpływem czynników zewnętrznych.

Kolejnym znaczącym trendem dla kategorii jest nurt convenience (wygoda, udogodnienie), szczególnie w zakresie czasu. Deklaracje związane z ilością czasu, które konsument musi zainwestować w przygotowanie produktu, stają się równie istotne jak te mówiące o wartościach odżywczych i składnikach. Najczęstszym claimem z nurtu wygody jest krótki czas przygotowania, ale pojawiają się również udogodnienia w opakowaniach (np. torba

z zamknięciem strunowym) czy porcje na raz. Convenience to również dodatki smakowe sprawiające, że część pracy związanej z gotowaniem jest już wykonana – zarówno te już w samym makaronie, jak i dołożone do opakowania sosy czy saszetki z przyprawami.

Omawiając aktualne trendy rynkowe nie sposób nie wspomnieć o rosnącej świadomości konsumentów w zakresie niemarnowania żywności. Trend „zero waste” obserwowany jest nie tylko w zakresie dywersyfikacji opakowań przez producentów: standardowe, rodzinne lub typu „porcja na raz”, ale także jako społeczny trend promujący odpowiedzialne zakupy (kupuj tyle, ile zjesz) oraz edukujący kulinarnie w zakresie pełnego wykorzystania produktów spożywczych. W ten kontekst doskonale wpisują się makarony, które są inspirującą bazą kulinarną do przygotowanie wielu potraw z dodatkiem najrozmaitszych składników, od zup, po dania obiadowe czy zimne i gorące przekąski.

Na polskim rynku posiłków gotowych do spożycia wzrost średnioroczny przewidywany jest na poziomie 3,2% ilościowo. Rynek ten charakteryzuje się dynamiczną zmianą struktury, zarówno pod kątem asortymentu oferowanych produktów, jak i producentów na nim konkurujących.

Na rynkach europejskich od wielu lat obserwowany jest trend polegający na rozwoju segmentu dań gotowych na tackach i w kubkach kosztem systematycznego kurczenia się półki produktów w słoikach. W Polsce tzw. półka sucha (shelf-stable) wciąż posiada największy udział rynkowy, ale również tutaj coraz wyraźniejszy jest stopniowy odwrót konsumentów ku półce chłodzonej. Jest to wynikiem m.in. mocnego trendu convenience (wygoda, łatwość użycia). Producenci poszukują coraz to nowych rozwiązań, mających ułatwić konsumentowi podgrzanie i spożycie dania. Wygodę i szybkość podkreślają również coraz częściej pojawiające się propozycje dań inspirowanych jedzeniem na wynos. Kategoria odnotowuje także wzrost popularności tzw. meal kits (zestawów umożliwiających samodzielne dokończenie lub skomponowanie dania), który bierze się z potrzeby kompromisu pomiędzy masowymi daniami gotowymi, pozbawionymi choćby cienia indywidualności, a długim i często wymagającym gotowaniem od zera.

Coraz większego znaczenia w kategorii dań gotowych, mającej wizerunek wysoce „przetworzonej”, ma trend prozdrowotności i naturalności. Potrzeba jedzenia „wolnego od...” wzrasta wraz z poziomem wiedzy konsumentów i ich obawami przed alergiami i konserwantami. Również tutaj klienci coraz częściej wymagają „czystej etykiety” (składy pozbawione sztucznych dodatków, wzmacniaczy smaku i konserwantów), a producenci podkreślają prostotę i prozdrowotność receptur.

Grupa Makarony Polskie działa na rynku krajowym (obejmującym handel nowoczesny, handel tradycyjny, oraz B2B i instytucje), a także na rynkach zagranicznych. W ramach działalności eksportowej Grupa nawiązuje współpracę z nowymi klientami z rynków europejskich (Ukraina, Norwegia, Słowacja, Niemcy, Serbia), afrykańskich (Egipt, RPA), azjatyckich (HongKong, Irak) i USA, a także stale poszerza ofertę asortymentową u dotychczasowych klientów.

W 2018 roku Grupa Makarony Polskie działała głównie na rynkach europejskich (Ukraina, Norwegia, Słowacja, Niemcy, Serbia).

Produkty Grupy Makarony Polskie cieszą się wśród zagranicznych odbiorców dobrą opinią. Są synonimem produktów zdrowych, pochodzących z ekologicznie czystych obszarów Polski i smacznych, stąd ich rosnąca popularność na rynkach zagranicznych. Spółki Grupy w najbliższych latach skupią się głównie na pozyskaniu i obsłudze klientów z rynków europejskich oraz analizuje zmianę modelu funkcjonowania na rynkach afrykańskich.

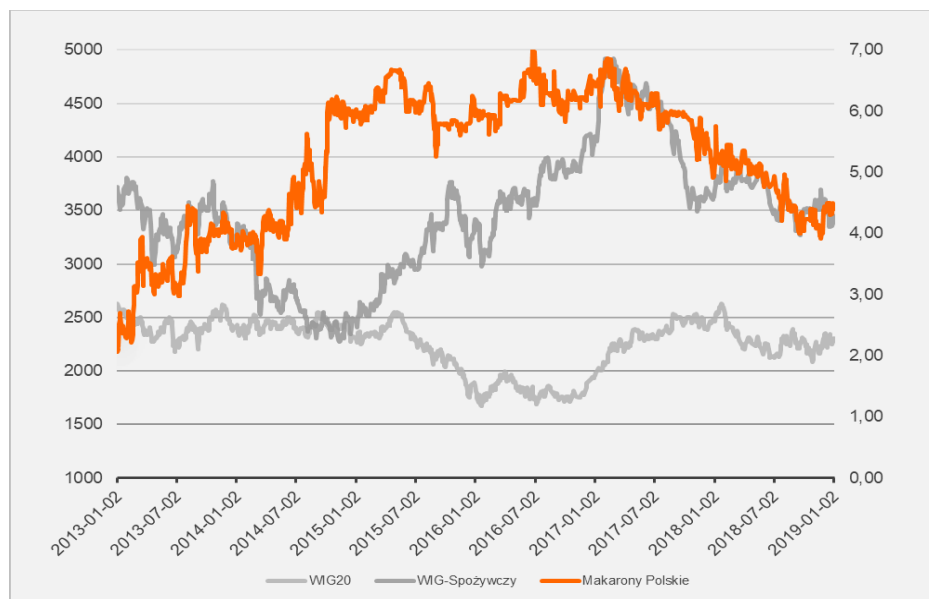
W perspektywie najbliższych lat na znaczeniu będzie zyskiwał sektor e-commerce, jako pełnoprawny kanał sprzedaży. Grupa planuje wielopoziomowe wejście w ten perspektywiczny sektor, m.in. poprzez obecność na platformach handlowych swoich kontrahentów oraz wzmocnioną aktywność w mediach społecznościowych, także w kontekście prosprzedażowym.

Obecnie na rynku obserwowana jest przewaga rozwoju sektora usług nad handlem towarami, co w przyszłości może mieć przełożenie na mniejszą dynamikę rozwoju kategorii spożywczych, w których Grupa funkcjonuje w segmentach „business to consumer” (B2C). Z tego też względu Grupa dostrzega potencjał własny w sektorze „business to business” (B2B), zwłaszcza w kategorii produktów dla cateringu. W swojej polityce dystrybucyjnej B2C Grupa koncentrować się będzie na klientach mających największy potencjał sprzedażowy w kategoriach spożywczych reprezentowanych przez Grupę jako producenta żywności.

Makarony Polskie SA na rynku kapitałowym

Notowania i główne wskaźniki

Akcje spółki Makarony Polskie SA notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od kwietnia 2007 roku.

	2013-01-02	2014-01-02	2015-01-02	2016-01-04	2017-01-02	2018-01-03	2019-01-02	Zmiana od 2013-01-02
Makarony Polskie	2,06	3,8	6,03	6,03	6,45	5,15	4,4	114%
WIG20	2 626	2 431	2 309	1 804	1 957	2 463	2 302	-12%
WIG-Spożywczy	3 719	3 330	2 452	3 409	4 195	3 696	3 447	-7%

Polityka dywidendy w Makarony Polskie SA

W trakcie roku 2018 Zarząd Spółki zarekomendował Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu, aby całość zysku netto za rok obrotowy 2017 w wysokości 5 249 tys. zł, wyłączyć od podziału pomiędzy akcjonariuszy i przeznaczyć na kapitał zapasowy spółki Makarony Polskie SA. Decyzja ta podyktowana była ambitnymi, wielomilionowymi planami inwestycjami przyjętymi przez Grupę na lata 2018-2019. Na realizację tych inwestycji spółki Grupy pozyskały zarówno dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, jak również finansowanie obce (długoterminowe kredyty inwestycyjne), niemniej dla zapewnienia

właściwych przepływów pieniężnych w opinii zarządu niezbędne jest zapewnienie również właściwego poziomu wkładu własnego ze strony Grupy.

W dniu 28 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Makarony Polskie SA podjęło uchwałę nr 15 o wypłacie dywidendy w wysokości 2 312 517,75 zł, to jest 0,25 zł brutto na jedną akcję. Pozostałą część zysku w kwocie 2 936 371,26 zł przeznaczono na kapitał zapasowy Spółki.

Dzień dywidendy został ustalony na 14 sierpnia 2018 roku. Dywidenda została wypłacona w dniu 28 sierpnia 2018 roku. Do dywidendy uprawnionych było 9 250 071 akcji Spółki.

W roku 2019 Zarząd Spółki zdecydował zarekomendować Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu, aby zysk netto za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku w wysokości 5 069 631,54 zł podzielić w następujący sposób:

- kwotę 2 312 517,75 zł przeznaczyć na wypłatę dywidendy, tj. wypłacić dywidendę w wysokości 0,25 zł brutto na jedną akcję,
- pozostałą część zysku w kwocie 2 757 113,79 zł przeznaczyć na kapitał zapasowy Spółki.

Zgodnie z art. 382 §3 Kodeksu spółek handlowych niniejsza rekomendacja została przedstawiona przez Zarząd do wiadomości Radzie Nadzorczej i uzyskała pozytywną opinię Rady Nadzorczej. Ostateczną decyzję dotyczącą podziału zysku za rok obrotowy 2018 podejmie Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki.

Zarząd Makarony Polskie SA postanowił, że w kolejnych latach obrotowych również będzie stał się rekomendować Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, choć każdorazowo możliwość wypłaty dywidendy uzależniana będzie od wysokości osiągniętego zysku, bieżących celów inwestycyjnych i sytuacji spółki.

Wykorzystanie wpływów z emisji

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do dnia przekazania niniejszego sprawozdania Spółka nie przeprowadzała emisji akcji.

Dialog z akcjonariuszami i inwestorami

Obecność na rynku kapitałowym traktowana jest przez Spółkę jako element długoterminowej strategii rozwoju. Spółka podejmuje działania mające na celu budowanie

trwałych i profesjonalnych relacji z wszystkimi uczestnikami rynku kapitałowego oraz zapewnienie równego dostępu do informacji wszystkim grupom interesariuszy.

Istotną formą komunikacji Spółki z akcjonariuszami i inwestorami jest strona internetowa Spółki www.makarony.pl. W sekcji Strefa Inwestora Spółka na bieżąco zamieszcza informacje istotne z punktu widzenia akcjonariuszy i inwestorów, np. aktualności, kalendarium wydarzeń, aktualne wyniki finansowe.

Spółka uruchomiła skrzynkę e-mailową relacje@makarony.pl, na którą wszyscy zainteresowani akcjonariusze, inwestorzy i analitycy mogą przysyłać pytania dotyczące szeroko rozumianych kwestii IR. Odpowiedzi i wyjaśnienia dotyczące podnoszonych przez interesariuszy tematów, są udzielane przez Spółkę z uwzględnieniem zakazów wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

Na dwa tygodnie przed publikacją okresowych raportów finansowych Spółka nie organizuje i nie uczestniczy w spotkaniach inwestorskich.

Portfolio Grupy jest stale dostosowywane do trendów rynkowych i potrzeb odbiorców – w ostatnim czasie wzbogaciły go produkty funkcjonalne: dietetyczne i prozdrowotne.

Działalność Grupy Makarony Polskie

Główne produkty i usługi

Asortyment produktów markowych

MAKARONY

MAKARONY POLSKIE – marka posiadająca wyraźną osobowość, wpisującą się w popularny i stabilny trend rynkowy promocji żywności rodzimej i lokalnej; dedykowana konsumentom ceniącym dobrą, polską jakość w rozsądnej cenie.

Portfolio marki obejmuje zarówno tradycyjne makarony jajeczne (walcowane, oferowane jako bibrand z marką Abak), jak i makarony

tłoczone, wyprodukowane z różnych rodzajów mąk, w tym z mąk z upraw ekologicznych, jak również makarony

funkcjonalne o charakterze dietetycznym i prozdrowotnym (makarony 100% orkisz, żyto, gryka, czy makarony pełnoziarniste ze zwiększoną zawartością błonnika).

W asortymencie marki funkcjonuje również linia asortymentowa „W Kuchniach Świata” inspirowana smakami słonecznej Italii, oparta o tzw. duże formy makaronu wytwarzane w 100% z mąki z twardoziarnistej pszenicy durum, przeznaczone do nadziewania.

Podążając za silnym na rynku spożywczym trendem do oferowania produktów w opakowaniach do jednorazowej konsumpcji, linię prozdrowotną Spółka oferuje również w opakowaniach 100g i promuje hasłem „W sam raz na raz”.

W 2018 roku linia makaronów jajecznych zastała rozszerzona o nowe indeksy popularnych form makaronowych: gniazda w dwóch szerokościach wstęg oferowane w atrakcyjnych tackach. Atutem produktów jest ich jakość, ręczne pakowanie oraz szerokie zastosowanie kulinarne.

Kolejnymi nowościami w linii są popularne formy makaronów jajecznych dedykowanych przede wszystkim jako dodatek do zup: nitki i wstążki o charakterystycznej nieregularnej linii naśladującej domowy, cięty makaron. Wszystkie nowość makaronów jajecznych oferowane są pod flagową marką Spółki, którą wspiera brand Abak.

Naszą ambicją jest, aby brand Makarony Polskie, wspólnie z subbrandem Makarony Polskie Abak, stał się narzędziem do uporządkowania rozdrobnionej obecnie półki średniej, umiejscowionej tuż poniżej lidera i przejęcia udziałów, które obecnie posiadają bardzo liczni drobni producenci.

SORENTI - to marka stworzona z myślą o smakoszach włoskiej kuchni, posiadająca w ofercie najpopularniejsze formy makaronów produkowanych w 100% z mąki pochodzącej z przemiału najwyższej jakości twarżozłaznistej pszenicy durum. Na rynku krajowym marka Sorenti funkcjonuje głównie w kanale nowoczesnym. Przewagą tej marki w intensyfikującym swoje działania konkurencyjnym otoczeniu jest przystępna cena produktów. Marka Sorenti stanowi także bardzo atrakcyjny towar eksportowy z dużym potencjałem rozwoju i dalszej internacjonalizacji.

PRZETWORY MIĘSNO-WARZYWNE

Asortyment markowy przetworów mięsno-warzywnych obejmował dania gotowe oraz mięsiwa pod markami Stoczek i Męska Rzecz. Dania gotowe oferowane przez Grupę - klasyczne obiady kuchni polskiej - łączą w sobie domowy smak z wygodą i szybkością ich przygotowywania, co sprawia, że doskonale wpisują się w aktualne trendy na rynku produktów spożywczych.

Asortyment dań w słoikach idealnie uzupełnia linia „W kuchniach świata” odpowiadająca na nowe trendy konsumenckie, a także zupy na gęsto, z mięsną wkładką.

Marka „Męska Rzecz” dedykowana jest do najszerszego grona konsumentów tej kategorii spożywczej, specjalnie doprawiona pod męski gust, konkurująca na półce swoją przystępną ceną.

Ofertę marek Męska Rzecz oraz Stoczek wzbogacają zupy i dania w puszcze, w tym dania gotowe w opakowaniu XXL (ok. 800g) dla tych, którzy lubią dużo i dobrze zjeść. Dania są nie tylko smaczne i sycące, ale również zdrowe – bez konserwantów, sztucznych barwników, aromatów czy wzmacniaczy smaku.

Portfolio tej grupy produktowej jest systematycznie rozbudowywane. W ostatnim okresie w ofercie pojawiły się m.in.: Borgacz Szwejka, Gołąbki Zamojskiego, Uczta Kozaka z wędzonką, Uczta Sułtana z Carry, Potrawka Hanysa.

PRZETWORY WARZYWNE

Asortyment w zakresie przetworów warzywnych obejmował głównie sałatki i marynaty pod marką Tenczynek – tradycyjne dodatki warzywno-owocowe uatrakcyjnające i urozmaicające dania, zarówno na zimno, jak i na gorąco. Produkty te mają swoje wierne grono konsumentów, wpisują się również w politykę eksportową Grupy – marka Tenczynek pozycjonowana jest na półkach „ethnic food” jako produkt „premium”.

Marka Tenczynek obejmuje również nadzienia oraz farsze słone dla piekarnictwa i gastronomii. Jest to bardzo dynamicznie rozwijający się rynek.

PRZETWORY OWOCOWE

Asortyment w zakresie przetworów owocowych obejmował dżemy i powidła (Stoczek i Tenczynek) oraz syropy (Tenczynek) – produkowane z zachowaniem najwyższej jakości. W odpowiedzi na trendy rynkowe dotyczące rozwijania nowych kategorii smakowych, Grupa poszerza portfolio o tego typu produkty, głównie opierając się na perspektywie eksportowej.

SUSZ OWOCOWY

Nowością produktową wprowadzoną na koniec 2017 roku jest susz owocowy oferowany przez Stoczek Natura Sp. z o.o. w marce Deli-Susz. Portfolio marki stanowi pięć produktów na bazie polskiego suszonego jabłka: chipsy jabłkowe w trzech smakach (naturalne, z cynamonem i kwaśne) oraz dwa smaki mieszanek suszonych owoców (jabłko + malina, jabłko + wiśnia). Są to produkty odpowiadające na trend poszukiwania zdrowych

alternatyw dla wysokokalorycznych przekąsek pełnych chemicznych dodatków, ponieważ są w 100% naturalne, bez dodatku substancji konserwujących, sztucznych barwników, cukru czy tłuszczów.

MARKA NOVELLE

W ramach Grupy Makarony Polskie funkcjonuje spółka handlowa MP Trade Sp. z o.o., której celem jest rozwój handlu na własny rachunek produktami oferowanymi pod marką Novelle, dotyczy to zarówno rynku krajowego jak i zagranicznego.

Spółka MP Trade Sp. z o.o. posiada zarejestrowany w Polskim Urzędzie Patentowym własny brand produktowy Novelle. W 2018 roku pod brandem tym spółka oferowała makarony tortellini w różnych smakach, spekle jajeczne oraz makarony z mąki z roślin strączkowych (ciecierzyca, soczewica czerwona, zielony groszek). Prowadzone były również prace koncepcyjne i próby produkcyjne nowych produktów takich jak: pasty daktylowe, pasty warzywne, smalce wegańskie oraz dania wege. Pierwsze wdrożenia rynkowe nowego asortymentu planowane są w pierwszym półroczu 2019 roku. Strategicznym celem spółki MP Trade Sp. z o.o. jest dalsze rozwijanie własnej oferty produktowej pod brandem Novelle.

Marka Novelle będzie nadal rozwijana, a jej oferta będzie systematycznie dostosowywana do zidentyfikowanych trendów rynkowych i potrzeb konsumentów. Zgodnie z przyjętymi przez spółkę założeniami, marka Novelle będzie stanowiła brand parasolowy, pod którym oferowane będą produkty wpisujące się w trend zdrowej żywności, w szczególności produkty na bazie warzyw, z „czystymi etykietami”.

Asortyment produktów private label

Produkty pod obcą marką są obecne w każdym segmencie oferty handlowej Grupy. W zakresie private label Grupa jest wiodącym producentem makaronów walcowanych i tłoczonych oraz liczącym się wytwórcą przetworów mięsno-warzywnych, warzywnych i owocowych.

Grupa Makarony Polskie rozwijając asortyment w markach własnych sieci, bazuje na globalnych trendach obowiązujących na rynku spożywczym, a w szczególności: zdrowie i natura, convenience, lokalne pochodzenie oraz premiumizacja.

Kluczową metodą na pozyskiwanie i lojalizowanie klientów jest oferowanie produktów premium w przystępnych cenach. W odpowiedzi na oczekiwania sieci handlowych portfolio Grupy zostało wzbogacone o wielojajeczne makarony walcowane, duże kształty makaronów tłoczone na matrycach z brązu, makarony z dodatkami smakowymi (zioła, przyprawy) oraz opakowania podkreślające wysoką jakość produktów np. opakowania z ręcznie nitowaną zawieszka z papieru, kartoniki z tłoczeniami i złoceniami.

Konsumenci coraz częściej sięgają po żywność, która wspomaga zdrowie. W odpowiedzi na ten trend Grupa postawiła na rozwój makaronów z mąk warzywnych, mąk z pełnego przemiału (bogaty w błonnik i składniki mineralne) oraz mąk organicznych (produkty bio).

Ważnym wyznacznikiem zakupowym jest również trend convenience rozumiany jako łatwość przygotowywania posiłków i wygoda ich spożywania, oszczędność czasu, żywność „w biegu”, na wynos, impulsowo kupowana i konsumowana, łatwość obsługi (rozpakowywanie, przechowywanie, wyrzucanie), miniaturyzacja. W Grupie prowadzone są prace rozwojowe, mające na celu wykreowanie oferty wpisującej się w ten trend.

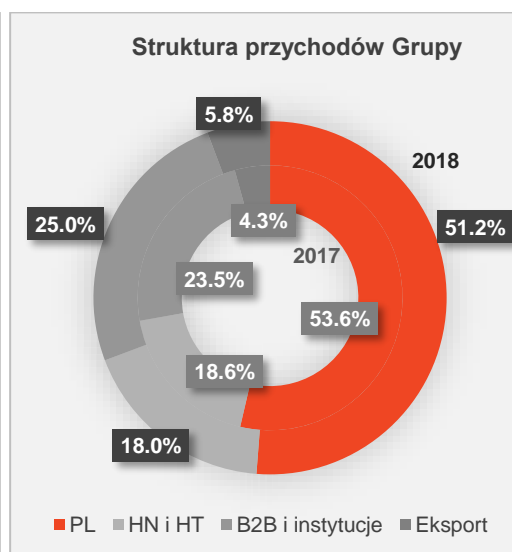
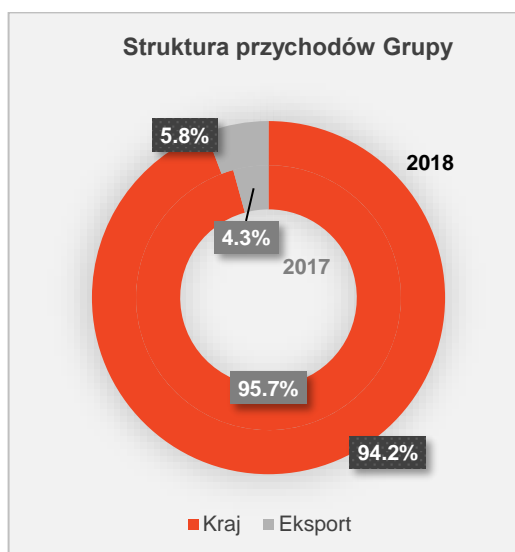
W kategoriach innych niż makarony, umocniliśmy pozycję w kategorii mięs i dań gotowych w markach własnych sieci.

Duże zainteresowanie zakupami produktów private label w Grupie Makarony Polskie przez wiodące, a także mniejsze sieci jest dowodem na wysoką jakość, sprawność organizacyjną Grupy, a także świadczy o jej pozycji konkurencyjnej i wiarygodności

Otoczenie rynkowe

Rynki zbytu Grupy Makarony Polskie można podzielić na rynek krajowy (obejmujący private label, handel tradycyjny, handel nowoczesny oraz B2B i instytucje) oraz eksport (w tym sprzedaż przez pośredników krajowych). W ujęciu Like-for-Like (LFL), Grupa osiągnęła w 2018 roku następujące przychody ze sprzedaży:

w tys. zł	2018	2017	r/r
Przychody ze sprzedaży	154 017	144 872	+6,3%

Private label

Największy udział w przychodach Grupy (51,2%) miał kanał private label (PL) oferujący produkty pod markami własnymi sieci krajowych i zagranicznych (z uwzględnieniem sprzedaży do kontrahenta Lidl działającego w ramach jednej Grupy w Europie).

PL (w tys. zł)	2018	2017	r/r
Przychody ze sprzedaży	78 903	77 685	2%

W ramach kanału B2B Grupa rozwija głównie sprzedaż makaronów i półproduktów dla piekarnictwa i cukiernictwa, a także działalność usługową polegającą na napełnianiu słoików i puszek dla klientów jako podwykonawca.

W sektorze private label Grupa Makarony Polskie jest wiodącym na rynku krajowym dostawcą makaronów walcowanych i tłoczonych oraz liczącym się producentem przetworów mięsno-warzywnych, warzywnych i owocowych.

Sprzedaż w tym kanale wzrosła o 2,0% w 2018 vs. 2017 rok. Wzrost przychodów ze sprzedaży był wynikiem wprowadzenia nowego asortymentu na stały listing przy jednoczesnym utrzymaniu dotychczasowej oferty, jak również pozyskania nowych kontraktów na sprzedaż dzemów.

Głównymi odbiorcami w tym kanale są takie sieci jak: Jeronimo Dystrybucja Polska, Lidl, Netto, Auchan, Aldi, Żabka, Carrefour, Intermarche, Stokrotka, GK Specjał, Lewiatan.

W 2018 roku tylko dwóch klientów przekroczyło próg 10% udziału w skonsolidowanych przychodach ze sprzedaży (łącznie produktów brandowych i private label). Są to Jeronimo Dystrybucja Polska z udziałem ok. 23,7 % oraz Grupa Lidl z udziałem ok. 10,3%. Spółki Grupy nie są w żaden formalny sposób powiązane z operatorem tej sieci, a współpraca odbywa się na zasadach partnerskich i jest korzystna dla Grupy Makarony Polskie.

Handel nowoczesny i handel tradycyjny

Kolejnym znaczącym dla Grupy przychodem na poziomie 18,0%, osiągniętym na rynku krajowym jest sprzedaż brandów Grupy (marki: Makarony Polskie, Sorenti, Stoczek, Tenczynek, Męska Rzecz, Novelle) w kanałach handlu nowoczesnego (HN) i handlu tradycyjnego (HT):

HN i HT (w tys. zł)	2018	2017	r/r
Przychody ze sprzedaży	27 736	26 943	3%

Na wzrost wartości sprzedaży wpłynęły głównie:

- konsekwentne i skuteczne realizowanie długoterminowej strategii rozwoju sprzedaży,
- wprowadzenie nowej polityki cenowej, weryfikacja i renegocjacja kontraktów,
- zawarcie nowych kontraktów.

W 2019 roku Grupa planuje rozwój współpracy i pozyskanie nowych, dotychczas nieobsługiwanych sieci zagranicznych, krajowych i lokalnych. Dodatkowo we współpracy z firmami oferującymi zewnętrzne siły sprzedażowe Grupa stawia sobie za cel poprawę obsługi wśród obecnych klientów oraz numeryki poprzez pozyskanie nowych odbiorców.

B2B i Instytucje

B2B i Instytucje stanowiły w 2018 roku ok. 25,0%, w całości przychodów Grupy:

B2B i Instytucje (w tys. zł)	2018	2017	r/r
Przychody ze sprzedaży	38 494	34 015	13,2%

Sprzedaż w kanale dystrybucji B2B i Instytucje w 2018 roku wyniosła blisko 38,5 mln zł i była wyższa o blisko 4,5 mln zł (tj. 13,2%) w stosunku do 2017 roku.

W ramach kanału B2B Grupa prowadzi sprzedaż makaronów i rozwija produkcję półproduktów (nadzienia słodkie, farsze słone) dla przemysłu piekarniczego i cukierniczego.

Wzrost sprzedaży jest wynikiem rozszerzenia współpracy z dotychczasowymi kontrahentami i pozyskania nowego odbiorcy w kanale B2B.

Stosunkowo nowa forma działalności Grupy, jaką jest produkcja nadzień słodkich i farszy słonych, od samego początku spotkała się z pozytywnym przyjęciem przez rynek. Spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. zainwestowała w nowoczesny park maszynowy do pakowania nadzień i farszy. Linia produkcyjna z funkcją termoformowania pozwala na oferowanie tych produktów w bardzo dobrej formule jakościowej, z wydłużonym terminem przydatności do spożycia. Grupa wciąż pracuje nad pozyskaniem nowych, perspektywicznych odbiorców w tym obszarze.

Eksport

Eksport w całości przychodów Grupy za rok 2018 stanowił 5,8%:

Eksport (w tys. zł)	2018	2017	r/r
Przychody ze sprzedaży	8 883	6 229	42,6%

Sprzedaż eksportowa Grupy w 2018 roku wyniosła prawie 9,0 mln zł (realizowana własnym zespołem handlowym oraz przez pośredników). Był to wynik wyższy od osiągniętego w 2017 roku o 42,6%. Głównym rynkiem eksportowym pozostaje Ukraina. Grupa realizuje obecnie długoterminową strategię pozyskiwania nowych rynków zbytu. Nawiązane bezpośrednio relacje z finalnymi odbiorcami pozytywnie przekładają się na poziom realizowanej marży.

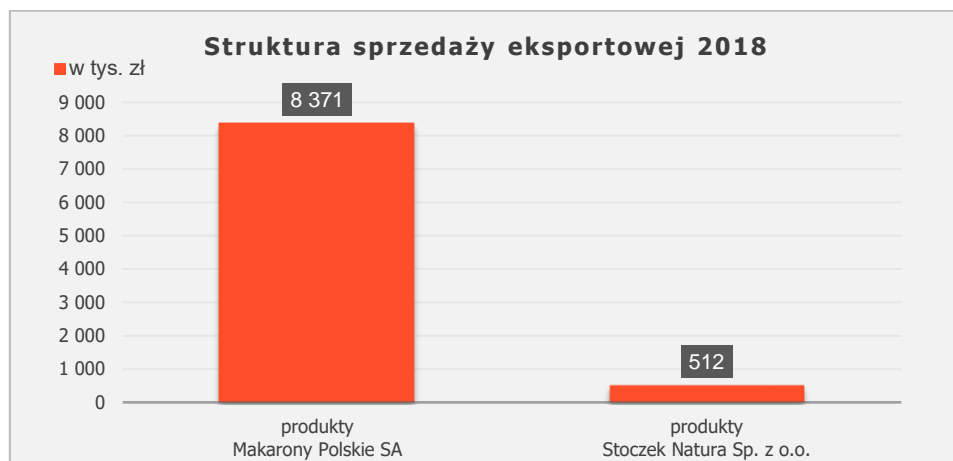
Na poniższym wykresie przedstawiono strukturę sprzedaży eksportowej z podziałem na produkty wyprodukowane przez Zakłady Produkcyjne Grupy w Rzeszowie

W 2018 roku Grupa Makarony Polskie działała głównie na rynkach europejskich oraz afrykańskich, azjatyckich i USA.

W kolejnych latach Grupa planuje skoncentrować swoje działania na rynkach Afryki Północnej i Ukrainy

i Częstochowie (makarony) oraz Zakład Produkcyjny w Stoczku Łukowskim (produkty Stoczek):

W 2018 roku Grupa Makarony Polskie działała głównie na rynkach europejskich (Ukraina, Norwegia, Słowacja, Niemcy, Serbia) oraz w mniejszym zakresie na afrykańskich (Egipt, RPA), azjatyckich (HongKong, Irak) i USA.

W latach 2016-2018 Spółka wraz z innymi producentami skupionymi w Polskiej Izbie Makaronu (PIM), realizowała program „Makarony Europy” prowadzonego przez PIM. Celem programu była promocja makaronu na terenie Ukrainy oraz Chińskiej Republiki Ludowej. Ukraińscy i chińscy odbiorcy (konsumenci, dystrybutorzy) byli edukowani o właściwościach zdrowotnych makaronów, a także o różnorodności i wysokiej jakości produktów makaronowych pochodzących z państw Unii Europejskiej, w tym z Polski (wyemitowane zostały reklamy w telewizji, prasie i na stronach internetowych, przeprowadzono także różnego rodzaju akcje promocyjne w trakcie targów i w punktach sprzedaży). Realizacja Programu przyczyniła się do rozwoju rynku zbytu i wzrostu wolumenu sprzedaży makaronów produkowanych w Unii Europejskiej. Producenci skupieni wokół programu stworzyli nieformalną grupę sprzedażową. W 2018 roku sprzedaż eksportowa Spółki na rynku ukraińskim wzrosła o ok. 50% i będzie kontynuowana również w latach kolejnych.

W kolejnych latach Grupa planuje skoncentrować swoje działania na rynkach europejskich, w tym głównie Ukrainy. Dla realizacji powyższych celów Grupa pozyskała partnerów na rynkach lokalnych, którzy wspomagają Grupę w dalszym rozwoju sprzedaży na tych rynkach.

Znaczące umowy

Umowa z Jeronimo Martins Polska SA

Na podstawie umowy zawartej pomiędzy Makarony Polskie SA i Jeronimo Martins Polska SA do sieci Biedronka sprzedawane są makarony pod markami własnymi sieci: Pastani, Dobrusia i Makaron Szlachecki.

Umowy z siecią Lidl

Na podstawie umów zawartych pomiędzy Makarony Polskie SA i siecią Lidl w sklepach tej sieci oferowane są różnego rodzaju produkty wyprodukowane przez Spółkę.

Umowa o dofinansowanie projektu pod nazwą „Utworzenie Centrum Badawczo Rozwojowego Przemysłu Makaronowego przy spółce Makarony Polskie SA”

Od kwietnia 2017 roku Spółka realizuje Umowę o dofinansowanie projektu pod nazwą „Utworzenie Centrum Badawczo Rozwojowego Przemysłu Makaronowego przy Spółce Makarony Polskie SA”. Umowa zawarta jest z Ministerstwem Rozwoju i Finansów (MIiR), a projekt otrzymał dotację w ramach działania 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw, Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020.

Przedmiotem zawartej umowy dotacyjnej jest utworzenie Centrum Badawczo Rozwojowego Przemysłu Makaronowego przy spółce Makarony Polskie SA. W Centrum B&R prowadzone będą prace nad innowacyjnymi produktami o cechach prozdrowotnych, które docelowo wzbogacą ofertę produktową Spółki, a także nad zagadnieniami istotnymi dla całej branży makaronowej.

W ramach projektu Spółka planuje zakup środków trwałych i robót budowlanych. Na potrzeby Centrum B&R, zakupiona zostanie m.in. nowoczesna linia do testów produkcyjnych, której parametry pozwolą odzwierciedlić warunki panujące podczas procesu produkcji przemysłowej (linia ta będzie aktywem o znaczącej wartości).

Całkowity koszt projektu wynosi ok. 18,6 mln zł. Całkowita maksymalna kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem wynosi ok. 15,2 mln zł. Dofinansowanie opiewa na kwotę ok. 9,1 mln zł.

W marcu 2019 roku Spółka zawarła z MIIR aneks na mocy którego zaktualizowano termin zakończenia realizacji projektu na dzień 31 marca 2020 roku (wcześniej termin ten określony był na 30 czerwca 2019 roku). Wniosek Spółki o zmianę terminu zakończenia realizacji projektu, podyktowany był zmianami wprowadzonymi do dokumentacji budowlanej oraz do zakresu prac budowlanych. Przesunięcie w czasie terminu zakończenia projektu pozwoli Spółce w pełni wywiązać się ze zobowiązań i zrealizować projekt zgodnie z zamierzeniami.

Warunki umowy nie odbiegają od warunków stosowanych powszechnie dla tego typu umów. Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy jest wstawiony przez Spółkę weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

▼ Aneksy do umowy kredytu inwestycyjnego zawartej z Santander Bank Polska SA

W czerwcu 2018 roku i styczniu 2019 roku spółka Makarony Polskie SA zawarła z Santander Bank Polska SA (dawniej: Bank Zachodni WBK SA, zwany dalej: „Bankiem”), aneksy do umowy kredytu inwestycyjnego unijnego o wartości 8 mln zł. Kredyt przeznaczony jest na sfinansowanie inwestycji związanej z projektem pt. „Wdrożenie wyników prac badawczo-rozwojowych w zakresie żywności funkcjonalnej w firmie Makarony Polskie SA”.

Przedmiotem zawartych aneksów było m.in. przedłużenie okresu uruchomienia limitu kredytowego do dnia 31 marca 2019 roku (pierwotnie okres uruchomienia przypadał do dnia 30 czerwca 2018 roku) oraz zmiana harmonogramu spłaty rat.

Spłata kredytu nastąpi w 34 ratach miesięcznych począwszy od dnia 30 kwietnia 2019 roku, w następujących wysokościach: 33 raty w kwocie 0,1 mln zł każda i ostatnia 34 rata wyrównująca w kwocie 4,54 mln zł (pierwotnie harmonogram zakładał spłatę kredytu w 43 ratach miesięcznych płatnych od 31 lipca 2018 roku, w tym 42 raty równych rat po 0,09 mln zł i ostatnia rata balonowa w wysokości 4,13 mln zł). W przypadku spłaty kredytu z otrzymanego dofinansowania, harmonogram spłaty ulegnie zmianie poprzez zmianę raty balonowej. Raty spłacanego kredytu zostaną zmienione w takim stosunku do rat określonych w pierwotnym harmonogramie, w jakim kwota wykorzystanego kredytu pozostaje do kwoty udzielonego kredytu.

▼ Umowa o dofinansowanie projektu pod nazwą „Wdrożenie wyników prac badawczo-rozwojowych w zakresie żywności funkcjonalnej w firmie Makarony Polskie SA”

Od marca 2017 roku Spółka realizuje Umowę o dofinansowanie projektu pod nazwą „Wdrożenie wyników prac badawczo-rozwojowych w zakresie żywności funkcjonalnej

w firmie Makarony Polskie SA". Umowa zawarta jest z Zarządem Województwa Podkarpackiego, a projekt otrzymał dotację w ramach działania 1.4 Wsparcie MŚP, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020.

Przedmiotem zawartej umowy dotacyjnej jest wdrożenie wyników prac badawczo-rozwojowych prowadzonych przy współpracy z jednostką naukową, polegających na opracowaniu innowacyjnych receptur produktów przy wykorzystaniu surowców nie stosowanych standardowo w branży makaronowej. Głównym celem projektu jest ekspansja spółki Makarony Polskie SA na rynku żywności funkcjonalnej.

W ramach projektu Spółka planuje zakup środków trwałych. Aktywem o znaczącej wartości nabywanym w ramach projektu będzie nowoczesna linia do produkcji makaronu.

Całkowity koszt projektu wynosi 12,3 mln zł. Całkowita maksymalna kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem wynosi 10,0 mln zł. Dofinansowanie opiewa na kwotę 5,5 mln zł.

W lipcu 2018 roku i marcu 2019 roku spółka Makarony Polskie SA zawarła z Zarządem Województwa Podkarpackiego aneksy do umowy na mocy których termin realizacji projektu ustalony został na okres do dnia 30 kwietnia 2019 roku (pierwotnie termin ten przypadał na 30 czerwca 2018 roku), zmieniono również zapisy umowy dotyczące ochrony danych osobowych dostosowując je do wymogów prawnych wynikających z wejścia w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Warunki umowy są zgodne z powszechnie stosowanymi dla tego typu umów. Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy jest wstawiony przez Spółkę weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

▼ Aneksy do umów kredytowych zawartych z Bankiem Gospodarstwa Krajowego

W lipcu 2018 roku Spółka zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego aneksy do umów kredytowych spełniających kryteria umowy znaczącej, o łącznej wartości umownej 8,0 mln zł (pierwotna wartość umów kredytowych to 11,0 mln zł) tj. umowy kredytu otwartego w rachunku bieżącym oraz umowy kredytu obrotowego nieodnawialnego w rachunku kredytowym.

Umową o najwyższej wartości była umowa kredytu otwartego w rachunku bieżącym z limitem kredytowym 6,0 mln zł. Aneks do umowy kredytu otwartego w rachunku

bieżącym przedłużył termin spłaty zobowiązania z dnia 30 czerwca 2018 roku do dnia 30 czerwca 2019 roku.

Pozostałe istotne warunki umowy kredytowej nie uległy zmianom.

W związku z zawarciem ww. aneksów wydłużeniu uległ termin obowiązywania poręczenia udzielonego spółce Makarony Polskie SA przez spółkę zależną Stoczek Natura Sp. z o.o. Poręczenie umowy kredytu otwartego w rachunku bieżącym obowiązuje w terminie do 30 grudnia 2019 roku (dotychczasowy termin 31 grudnia 2018 roku), a poręczenie umowy kredytu obrotowego nieodnawialnego w rachunku kredytowym jest ważne do 29 grudnia 2020 roku (dotychczasowy termin 29 grudnia 2018 roku). Szczegółowe warunki udzielonego poręczenia nie odbiegają od standardów rynkowych obowiązujących w tym zakresie. Wynagrodzeniem spółki Stoczek Natura Sp. z o.o. jest prowizja z tytułu udzielania poręczenia.

▼ Rezygnacja spółki Stoczek Natura Sp. z o.o. z realizacji projektu pod nazwą „Utworzenie Centrum Badawczo-Rozwojowego przy spółce Stoczek Natura Sp. z o.o.”

W marcu 2018 roku spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. podjęła decyzję o odstąpieniu od realizacji projektu „Utworzenie Centrum Badawczo-Rozwojowego przy Spółce Stoczek Natura Sp. z o.o.”, objętego dofinansowaniem w ramach Działania 2.1 Wsparcia inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, i wypowiedzeniu umowy dotacyjnej zawartej z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju we wrześniu 2017 roku.

Zarząd spółki zależnej podjął ww. decyzję po przeprowadzeniu szczegółowej analizy rzeczowo-finansowej, przy uwzględnieniu innych, już realizowanych i przyjętych do realizacji, działań i projektów inwestycyjnych mających na celu konieczny rozwój działalności firmy.

Czynniki istotne dla rozwoju Grupy to:

- budowanie przewagi konkurencyjnej poprzez inwestycje w R&D, innowacje produktowe, procesowe i organizacyjne*
- pozyskanie środków z Unii Europejskiej na realizację inwestycji planowanych przez Grupę*
- rozwój działalności w segmencie private label*
- rozwój kanałów sprzedaży B2B i instytucje*
- zwiększenie udziałów i poziomu dystrybucji na rynku krajowym*
- rozwój eksportu*

Czynniki istotne dla rozwoju Grupy

Czynniki mające wpływ na przyszłe wyniki Spółki i Grupy

Budowanie przewagi konkurencyjnej poprzez inwestycje w R&D, innowacje produktowe, procesowe i organizacyjne

- rozwój działalności R&D w obszarze innowacyjnych produktów: żywności funkcjonalnej, prozdrowotnej w spółce Makarony Polskie SA powołano zespół interdyscyplinarny, który przy współpracy z instytucjami naukowymi pracuje nad opracowaniem innowacyjnych technologii wytwarzania nowych produktów niskoprzetworzonych i prozdrowotnych, łatwych w przyrządzeniu,
- realizacja rozbudowy budynku produkcyjno-magazynowego o kolejną część tj. budynku węzła mącznego przeznaczonego pod system składowania surowców i dodatków sypkich oraz chłodnię na surowce i dodatki płynne w ramach realizacji projektu utworzenia CBR,
- zakończenie inwestycji w zautomatyzowany system dozowania mąki i składników sypkich w zakładzie produkcyjnym w Częstochowie, która umożliwiła rozszerzenie możliwości produkcyjnych oraz uelastycznienie procesu produkcji,
- zakupienie maszyny automatycznie, poziomo pakującej, która umożliwi zapakowanie produktów w nową atrakcyjną kategorię opakowań oraz formowanie pakietów promocyjnych, które będą szeroko wykorzystane w akcjach marketingowych,
- wdrożenie do sprzedaży makaronów walcowanych typu gniazdko – wielojajeczne, które są perspektywicznym produktem, popularnym wśród klientów, o szerokim zastosowaniu kulinarnym,
- w zakładzie w Częstochowie prowadzone są inwestycje, które przyczynią się do zmniejszenia energochłonności i pracochłonności w procesie produkcji oraz zwiększenia bezpieczeństwa produktu,
- w spółce Stoczek Natura Sp. z o.o. prowadzone są badania mające na celu dostosowanie się do globalnych trendów produkcji żywności: produkty convenience, produkty prozdrowotne, innowacyjne formy opakowań oferowanych produktów.

Pozyskanie środków z Unii Europejskiej na realizację działań i inwestycji planowanych przez Grupę

- projekt pod nazwą „Wdrożenie wyników prac badawczo-rozwojowych w zakresie żywności funkcjonalnej w firmie Makarony Polskie SA”, realizowany w ramach Działania 1.4 Wsparcie MSP, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020, zakłada wdrożenie wyników prac badawczo-rozwojowych prowadzonych przy współpracy z jednostką naukową, polegających na opracowaniu

innowacyjnych receptur produktów przy wykorzystaniu surowców nie stosowanych standardowo w branży makaronowej. Głównym celem projektu jest ekspansja spółki Makarony Polskie SA na rynku żywności funkcjonalnej,

- projekt pod nazwą „Utworzenie Centrum Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Makaronowego przy Spółce Makarony Polskie SA”, realizowany w ramach Działania 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw, Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, zakłada utworzenie Centrum Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Makaronowego przy spółce Makarony Polskie SA. W Centrum B&R prowadzone będą prace nad innowacyjnymi produktami o cechach prozdrowotnych, które docelowo wzbogacą ofertę produktową Spółki, a także nad zagadnieniami istotnymi dla całej branży makaronowej. W ramach projektu Spółka planuje zakup środków trwałych i robót budowlanych. Na potrzeby Centrum B&R, zakupiona zostanie m.in. nowoczesna linia do testów produkcyjnych, której parametry pozwolą odzwierciedlić warunki panujące podczas procesu produkcji przemysłowej (linia ta będzie aktywem o znaczącej wartości),

- projekt spółki Stoczek Natura Sp. z o.o. pod nazwą „Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstwa Stoczek Natura Sp. z o.o.”, realizowany w ramach w ramach Osi Priorytetowej 5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna Działanie 5.1 Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, zakłada poprawę efektywności energetycznej przedsiębiorstwa Stoczek Natura Sp. z o.o. poprzez głęboką termomodernizację budynku przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwo na podstawie przeprowadzonego audytu energetycznego wdroży w ramach projektu usprawnienia w zakresie zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną oraz elektryczną, służącą zapewnieniu w pomieszczeniach warunków umożliwiających realizację odbywającego się tam procesu produkcyjnego. Cel projektu zostanie osiągnięty poprzez: realizację prac przygotowawczych, zakup materiałów i robót budowlanych oraz niezbędnych środków trwałych.

- projekt spółki Stoczek Natura Sp. z o.o. pod nazwą „Wzrost konkurencyjności Stoczek Natura Sp. z o.o.”, realizowany w ramach działania 3.7 RPO WL 2014-2020, zakłada podniesienie konkurencyjności i innowacyjności firmy na rynku krajowym i międzynarodowym poprzez wdrożenie wyników posiadanych prac B+R oraz wprowadzenie do produkcji innowacji w postaci technologii wyrobu mięsnego dania gotowego. Przedmiotem projektu jest wdrożenie innowacyjnych rozwiązań poprzez modernizację linii do produkcji dań gotowych w słoikach i puszkach.

Realizacja projektu pozytywnie wpłynie na podniesienie jakości i innowacyjności oferowanych produktów, ich powtarzalności oraz zwiększenie wydajności produkcyjnej. Dodatkowo w wyniku realizacji projektu firma będzie miała możliwość

wprowadzenia do oferty handlowej nowych produktów o wartościach prozdrowotnych, kierowanych do nowej grupy konsumentów.

- projekt spółki Stoczek Natura Sp. z o.o. pod nazwą „Wprowadzenie innowacji produktowej w celu podniesienia konkurencyjności Stoczek Natura Sp. z o.o.”, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020 z Działania 1.4 Wzór na konkurencję, zakłada rozwój firmy, wzrost jej konkurencyjności i innowacyjności, poprzez zwiększenie potencjału spółki w zakresie umiejętnego zarządzania wzornictwem oraz wzrost wykorzystania wzornictwa w działalności. Planowanym efektem projektu jest wprowadzenie do oferty firmy nowych, innowacyjnych produktów na tackach, wdrożenie innowacji produktowej, procesowej i marketingowej, zakup nowoczesnej linii technologicznej do produkcji dań gotowych na tackach, rozszerzenie grupy klientów, wzrost przychodów z tytułu sprzedaży, automatyzacja procesów produkcyjnych, wzrost świadomości zarządzania wzornictwem w strukturach organizacji, spójna komunikacja firmy w zakresie identyfikacji wizualnej dla firmy oraz dywersyfikacja produkcji zakładu poprzez wprowadzenie produktów uprzednio nie produkowanych. Zakończenie realizacji projektu przewidziane jest na sierpień 2019
- spółki Grupy aplikują o środki unijne w ramach perspektywy 2014-2020 celem przyspieszenia i rozszerzenia zakresu inwestycji w unowocześnienie parku maszynowego wykorzystywanego w ramach obecnego profilu produkcyjnego oraz służącego rozwojowi nowych obszarów działalności celem utrzymania pozycji rynkowej i sprostania rosnącemu zapotrzebowaniu na nowe, innowacyjne produkty i opakowania.

Rozwój działalności w segmencie private label

- wzbogacenie oferty kierowanej do nowych i obecnych klientów o produkty prozdrowotne, makarony smakowe i produkty premium (np. nowe formy i kształty, innowacyjne opakowania),
- wzbogacenie oferty kierowanej do nowych i obecnych klientów o dania gotowe, mięsiwa, konserwy mięsne i zupy,
- działalność zmierzająca do poprawy rentowności kanału sprzedaży.

Rozwój kanałów sprzedaży B2B i Instytucje

- rozwój kategorii makaronów, przetworów mięsno-warzywnych, warzywnych i owocowych, dostosowanych do oczekiwań klientów tego kanału,

- nawiązanie relacji kooperacyjnych z innymi producentami makaronów i dań gotowych oraz producentami dóbr komplementarnych, w celu uzupełnienia oferty dla finalnego odbiorcy,
- indywidualizowanie oferty i poprzez to zwiększenie konkurencyjności,
- wykorzystanie potencjału produkcyjnego spółki Stoczek Natura Sp. z o.o. w zakresie usługowego konfekcjonowania produktów oraz na bazie nowych form opakowań,
- dalszy rozwój produkcji półproduktów na bazie mocy produkcyjnych zakładu w Stoczku Łukowskim, m.in. farsze słodkie i nadzienia słone.

Zwiększenie udziałów i wzrost poziomu dystrybucji na rynku krajowym

- intensyfikacja działań marketingowych nakierowanych na rozwój brandu Makarony Polskie, a także rebranding i nowe zdefiniowanie brandów Stoczek Natura, Sorenti, Tenczynek i Novelle; w 2019 roku Grupa planuje przygotować program marketingowy,
- opracowanie i wdrożenie mechanizmów współpracy z klientem hurtowym, detalicznymi sieciami lokalnymi oraz handlem sieciowym, zwłaszcza w obszarze międzynarodowych sieci w formacie średnim i małym oraz sieci convenience – jako strategia dystrybucji selektywnej, uwzględniającej specyfikę kategorii, w których Grupa funkcjonuje,
- skupienie na szybkiej i efektywnej budowie dostępności asortymentów markowych w kanale nowoczesnym oraz wdrożenie skutecznej polityki dystrybucyjnej w kanale tradycyjnym,
- intensyfikacja działań trade marketingowych, wspierających sprzedaż i odsprzedaż produktów oraz budujących trwałe relacje z Klientami.

Rozwój eksportu

- koncentracja na rynkach europejskich, w tym w szczególności Ukrainy, gdzie Grupa systematycznie rozwija swoją współpracę z sieciami.
- zmiana modelu funkcjonowania Grupy na rynkach: egipskim, Bliskiego Wschodu i Afryki celem poprawy jego efektywności - na tych rynkach Grupa oferuje produkty pod brandem Sorenti, na którym jest realizowana większość eksportu,
- systematyczny wzrost liczby klientów na rynkach zagranicznych, szczególnie w Unii Europejskiej,
- intensyfikacja komunikacji z obecnymi i potencjalnymi odbiorcami poprzez udział m.in. w targach branżowych oraz organizację spotkań B2B na rynkach docelowych,
- pozyskiwanie i realizacja projektów dotyczących dostaw pod marką własną odbiorcy,
- rozwój oferty produktowej poprzez oferowanie na rynkach zagranicznych produktów funkcjonalnych np.: makarony pełnoziarniste z wysoką zawartością błonnika,

makarony orkiszowe, gryczane, warzywne oraz produktów BIO i nowych kategorii produktowych.

W ocenie Zarządu Makarony Polskie SA obecna sytuacja finansowa Spółki i Grupy pozwala na realizację przedstawionych powyżej kierunków rozwoju.

Ryzyka i zagrożenia istotne dla rozwoju Grupy

Obecna sytuacja finansowa Grupy, jej potencjał produkcyjny oraz pozycja rynkowa stwarzają szanse dla dalszego rozwoju, istnieje jednak wiele czynników, szczególnie o charakterze zewnętrznym, które bezpośrednio bądź pośrednio mogą mieć wpływ na wyniki finansowe osiągnięte w kolejnych latach.

Ryzyko zmian tendencji rynkowych

Ryzykiem mogą być ewentualne zmiany nawyków zakupowych i żywieniowych konsumentów, np. ze względu na rosnące ceny lub publikowane powszechnie informacje nt. walorów zdrowotnych danej kategorii produktów.

Aktualne trendy rynkowe są monitorowane na bieżąco. Spółki Grupy szybko i elastycznie dopasowują do nich swoją ofertę, zarówno pod kątem samych produktów, jak i technologii ich wytworzenia. Aktualna oferta produktowa Grupy jest modyfikowana zgodnie z tendencjami rynkowymi, np. systematycznie rozwijane są produkty prozdrowotne, „Fit”, produkty o obniżonej zawartości glutenu, makarony z dodatkami smakowymi oraz ze zbóż antycznych (np. orkisz, gryka), produkty na bazie, bądź z dodatkiem, mąk warzywnych.

Ryzyko związane z konkurencją

Wszystkie obszary działalności Grupy Makarony Polskie należą do segmentów silnie konkurencyjnych. Istnieje ryzyko, iż nasilone działania konkurentów, przejawiające się głównie w pogarszaniu warunków handlowych wpłyną na rentowność i przychody Grupy, mogą wpłynąć na realizację celów zakładanych przez Grupę. Wszystkie działania otoczenia konkurencyjnego są na bieżąco monitorowane i precyzyjnie analizowane, co pozwala na szybkie reagowanie w zakresie ewentualnych zagrożeń.

Grupa stara się zminimalizować to ryzyko poprzez dywersyfikację działalności oraz rozwój produktów innowacyjnych (m.in. powołano zespoły, których celem jest prowadzenie projektów R&D).

Ryzyko uzależnienia od odbiorców

Znaczną część przychodów Grupa realizuje poprzez współpracę ze zorganizowanymi i scentralizowanymi decyzyjnie sieciami handlowymi. Ewentualny brak ciągłości współpracy z odbiorcami może wpłynąć na wysokość przychodów. Niektóre umowy handlowe nie zawierają ściśle określonej wielkości estymowanych zakupów jakich odbiorca dokona w czasie obowiązywania kontraktu. Istnieje ryzyko, że odbiorcy złożą zamówienia odbiegające ilościowo od przyjętych przez Grupę planów miesięcznych. Może to spowodować brak możliwości zaspokojenia popytu lub niepełne wykorzystanie mocy produkcyjnych, co będzie miało swoje przełożenie na realizowane wyniki. W ocenie Grupy ryzyko to nie jest znaczące, ponieważ ilość dostarczanych dotychczas wyrobów nie podlegała znaczącym wahaniom w skali roku, kształtując się w możliwych do przewidzenia granicach. Dodatkowo spółki Grupy prowadzą systematyczne działania w kierunku dywersyfikacji odbiorców i zwiększania liczby tzw. średnich klientów.

Ryzyko związane ze zmianami cen surowców

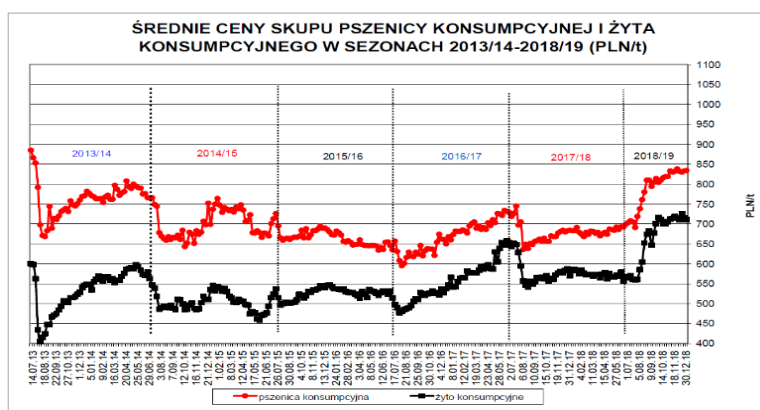
Grupa Makarony Polskie konsekwentnie stara się realizować swoją strategię w zakresie zabezpieczania cen surowca długoterminowymi kontraktami zakupowymi, w okresach rocznych i półrocznych, co pozwala zapobiec znaczącym spadkom rentowności produkowanego makaronu. W odniesieniu do aktualnej sytuacji na rynku zbóż, Spółka na bieżąco monitoruje również prognozy dotyczące zarówno rynku krajowego, jak i notowań cen pszenicy konsumpcyjnej na rynkach światowych.

W trakcie roku 2018 spółka Makarony Polskie SA posiadała zawarte kontrakty terminowe na dostawy mąki w okresie I półrocza 2018 roku co pozwoliło utrzymać ceny zakupu surowca na stabilnym poziomie w tym okresie. Z uwagi jednak na niekorzystne warunki pogodowe panujące w 2018 roku (na przemian susza i ulewne deszcze w niewłaściwym okresie wzrostu zbóż), które miały wpływ na poziom i jakość zbiorów, w III i IV kwartale 2018 roku na rynku wystąpił gwałtowny wzrost cen pszenicy. Duża część producentów mąki nie była zainteresowana zawieraniem kontraktów w okresach półrocznych lub rocznych. Pozostali producenci, mając na uwadze wzrosty cen pszenicy, proponowali dla takich kontraktów bardzo wysokie ceny mąki. Biorąc powyższe pod uwagę, po dogłębnej analizie rynku (duża ilość zebranej w Polsce pszenicy, brak eksportu, niższe ceny pszenicy w krajach ościennych), Grupa Makarony Polskie zdecydowała się na zakupy mąki w okresach miesięcznych, na tzw. spocie.

W I kwartale 2019 roku ceny zakupu mąk były stabilne, niemniej nadal utrzymywały się na wysokim poziomie, zbliżonym do tego z IV kwartału 2018 roku. Lekka tendencja spadkowa wystąpiła w marcu 2019 roku, a z informacji płynących z europejskich i poza europejskich rynków zbóż wynika, że trend ten powinien utrzymać się również

w perspektywie najbliższych miesięcy. Niezależnie od powyższego spółka Makarony Polskie SA ma świadomość, że produkcja pszenicy jest mocno wrażliwa na nieprzewidywalne warunki pogodowe, w związku z czym ceny są narażone na wzrosty spowodowane ew. spekulacjami lub kłęskami żywiołowymi, dlatego też na bieżąco monitorowane będą prognozy dotyczące zarówno rynku krajowego, jak i notowań cen pszenicy konsumpcyjnej na rynkach światowych.

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się cen zbóż miękkich w Polsce w ostatnich latach:

Źródło: Tygodniowy raport nt. rynku zbóż, oleistych i surowców paszowych – Rynek zbóż tydzień 01/2019, Sparks Polska

Rynek masy jajowej, po znaczących podwyżkach cen masy jajowej (o 250-260%, do poziomu 10,0-11,2 tys. zł za jedną tonę masy) w ostatnich miesiącach 2017 roku, spowodowanych wycofaniem z rynku UE dużych partii jaj skażonych nitrofenem i wybicciem dużych stad kur niosek, ustabilizował się w pierwszym półroczu 2018 roku, a następnie obserwowany był systematyczny spadek cen.

Biorąc pod uwagę aktualne trendy rynkowe Spółka podjęła decyzję o niezawieraniu kontraktów długoterminowych i w 2018 roku dokonywała zakupów w okresach miesięcznych, na spocie.

Na koniec IV kw. 2018 roku ceny masy jajowej kształtowały się na poziomie 3,8-4,2 tys. zł za jedną tonę masy jajowej. W I kw. 2019 roku nastąpił lekki wzrost cen co wynikało m.in. ze zwiększonego popytu na jaja przed Świętami Wielkanocnymi. Aktualne ceny masy jajowej funkcjonujące na rynku kształtują się na poziomie 4,2-4,8 tys. zł za jedną tonę masy jajowej. W perspektywie najbliższych miesięcy rynek masy jajowej powinien być stabilny z ew. lekką tendencją spadkową – ze względu na rosnącą produkcję związaną ze znacznym zwiększeniem ilości kur niosek oraz spadkiem eksportu jaj.

Stoczek Natura Sp. z o.o. jest producentem przetworów owocowo-warzywnych (m.in. dżemów i sałatek) oraz dań gotowych. Ceny owoców i warzyw są mocno

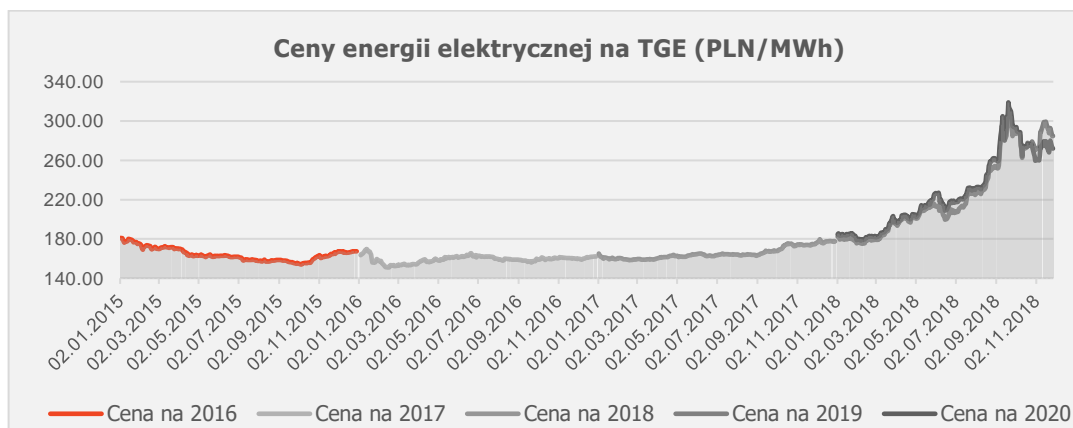
uzależnione od warunków pogodowych. Spółka współpracuje z krajowymi dostawcami warzyw i owoców, posiada także rozbudowaną bazę zagranicznych dostawców kluczowych surowców, co daje spółce większe możliwości pozyskania taniego surowca dobrej jakości. Skup owoców i warzyw przeprowadzany jest sezonowo, w miesiącach w których ich ceny są najniższe. W razie potrzeby skupione surowce przechowywane są w firmowych magazynach i chłodniach. Spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. narażona jest na wzrost cen surowców wynikający z różnego rodzaju anomalii pogodowych. Dążąc do minimalizacji tego ryzyka spółka utrzymuje rozbudowaną bazę dostawców kluczowych surowców. Dodatkowo Stoczek Natura Sp. z o.o., dążąc do optymalizacji funkcjonowania zakładu, przewiduje możliwość outsourcingu produkcji tych kategorii przetworów owocowo-warzywnych, których udział rynkowy nie gwarantuje spółce optymalnego wykorzystania posiadanych mocy produkcyjnych i zakupu surowców w atrakcyjnych cenach.

Ryzyko związane ze zmianami cen energii elektrycznej

Jednym z znaczących kosztów produkcji jest koszt zakupu energii elektrycznej. Grupa Makarony Polskie konsekwentnie stara się realizować swoją strategię w zakresie zabezpieczenia cen energii elektrycznej długoterminowymi kontraktami zakupowymi na okres minimum 1 roku, co pozwala zapobiec znaczącym spadkom rentowności produkowanego makaronu i pozostałych produktów. Uzyskiwanie niskich cen jest możliwe poprzez korzystanie z różnych możliwości zakupu w ramach działających grup zakupowych tworzonych przez spółki Grupy lub udział w większych grupach zakupowych tworzonych przez różne organizacje i firmy, np. przez Podkarpacki Klub Biznesu. Polityka ta pozwalała w poprzednich latach na znaczące obniżki cen zakupu energii elektrycznej lub utrzymywanie jej na stałym poziomie.

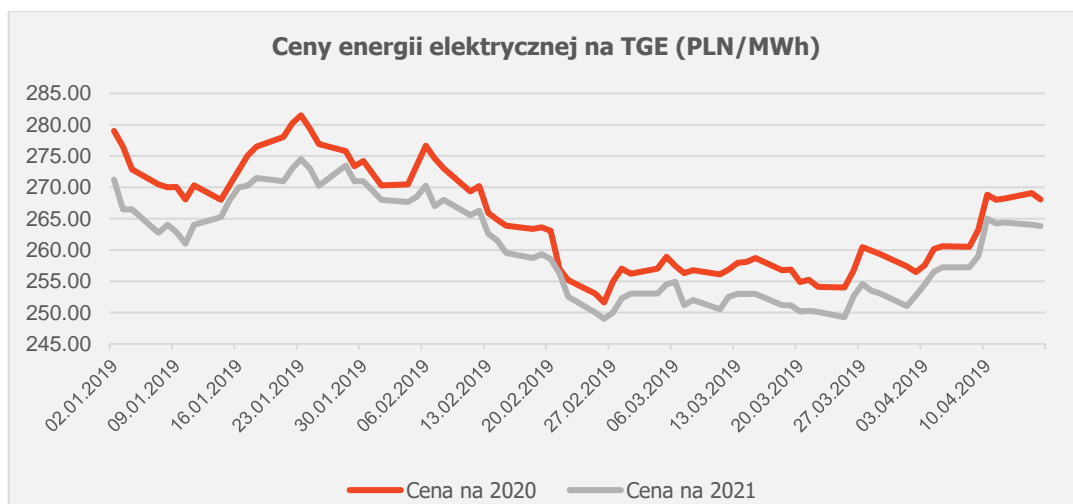
W 2018 roku na rynku energii miały miejsce znaczące zmiany, które spowodowały istotny wzrost cen energii na Towarowej Giełdzie Energii (dalej: TGE). Spowodowane było przez kilka czynników z których najbardziej znaczące to wzrost cen węgla energetycznego na świecie z 50 USD za tonę w 2016 roku do nawet 100 USD w 2017 roku, wzrost ceny pozwoleń emisyjnych w Europie w ciągu ostatniego roku z poniżej 5 EUR za tonę do prawie 20/25 EUR w 2018 roku.

Na wykresie przedstawiono zmiany cen energii elektrycznej na Towarowej Gieldzie Energii w latach 2015-2018.

Zakup energii na TGE przy takim poziomie cen jakie miały miejsce od około czerwca 2018 roku skutkowałby wzrostem kosztu energii elektrycznej dla spółek Grupy w 2019 roku o około 40-50%. Interwencja polskiego rządu, która miała miejsce końcem 2018 roku, najprawdopodobniej (wciąż brakuje ostatecznych uregulowań prawnych) skończy się tym, że ceny elektrycznej dla spółek naszej Grupy pozostaną na poziomie z 2018 roku. Nie likwiduje to jednak zagrożenia wzrostu cen energii w dłuższym okresie czasu.

Na chwilę obecną nie ma żadnych wiążących informacji, co planowane jest na 2020 rok. Jeżeli nie będzie kolejnej interwencji Rządu lub innych rozwiązań systemowych ograniczających wzrost cen zakupu energii elektrycznej, może prowadzić to do znaczącego wzrostu kosztów zakupu energii elektrycznej od 2020 roku. Bazując na aktualnych notowaniach cen energii elektrycznej przedstawionych na poniższym wykresie, mogłoby to spowodować wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej na poziomie 35-45% w 2020 roku stosunku do 2018 roku.

Spółki Grupy uważnie obserwują rozwój sytuacji rynkowej w tym obszarze, aby jak najkorzystniej zakupić energię na kolejny rok lub dłuższy okres czasu. Analizowane są również ewentualne inwestycje w odnawialne źródła energii, trigenerację i kogenerację.

Ryzyko zmiennego otoczenia prawnego i podatkowego

Polski system prawny i podatkowy charakteryzuje się częstymi zmianami. Niekorzystnym czynnikiem dla działalności spółek Grupy mogą być zmieniające się przepisy prawa, jak również różne jego interpretacje. Praktyka pokazuje, iż interpretacja przepisów prawa poprzez organy skarbowe i orzecznictwo sądowe w aspekcie opodatkowania jest niejednokrotnie niespójna. W przypadku spółek działających na rynku polskim istnieje większe ryzyko prowadzenia działalności niż w krajach o stabilnych i ugruntowanych systemach prawnych i podatkowych.

Nad zabezpieczeniem interesów Grupy w zakresie zmian prawnych czuwają zespoły prawne, które w odpowiednim czasie podejmują stosowne działania, mające na celu minimalizację ewentualnych skutków tych zmian. Zespoły ds. jakości na bieżąco śledzą wszystkie regulacje prawne dotyczące produktów i opakowań, a wymagane prawem zmiany są wdrażane bez zbędnej zwłoki.

Ryzyko związane ze zmianami kursów walut

Grupa Makarony Polskie jest importerem semoliny i eksporterem wyrobów gotowych. Ceny sprzedaży produktów Spółki są każdorazowo ustalane i uwzględniają aktualną wysokość kursów walutowych tak, aby zapewnić satysfakcjonującą rentowność sprzedaży.

Oslabienie się złotego może mieć negatywny wpływ na poziom rentowności działalności prowadzonej przez Grupę jako importera. Celem minimalizacji ryzyka zmian kursów walutowych środki uzyskiwane przez Grupę ze sprzedaży eksportowej są wykorzystywane na zakup surowców poza granicami Polski.

Tabela przedstawia strukturę walutową dla danych klas instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Grupy/kategorie instrumentów finansowych	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 tys. zł	Ekspozycja walutowa na dzień 31.12.2018 tys. zł	EUR tys. zł	USD tys. zł
Aktywa finansowe				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	359	129	73	56
Należności z tytułu dostaw i usług	25 599	2 204	2 204	
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	28 211	5 661	5 661	

Tabela przedstawia analizę wrażliwości wyniku finansowego na zmiany kursów walutowych na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Grupy/kategorie instrumentów finansowych	EUR		USD	
	5%	-5%	5%	-5%
	wpływ na wynik finansowy tys. zł		wpływ na wynik finansowy tys. zł	
Aktywa finansowe				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4	-4	3	-3
Należności z tytułu dostaw i usług (brutto)	110	-110	-	-
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-283	283	-	-

Ryzyko związane z presją płacową

Systematyczne wzrosty poziomu płacy minimalnej oraz minimalnej stawki godzinowej na umowach cywilno-prawnych, powodują że wśród pracowników i potencjalnych kandydatów do pracy narasta presja płacowa. Zjawisko to potęgowane jest przez fakt, że rynek pracy coraz mocniej przechyla się w kierunku rynku pracownika. Pracodawcy, w tym również spółki Grupy, coraz częściej mają trudności ze znalezieniem odpowiednich kandydatów na wakujące stanowiska, zarówno wśród specjalistów i kadry menedżerskiej, jak również wśród osób niewykwalifikowanych.

Dążąc do minimalizacji rotacji kadrowej, szczególnie wśród kluczowych pracowników i specjalistów, Grupa stara się systematycznie wdrażać motywacyjne systemy wynagradzania (połączone m.in. z wydajnościami produkcyjnymi i sprzedażowymi), które poprzez ścisłe powiązanie wyników pracy poszczególnych zespołów/osób z efektywnością realizacji celów Grupy stawianych przed tymi zespołami/pracownikami, pozwalają połączyć poziom płac satysfakcjonujący pracowników z rentownością funkcjonowania firmy. Celem zwiększenia motywacji i zbudowania lojalności pracowników wobec pracodawcy, spółki Grupy systematycznie dywersyfikują również pakiet benefitów pozapłacowych, takich jak karty sportowe, ubezpieczenia grupowe, karty świąteczne, czy prywatna opieka medyczna, celem jak najlepszego dopasowania go do potrzeb i oczekiwań pracowników.

Ryzyko ekonomicznego (moralnego) i fizycznego zużycia maszyn i urządzeń oraz utraty ich wartości rynkowej

Wielu producentów krajowych odtworzyło, rozszerzyło bądź planuje unowocześnić swój park technologiczny i maszynowy, w związku z możliwościami pozyskania na ten cel dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. Jest to wymuszone głównie przez silną konkurencję producentów (krajowych i zagranicznych) oraz trendy rynkowe, np.: na poziomie nowych, innowacyjnych opakowań, energochłonności procesu

produkcyjnego, wydajności samych maszyn i urządzeń, czy automatyzacji procesów obsługiwanych dotychczas ręcznie.

Maszyny i urządzenia wykorzystywane w chwili obecnej w zakładach produkcyjnych Grupy są w pełni sprawne, poddawane są okresowym remontom oraz modernizacjom. Spółki Grupy na bieżąco prowadzą również inwestycje w nowe środki trwałe wykorzystywane przy produkcji, co jest wynikiem np. reakcji na potrzeby rynkowe (inwestycje w nowe paczkarki i kartoniarki wykorzystywane przy produkcji makaronu, nowa etykietarka do słoików o niestandardowych kształtach w spółce Stoczek Natura Sp. z o.o.), dotyczy to jednak głównie utrzymania dotychczasowego profilu produkcyjnego zakładów. W chwili obecnej w Grupie następuje szybki proces wymiany i instalowania nowego parku technologicznego, a pozyskane dofinansowanie ze środków UE przyspieszyło ten proces.

W celu utrzymania pozycji rynkowej i sprostania rosnącemu zapotrzebowaniu na nowe, innowacyjne produkty i opakowania spółki Grupy aplikowały z sukcesem o środki unijne w ramach perspektywy 2014-2020. Grupa informowała rynek raportami bieżącymi o pozyskanych dotacjach. Celem jest zarówno unowocześnienie parku maszynowego wykorzystywanego w ramach obecnego profilu produkcyjnego, jak również służącego rozwojowi nowych obszarów działalności.

Istnieje jednak ryzyko, że wszelkie opóźnienie w realizacji projektów rozwojowych mogą skutkować utratą obecnej pozycji rynkowej spółek Grupy Makarony Polskie.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko poniesienia strat w wyniku zmian poziomów rynkowych stóp procentowych oraz zmian w wysokości odsetek ustawowych. Zarówno wysokość przychodów, jak i kosztów Spółki jest wrażliwa na zmiany poziomu rynkowych stóp procentowych.

Grupa finansuje swoją działalność kredytami, co zwiększa jej poziom wrażliwości na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych zarówno długoterminowych, jak i krótkoterminowych zobowiązań finansowych.

W 2018 roku Grupa korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania w formie kredytów bankowych: obrotowych, w rachunku bieżącym i inwestycyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa posiadała zobowiązanie z tytułu zaciągniętych kredytów w wysokości 24 711 tys. zł:

Waluta	Oprocentowanie	Saldo kredytów	Z tego kredyty	
			Krótkoterminowe	Długoterminowe
PLN	WIBOR + marża banku	24 711	14 170	10 541

Spółka posiada zobowiązania z tytułu kredytów, dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do momentu zawarcia umowy.

Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmiany stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2018 roku została przedstawiona w tabeli poniżej:

Grupy/kategorie instrumentów finansowych	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 tys. zł	Wartość narażona na ryzyko na dzień 31.12.2018 tys. zł	WIBOR tys. zł
Aktywa finansowe			
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach	359	-	-
Zobowiązania finansowe			
Kredyty bankowe	24 711	24 711	24 711
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 173	2 173	2 173

W poniższej tabeli została zaprezentowana analiza wrażliwości wyniku finansowego na zmiany stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Stopa procentowa	Założenia odchylenia (w punktach procentowych) 31 grudnia 2018 roku		Wartość narażona na ryzyko dzień 31.12.2018 tys. zł	Wpływ na wynik finansowy 31 grudnia 2018 roku tys. zł	
WIBOR	1%	-1%	26 884	-268,8	268,8

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko niewywiązania się kontrahentów Grupy ze zobowiązań. Grupa stosuje zasadę dokonywania transakcji z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych z tytułu niedotrzymania warunków umowy. Grupa korzysta z informacji finansowych dostępnych publicznie oraz z własnych danych o transakcjach, dokonując oceny kondycji finansowej swoich głównych klientów.

Narażenie Grupy na ryzyko wiarygodności kredytowej kontrahentów jest stale monitorowane; kontrolę ryzyka kredytowego umożliwiają limity weryfikowane i zatwierdzane na bieżąco w ramach struktur kontrolujących w Grupie. Dodatkowo Grupa objęła wybranych kontrahentów ubezpieczeniem należności handlowych udzielonym przez jednego z większych ubezpieczycieli działających w tym zakresie na rynku polskim.

Grupa nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta, ani grupy kontrahentów.

Sytuacja finansowa Grupy Makarony Polskie

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej spółek Grupy, w dającej się przewidzieć przyszłości i w niezmnijszym istotnie zakresie. Grupa nie prowadziła działalności, która została zaniechana w okresie roku obrotowego 2018.

Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości. Rokiem obrotowym spółek Grupy jest rok kalendarzowy (z zastrzeżeniem, że pierwszy rok obrotowy spółki MP Trade Sp. z o.o. trwał od września 2015 do 31 grudnia 2016 roku).

Jednostki podlegające konsolidacji:

wg stanu na 31 grudnia 2018 roku	Stoczek Natura Sp. z o.o.	MP Trade Sp. z o.o.
Charakter powiązania	spółka zależna bezpośrednio	spółka zależna bezpośrednio
Metoda konsolidacji	pełna	pełna
Data objęcia kontroli	1 czerwca 2007	28 września 2015
% posiadanego kapitału	100%	100%

Omówienie wyników

Wybrane dane finansowe Grupy Makarony Polskie na dzień 31 grudnia 2018 roku, wyrażone w tysiącach złotych, przedstawiają się następująco:

(w tys. zł)	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Przychody netto ze sprzedaży	154 017	144 872
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług	147 959	138 783
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	6 058	6 089
Koszt własny	119 547	112 748
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów i usług	114 157	107 024
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	5 390	5 724

Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	34 470	32 124
Koszty sprzedaży	19 705	18 763
Koszty ogólnego zarządu	6 918	6 671
Pozostałe przychody	1 562	925
Pozostałe koszty	1 064	433
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	8 345	7 182
Przychody finansowe	22	404
Koszty finansowe	1 035	1 480
Zysk brutto	7 332	6 106
Podatek dochodowy- część bieżąca	1 376	1 233
Podatek dochodowy- część odroczone	126	71
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	5 830	4 802
EBITDA (EBIT + amortyzacja)	14 084	12 105
Liczba akcji (w sztukach)	9 250 071	9 250 071
Średnia ważona liczba akcji (w sztukach) w okresie danego roku obrotowego	9 250 071	9 250 071
Zysk/strata na jedną akcję zwykłą (w zł) *	0,63	0,52
Wartość księgową na jedną akcję (w zł) **	8,52	8,14

* Zysk/strata netto na jedną akcję zwykłą = wynik netto/średnia ważona liczba akcji w okresie

** Wartość księgową na jedną akcję zwykłą = kapitały własne/liczba akcji na dany moment bilansowy

Wartość skonsolidowanych przychodów w 2018 roku wyniosła 154,0 mln zł i była wyższa o ok. 6,3% (+9,1 mln zł) w stosunku do 2017 roku.

Największy wzrost sprzedaży Grupa zanotowała w segmencie przetworów mięsno-warzywnych - wzrost o ok. 3,5 mln zł (+12,2% r/r) w wyniku rozszerzenia współpracy z kontrahentami B2B i instytucje oraz rozwoju oferty produktowej dla kanału private label, a także w segmencie przetworów owocowych wzrost o 3,2 mln zł r/r (+69,8% r/r) w wyniku pozyskania nowych kontraktów private label na dostawę dżemów oraz wprowadzaniem od początku roku 2018 do oferty sprzedażowej suszu owocowego.

Koszt sprzedanych produktów usług, towarów i materiałów w 2018 roku wyniósł ok. 119,5 mln zł (wzrost o ok. 6,0%).

Rok 2018 Grupa Makarony Polskie zamknęła zyskiem brutto ze sprzedaży na poziomie ok. 34,5 mln zł (wzrost o 2,3 mln zł w stosunku do 2017 roku), z rentownością brutto ze sprzedaży na poziomie ok. 22,4% (22,2% w 2017 roku).

Wynik na działalności operacyjnej (EBIT) w 2018 roku wyniósł 8,3 mln zł w porównaniu do 7,2 mln zł w 2017 roku, co dało wzrost o 16,2%. Rentowność na poziomie EBIT wyniosła 5,4% (vs. 5,0% w 2017 roku).

Zysk netto w 2018 roku wyniósł 5,8 mln zł i jest wyższy od wyniku 2017 roku o 1,0 mln zł (+21,4%). Rentowność sprzedaży liczona na poziomie zysku netto wyniosła 3,8% (vs. 3,3% w 2017 roku).

W 2018 roku Grupa zanotowała EBITDA na poziomie ok. 14,1 mln zł, w porównaniu do wyniku ok. 12,1 mln zł w 2017 roku co daje wzrost o 2,0 mln zł r/r tj. 16,3%. Rentowność EBITDA w 2018 roku wyniosła 9,1% vs. 8,4% w 2017 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie z pozostałych całkowitych dochodów netto - zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń

ZA OKRES	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Całkowite dochody netto	5 830	4 802
Zysk/strata z tyt. zastosowania rachunkowości zabezpieczeń	0	0
Całkowite dochody netto ogółem	5 830	4 802

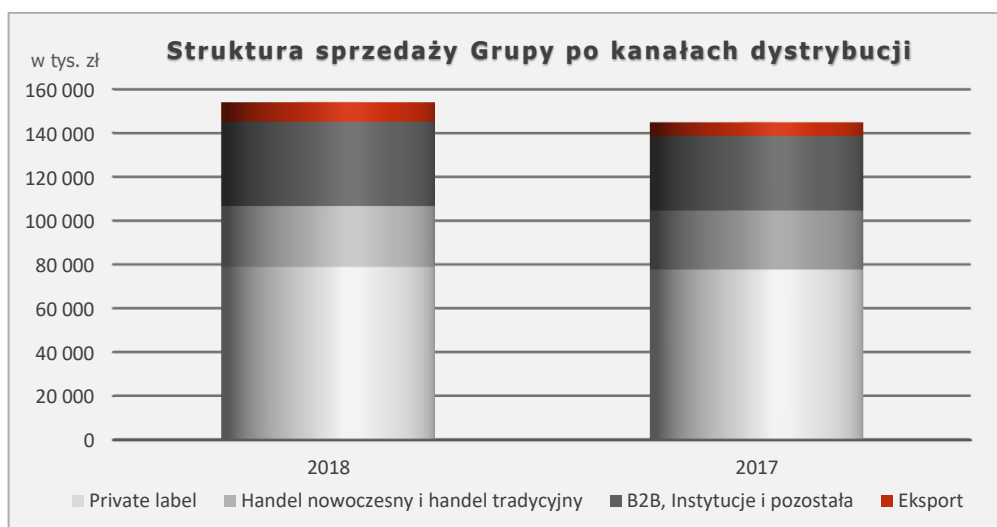
Osiągnięte wyniki vs. prognozy

Grupa Makarony Polskie nie publikowała prognoz finansowych na rok obrotowy 2018.

Segmenty operacyjne

Struktura sprzedaży po kanałach dystrybucji w Grupie Makarony Polskie

Strukturę sprzedaży produktów i towarów z podziałem na kanały dystrybucji, obrazuje poniższy wykres:

Przychody ze sprzedaży z podziałem na segmenty operacyjne

(w tys. zł)	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Makarony	101 635	101 255
Przetwory mięsno-warzywne	32 410	28 880
Przetwory warzywne i farsze	2 832	2 548
Przetwory owocowe	7 767	4 574
Pozostałe	9 373	7 615
Razem	154 017	144 872

Przychody ze sprzedaży Grupy Makarony Polskie w 2018 roku wyniosły 154,0 mln zł i były o ok. 9,1 mln zł wyższe w stosunku do analogicznego okresu 2017 roku.

Sprzedaż przetworów mięsno-warzwywnych wzrosła w analizowanym okresie o ok. 3,5 mln zł do kwoty powyżej 32,4 mln zł. Wzrost w wysokości ok. 12,2% (2018 rok vs. 2017 rok) był wynikiem rozszerzenia współpracy z kontrahentami B2B i instytucje oraz rozwoju oferty produktowej dla kanału private label. W kolejnych okresach planowany jest dalszy wzrost w tej kategorii m.in. poprzez wprowadzenie nowości rynkowych.

Czynniki i zdarzenia mające wpływ na wyniki 2018 roku:

- realizacja inwestycji w zakładach produkcyjnych
- rozszerzenie portfolio produktów
- rozwój sprzedaży eksportowej
- zwiększenie skali działalności w spółce Stoczek Natura Sp. z o.o. c
- reorganizacja i zmiana profilu funkcjonowania spółki MP Trade Sp. z o.o.

Kolejny segmentem, w którym zanotowano dużą dynamikę zmian jest segment przetworów owocowych. Sprzedaż przetworów owocowych w analizowanym okresie wyniosła blisko 7,8 mln zł i była wyższa o 3,2 mln zł tj. 69,8% w stosunku do roku 2017, co było spowodowane pozyskaniem nowych kontraktów na produkcję pod markami sieciowymi, rozwojem własnych marek na dostawę dżemów oraz wprowadzaniem od początku roku 2018 do oferty sprzedażowej suszu owocowego.

Segment przetworów warzywnych i farszy wzrósł w analizowanym okresie o 0,3 mln zł do kwoty blisko 2,8 mln zł. Wzrost był wynikiem rozwoju sprzedaży w obszarze farszy.

Wartość sprzedaży w kategorii makaronów wzrosła o 0,4 mln zł do kwoty 101,6 mln zł w 2018 roku (główne zmiany były spowodowane przez pozyskanie kontraktu w kanale B2B, rozwój sprzedaży w eksporcie, przy spadku sprzedaży dla instytucji).

Czynniki i zdarzenia, w tym nietypowe, mające wpływ na wyniki 2018 roku

Realizacja inwestycji w zakładach produkcyjnych w Rzeszowie, Częstochowie i Stoczku Łukowskim

- w zakładzie produkcyjnym w Rzeszowie zrealizowano inwestycję, która poprawiła efektywność wykorzystania surowca oraz zmodernizowano system dozowania składników płynnych dostosowując go do surowców bezglutenowych wymagających medium o wyższej temperaturze, zmodernizowano budynki produkcyjne pod kątem instalacji nowych linii produkcyjnych, zwiększono powierzchnie placów manewrowych celem bardziej efektywnej gospodarki dostawami surowców, opakowań i wysyłkami produktów do odbiorców, zakupiono nowe urządzenia do znakowania opakowań jednostkowych i zbiorczych celem spełnienia wysokich oczekiwań jakościowych odbiorców w zakresie znakowania produktów, zakupiono nowe matryce do produkcji makaronów krótkich co pozwoli na uatrakcyjnienie oferty Spółki w tym zakresie,
- w zakładzie produkcyjnym w Częstochowie przeprowadzono modernizację układu sterowania linią produkcyjną, która przyczyniła się do zwiększenia efektywności wykorzystania majątku; zrealizowano inwestycję w nowe, niezależne przyłącze wodno-kanalizacyjne, która przyczyniła się do obniżenia wydatków na media; przeprowadzono inwestycje w kabiny suszarnicze, które pozwoliły na poprawę jakości produktu, zmniejszenie energochłonności produkcji, a docelowo przyczynią się do rozszerzenia oferty o formy makaronu typu gniazdko i lasagne; rozbudowano system ważenia opakowań jednostkowych co będzie miało wpływ na dalsze

- podniesienie efektywności pakowania, zakupiono automatyczną maszynę pakującą do opakowań typu flow-pack celem wprowadzenia do oferty nowych typów opakowań, w tym opakowań na tackach, zakupiono urządzenie pozwalające rozszerzyć ofertę o dodatkową szerokość opakowań jednostkowych,
- w zakładzie produkcyjnym w Stoczku Łukowskim trwa realizacja programu modernizacji i częściowej automatyzacji linii do produkcji dań gotowych objętego dofinansowaniem unijnym - zakończenie tej inwestycji zwiększy wydajności produkcyjne zakładu przy jednoczesnym ograniczeniu nakładu pracy.

▼ Rozszerzenie portfolio produktów

Światowy rynek makaronu w 2020 roku wart będzie ponad 110 mld zł (31 mld dolarów), a średni wskaźnik jego rocznego wzrostu (CAGR) w latach 2016-2020 wyniesie 5,76%. Kluczowymi trendami wpływającymi na rynek makaronów są: rosnąca popularność makaronów prozdrowotnych (health & wellness pasta), zwiększający się popyt na lokalne smaki i odmiany, nacisk na stosowanie naturalnych dodatków.

Odpowiadając na trendy rynkowe w 2018 roku Grupa Makarony Polskie kontynuowała realizację strategii optymalizacji portfolio i jego uzupełnienia o produkty wysokomarżowe z segmentu premium. Trwają prace nad nowymi produktami prozdrowotnymi (np. bezglutenowe, organiczne, bogate w błonnik lub o zmniejszonej zawartości węglowodanów), makaronami smakowymi, produktami premium (np. nowe kształty i formy makaronu, innowacyjne opakowania).

Odpowiadając na tendencje produktów prozdrowotnych ukierunkowane na produkty warzywne i wysokobiałkowe spółka MP Trade Sp. z o.o. wprowadziła do swojego portfolio m.in.: makarony z mąki z roślin strączkowych (ciecierzyca, soczewica czerwona, zielony groszek), trwają prace koncepcyjne dot. past daktylowych, pas warzywnych, smalców wegańskich i dań wege.

Nowe produkty systematycznie wprowadza do swojej oferty również spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. w 2017 roku portfolio spółki wzbogaciły m.in. zupy w puszkach, dania obiadowe pełne w puszkach, mięsowa i konserwy, susz owocowy, w 2019 roku planowane jest wprowadzenie produktów odpowiadających na mocny trend rynkowy convenience.

Portfolio Grupy uzupełniane będzie również o towary innych producentów komplementarne w stosunku do podstawowej oferty produktowej.

▼ Rozwój sprzedaży eksportowej

W latach 2016-2018 spółka Makarony Polskie SA uczestniczyła w Programie „Makarony Europy” prowadzonym przez Polską Izbę Makaronu (PIM) na terenie Ukrainy oraz Chińskiej Republiki Ludowej. Ukraińscy i chińscy odbiorcy (konsumenci, dystrybutorzy)

edukowani byli o właściwościach zdrowotnych makaronów, a także o różnorodności i wysokiej jakości produktów makaronowych pochodzących z państw Unii Europejskiej, w tym z Polski. Realizacja Programu przyczyniła się do rozwoju rynku zbytu i wzrostu wolumenu sprzedaży makaronów produkowanych w Unii Europejskiej. Producenci skupieni wokół programu stworzyli nieformalną grupę sprzedażową. W 2018 roku sprzedaż eksportowa Spółki na rynku ukraińskim wzrosła o ok. 24% i będzie kontynuowana również w latach kolejnych.

W kolejnych latach Grupa planuje skoncentrować swoje działania na rynkach europejskich głównie na rynku ukraińskim. Dodatkowo Grupa analizuje zmianę modelu współpracy z Raya/Eden w zakresie obecności na rynku egipskim, Afryki Północnej i krajów bliskiego wschodu. Dla realizacji powyższych celów Grupa pozyskała partnerów na rynkach lokalnych, którzy wspomagają Grupę w dalszym rozwoju sprzedaży na tych rynkach.

Zwiększenie skali działalności w spółce Stoczek Natura Sp. z o.o.

W 2018 roku spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. zanotowała wzrost przychodów o ok. 20% r/r (+6,7 mln zł). Największy wzrost sprzedaży spółka zanotowała w segmencie dżemy, syropy i przetwory warzywne (wzrost ponad 40%r/r) który wynikał z pozyskania i realizacji kontraktów private label w asortymencie dżemów.

Reorganizacja i zmiana profilu funkcjonowania spółki MP Trade Sp. z o.o.

W związku ze zmianą profilu działalności MP Trade Sp. z o.o. i prowadzoną reorganizacją, spółka ta istotnie ograniczyła bieżącą działalność operacyjną w 2018 roku. Od roku 2019 MP Trade Sp. z o.o. będzie realizować strategię budowy wartości marki Novelle poprzez zwiększenie portfolio produktowego oraz intensyfikację działań marketingowych, w tym właściwe pozycjonowanie marki Novelle.

Możliwości wzrostu Spółki z jednej strony są zależne od sytuacji rynkowej, a z drugiej od wprowadzania nowych innowacyjnych produktów z obszaru wegańskiego i wegetariańskiego. Rynek produktów opartych o surowce bazujące na białkach pochodzenia roślinnego i produktach delikatesowych takich jak np. linia past daktylowych i past warzywnych, ma tendencje wzrostowe na całym świecie.

Struktura aktywów i pasywów

Suma bilansowa Grupy wyniosła 145,8 mln zł na dzień 31 grudnia 2018 roku w stosunku do kwoty 137,2 mln zł na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Struktura aktywów i pasywów Grupy

(w tys. zł)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
AKTYWA TRWAŁE	101 492	91 110
Rzeczowe aktywa trwałe	84 803	74 061
Nieruchomości inwestycyjne	603	643
Wartość firmy	5 949	5 949
Inne wartości niematerialne	9 945	9 953
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1	5
Pozostałe aktywa- długoterminowe	191	499
AKTYWA OBROTOWE	44 300	46 098
Zapasy	18 157	15 624
Należności krótkoterminowe	25 427	28 513
Należności z tytułu podatku dochodowego	0	29
Udzielone pożyczki	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	359	1 454
Pozostałe aktywa- krótkoterminowe	357	478
AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO ZBYCIA	0	0
SUMA AKTYWÓW	145 791	137 208

(w tys. zł)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
KAPITAŁ WŁASNY	78 829	75 305
Kapitał podstawowy	27 750	27 750
Pozostałe kapitały	46 095	42 184
Zyski/straty zatrzymane (zysk/strata z lat ubiegłych)	-846	569
Zysk netto	5 830	4 802
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	21 686	20 432
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 569	3 447
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	10 541	8 221

Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne (długoterminowe)	285	190
Przychody przyszłych okresów	6 062	6 538
Długoterminowe zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	1 229	2 036
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	45 276	41 471
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	14 170	12 272
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe	944	826
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	27 991	26 800
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	220	65
Przychody przyszłych okresów	909	553
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne (krótkoterminowe)	1 042	955
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	0	0
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	66 962	61 903
SUMA PASYWÓW	145 791	137 208

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość aktywów trwałych wynosiła ok. 101,5 mln zł (69,6% aktywów ogółem) w porównaniu do stanu 91,1 mln zł na koniec 2017 roku (wzrost o 11,4% vs. koniec 2017 roku). Wzrost wartości aktywów trwałych jest wynikiem realizacji planu inwestycyjnego w zakładach w Rzeszowie oraz Stoczku Łukowskim. Największą inwestycją realizowaną w 2018 roku był projekt pod nazwą „Wdrożenie wyników prac badawczo-rozwojowych w zakresie żywności funkcjonalnej w firmie Makarony Polskie SA” realizowany w zakładzie produkcyjnym w Rzeszowie.

Aktywa obrotowe wynosiły na dzień 31 grudnia 2018 roku ok. 44,3 mln zł i spadły o ok. 3,9% w porównaniu do końca 2017 roku (ok. 46,1 mln zł). Największy wpływ na zmianę w aktywach obrotowych miał spadek należności o ok. 3,1 mln zł, tj. o ok. 10,8% oraz środków pieniężnych o ok. 1,1 mln zł, tj. o ok. 75,3% w stosunku do końca 2017 roku przy wzroście zapasów o ok. 2,5 mln zł (+16,2%).

Kapitał własny na dzień bilansowy wynosił ok. 78,8 mln zł, stanowiąc ok. 54,1% wartości pasywów i zwiększył się o 4,7% w porównaniu do wartości 75,3 mln zł na koniec 2017 roku. Zmiana spowodowana była przez osiągnięty zysk za 2018 rok w wysokości 5,8 mln zł oraz przeznaczeniem części zysku netto za 2017 rok na dywidendę w wysokości 2,3 mln zł.

Zobowiązania długoterminowe wynosiły 21,7 mln zł i wzrosły o 6,1% (z 20,4 mln zł) w porównaniu do stanu na koniec 2017 roku, z powodu wykorzystania udzielonych limitów kredytowych w związku z realizacją projektów inwestycyjnych w Rzeszowie.

Zobowiązania krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 45,3 mln zł i zwiększyły się w porównaniu do stanu na koniec 2017 roku wynoszącego 41,5 mln zł. Wynikało to głównie ze wzrostu wartości pozycji pozostałe zobowiązania (wzrost o ok. 1,2 mln zł, tj. 4,4%) oraz kredyty bankowe i pożyczki (wzrost o ok. 1,9 mln zł, tj. 15,5%).

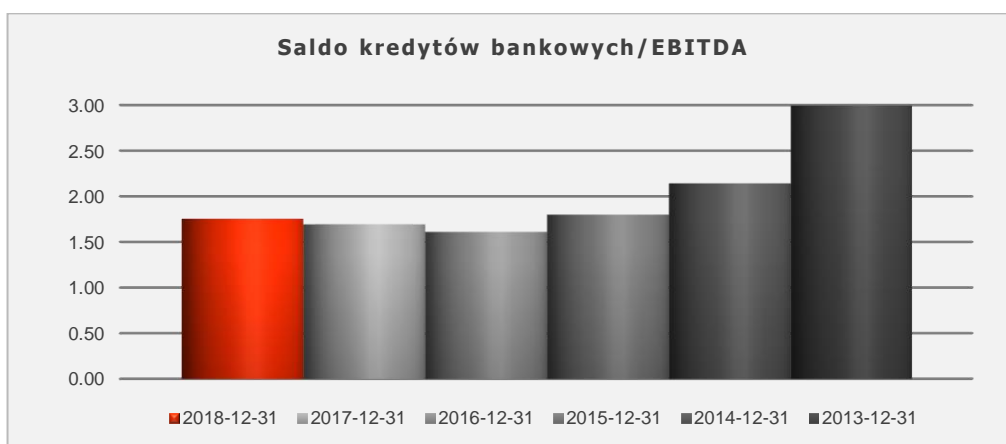
▼ Płynność i zarządzanie zasobami finansowymi oraz ryzykiem finansowym Grupy

Grupa Makarony Polskie zarządza zasobami ekonomicznymi w taki sposób, aby zapewnić finansowanie bieżącej działalności oraz prowadzonych inwestycji przy wykorzystaniu środków własnych, kredytów bankowych, faktoringu i leasingu.

Grupa Makarony Polskie zarządza zasobami ekonomicznymi w taki sposób, aby zapewnić finansowanie bieżącej działalności oraz prowadzonych inwestycji przy wykorzystaniu środków własnych, kredytów bankowych, faktoringu i leasingu.

Potwierdzeniem pełnej zdolności do regulowania zobowiązań w 2018 roku jest:

- generowanie dodatnich przepływów pieniężnych na działalności operacyjnej w kwocie powyżej 14,0 mln zł w 2018 roku,
- wypracowanie EBITDA na poziomie 14,1 mln zł w 2018 roku (wzrost o 1,2 mln zł w stosunku do 2017 roku),
- realizowanie przez Grupę części zakupów bez wykorzystania kredytu kupieckiego, które uwarunkowane są uzyskaniem korzyści finansowych,
- realizacja inwestycji oraz wypłata dywidendy w 2018 roku w kwocie 2,3 mln zł (w 2017 roku w kwocie 2,3 mln zł),
- utrzymanie wskaźnika saldo kredytów bankowych do EBITDA na bezpiecznym poziomie na koniec 2018 roku:

Analiza wskaźnikowa wskazuje na dobrą sytuację finansową Grupy Makarony Polskie w 2017 roku w zakresie zyskowności, zdolności do regulowania zobowiązań oraz bezpieczeństwa finansowania działalności bieżącej i inwestycyjnej.

W ocenie Zarządu nie występują zagrożenia, które uniemożliwiłyby regulowanie zaciągniętych zobowiązań.

Lokaty i inwestycje kapitałowe

W roku 2018 Grupa Makarony Polskie nie prowadziła inwestycji kapitałowych.

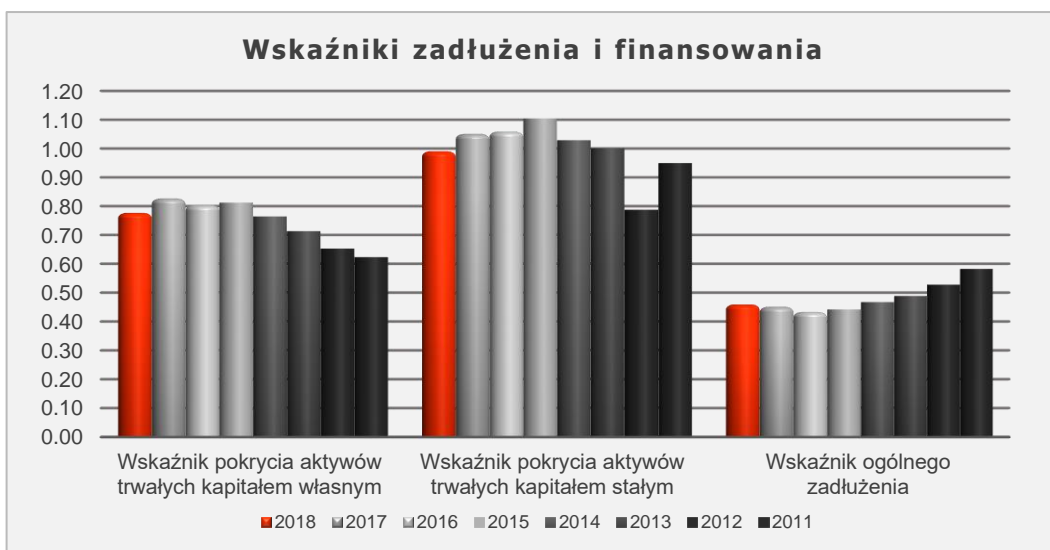
Analiza wskaźnikowa

Analiza wskaźnikowa w zakresie oceny rentowności, płynności oraz zadłużenia wskazuje na dobrą sytuację finansową Grupy Makarony Polskie w 2018 roku w stosunku do okresów wcześniejszych w zakresie zyskowności, zdolności do regulowania zobowiązań oraz bezpieczeństwa finansowania działalności bieżącej i inwestycyjnej.

Poziom zyskowności i przepływów gotówkowych generowanych w Grupie pozwolił m.in. na: wypłacenie w 2018 roku dywidendy dla akcjonariuszy w kwocie 2,3 mln zł, przeprowadzenie szeregu inwestycji, zakup części surowca w atrakcyjnej cenie bez kredytu kupieckiego oraz utrzymanie bezpiecznego poziomu zadłużenia.

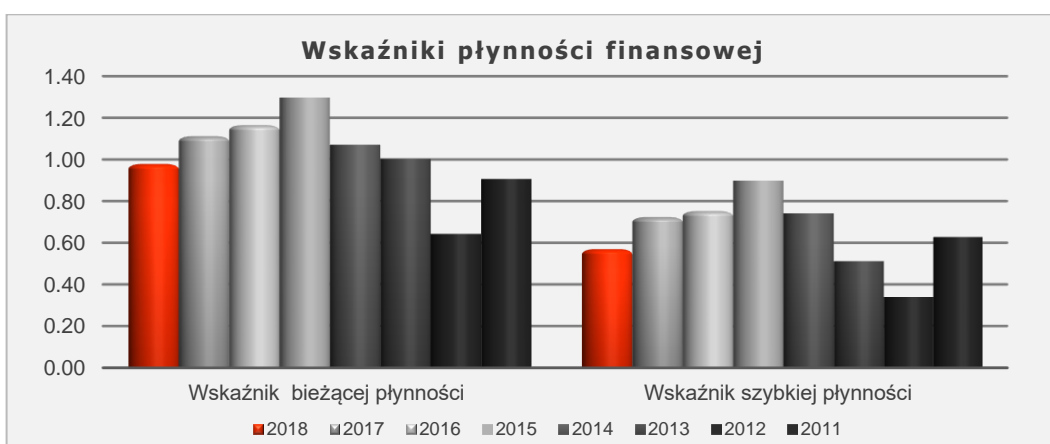
Wskaźniki zadłużenia oraz finansowania

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym (Kapitały własne/Aktywa trwałe)	0,78	0,83	0,80	0,81	0,76	0,71	0,65	0,62
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem stałym (Kapitały własne + Zobowiązania długoterminowe)/Aktywa trwałe)	0,99	1,05	1,06	1,10	1,03	1,00	0,79	0,95
Wskaźnik ogólnego zadłużenia (Zobowiązania ogółem/Suma aktywów)	0,46	0,45	0,43	0,44	0,47	0,49	0,53	0,58

Wskaźniki płynności

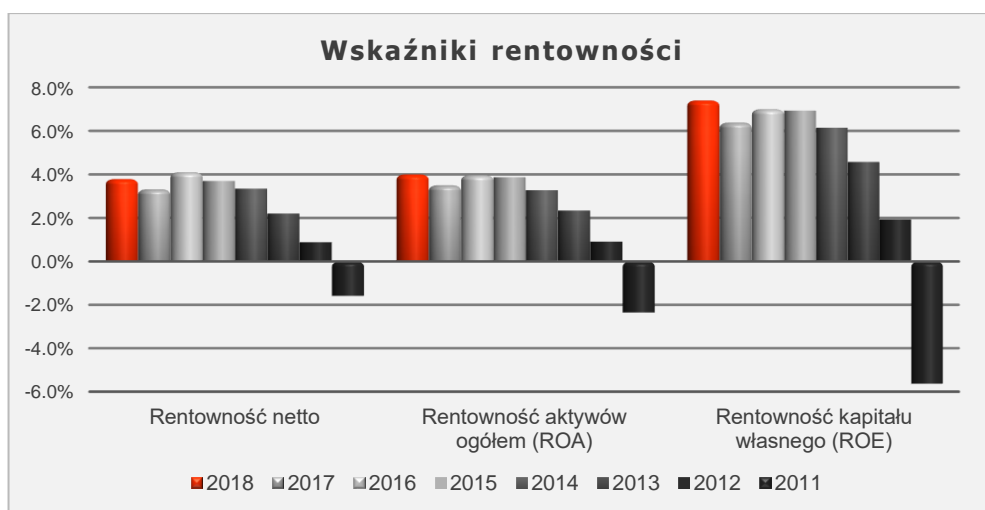
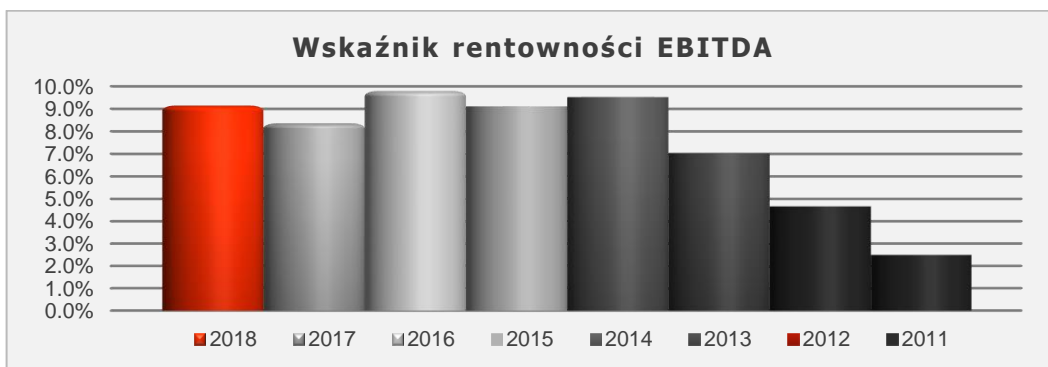
	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Wskaźnik bieżącej płynności (Aktywa obrotowe/Zobowiązania krótkoterminowe)	0,98	1,11	1,16	1,30	1,07	1,00	0,64	0,91
Wskaźnik szybkiej płynności (Aktywa obrotowe – Zapasy – Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe)/Zobowiązania krótkoterminowe)	0,57	0,72	0,75	0,90	0,74	0,51	0,34	0,63

Wskaźniki rentowności

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Rentowność sprzedaży (Zysk (strata) brutto ze sprzedaży/Przychody netto ze sprzedaży)	22,4%	22,2%	23,3%	21,0%	22,1%	21,9%	18,5%	11,1%
Rentowność działalności operacyjnej	5,4%	5,0%	6,1%	5,8%	6,2%	3,9%	1,1%	-0,1%

(Zysk (strata) z działalności kontynuowanej /Przychody netto ze sprzedaży)								
Rentowność działalności gospodarczej (Zysk (strata) brutto /Przychody netto ze sprzedaży)	4,8%	4,2%	5,3%	4,9%	4,7%	2,1%	0,2%	-1,3%
Rentowność netto (Zysk (strata) netto/Przychody netto ze sprzedaży)	3,8%	3,3%	4,1%	3,7%	3,3%	2,2%	0,9%	-1,6%
Rentowność aktywów ogółem (ROA) (Zysk (strata) netto/Suma aktywów)	4,0%	3,5%	4,0%	3,9%	3,3%	2,3%	0,9%	-2,4%
Rentowność kapitału własnego (ROE) (Zysk (strata) netto/Kapitały własne)	7,4%	6,4%	7,0%	6,9%	6,1%	4,6%	1,9%	-5,6%
Rentowność EBITDA (EBITDA/Przychody netto ze sprzedaży)	9,1%	8,4%	9,8%	9,1%	9,5%	7,0%	4,7%	2,5%

Pozostałe informacje finansowe

Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach kredytowych i faktoringowych

W trakcie roku obrotowego 2018 stroną umów kredytowych i faktoringowych były spółki Makarony Polskie SA oraz Stoczek Natura Sp. z o.o.

Stan umów kredytowych i faktoringowych obowiązujących na dzień 31 grudnia 2018 roku, dla których stroną umów była spółka Makarony Polskie SA przedstawiono w poniższych tabelach:

– Kredyt w rachunku bieżącym w Santander Bank Polska SA

Warunki kredytowania	31 grudnia 2018 roku
Wartość umowna kredytu	5 000 tys. zł
Okres kredytowania*	18.10.2013 – 01.06.2019
Stopa procentowa	WIBOR 1M + marża banku nie odbiegająca od standardów stosowanych przez bank
Saldo kredytu	2 951 tys. zł
Harmonogram spłat	jednorazowo w dacie wymagalności zobowiązania
Zabezpieczenie kredytu	<ul style="list-style-type: none"> – hipoteka łączna do kwoty 33 000 tys. zł na nieruchomościach oznaczonych: <ul style="list-style-type: none"> a) w KW nr RZ1Z/00076860/5 położonej w Rzeszowie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, b) w KW nr PL1P/00094893/6 w Płocku wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości; – weksel in blanco z wystawienia Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową, – zastaw rejestrowy na zapasach o wartości nie niższej 5 000 tys. zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia zastawu rejestrowego, – poręczenie spółki Stoczek Natura Sp. z o.o., – oświadczenie o poddaniu się egzekucji złożone w trybie art. 777 k.p.c., w formie aktu notarialnego.

* W II kwartale 2018 roku Spółka Makarony Polskie SA zawarła z bankiem Bank Zachodni WBK aneks do umowy kredytu w rachunku bieżącym. Na mocy zawartego aneksu termin spłaty zobowiązania przedłużony został do dnia 1 czerwca 2019 roku.

– Kredyt inwestycyjny w Santander Bank Polska SA

Warunki kredytowania	31 grudnia 2018 roku
Wartość umowna kredytu	13 849 tys. zł
Okres kredytowania	18.10.2013 – 30.04.2020
Stopa procentowa	WIBOR 3M + marża banku nie odbiegająca od standardów stosowanych przez bank

Saldo kredytu	7 077 tys. zł
Harmonogram spłat	52 rat miesięcznych począwszy od dnia 31 grudnia 2015 roku w następujących wysokościach: 52 raty w kwocie 0,17 mln zł każda i ostatnia 53 rata wyrównująca
Zabezpieczenie kredytu	<ul style="list-style-type: none"> – hipoteka łączna do kwoty 33 000 tys. zł na nieruchomościach oznaczonych: <ul style="list-style-type: none"> a) w KW nr RZ1Z/00076860/5 położonej w Rzeszowie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, b) w KW nr PL1P/00094893/6 w Płocku wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości; – zastaw rejestrowy na środkach trwałych (linie produkcyjne w zakładzie w Rzeszowie), – przelew wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia przedmiotu zastawu, – weksel in blanco z wystawienia Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową, – poręczenie cywilne spółki Stoczek Natura Sp. z o.o., – oświadczenie o poddaniu się egzekucji złożone w trybie art. 777 k.p.c., w formie aktu notarialnego.

– Kredyt inwestycyjny unijny w Santander Bank Polska SA

Warunki kredytowania	31 grudnia 2018 roku
Wartość umowna kredytu	12 121 tys. zł
Okres kredytowania	07.02.2017 - 28.02.2022
Stopa procentowa	WIBOR 3M + marża banku nie odbiegająca od standardów stosowanych przez bank
Saldo kredytu	527 tys. zł
Harmonogram spłat	<p>Spłata kredytu nastąpi w 32 ratach miesięcznych począwszy od dnia 31 lipca 2019 roku, w następujących wysokościach: 31 raty w kwocie 0,15 mln zł każda i ostatnia 32 rata wyrównująca w kwocie 7,65 mln zł.</p> <p>W przypadku spłaty kredytu z otrzymanego dofinansowania, harmonogram spłaty ulegnie zmianie poprzez zmianę raty balonowej. Raty spłacanego kredytu zostaną zmienione w takim stosunku do rat określonych w pierwotnym harmonogramie, w jakim kwota wykorzystanego kredytu pozostaje do kwoty udzielonego kredytu.</p> <p>Po otrzymaniu refundacji spłata kredytu nastąpi w 32 ratach miesięcznych począwszy od dnia 31 lipca 2019 roku, w następujących wysokościach: 31 raty w kwocie 0,04 mln zł każda i ostatnia 32 rata wyrównująca w kwocie 1,90 mln zł.</p>
Zabezpieczenie kredytu	<ul style="list-style-type: none"> – hipoteka łączna do kwoty 18 200 tys. zł na nieruchomościach oznaczonych: <ul style="list-style-type: none"> a) w KW nr RZ1Z/00076860/5 położonej w Rzeszowie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, b) w KW nr PL1P/00094893/6 w Płocku wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości; – zastaw rejestrowy na linii półprzemysłowej do prób i testów wraz z oprzyrządowaniem, – przelew wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia przedmiotu zastawu, – weksel in blanco z wystawienia Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową, – poręczenie cywilne spółki Stoczek Natura Sp. z o.o., – oświadczenie o poddaniu się egzekucji złożone w trybie art. 777 k.p.c., w formie aktu notarialnego.

Kredyt przeznaczony jest na sfinansowanie projektu inwestycyjnego „Utworzenie Centrum Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Makaronowego przy spółce Makarony Polskie SA”.

– Kredyt inwestycyjny unijny w Santander Bank Polska SA

Warunki kredytowania	31 grudnia 2018 roku
Wartość umowna kredytu	8 000 tys. zł
Okres kredytowania	15.09.2017 - 31.01.2022
Stopa procentowa	WIBOR 3M + marża banku nie odbiegająca od standardów stosowanych przez bank
Saldo kredytu	5 071 tys. zł
Harmonogram spłat*	Splata kredytu nastąpi w 37 ratach miesięcznych począwszy od dnia 31 stycznia 2019 roku, w następujących wysokościach: 36 raty w kwocie 0,1 mln zł każda i ostatnia 37 rata wyrównująca w kwocie 4,23 mln zł. W przypadku spłaty kredytu z otrzymanego dofinansowania, harmonogram spłaty ulegnie zmianie poprzez zmianę raty balonowej. Raty spłacanego kredytu zostaną zmienione w takim stosunku do rat określonych w pierwotnym harmonogramie, w jakim kwota wykorzystanego kredytu pozostaje do kwoty udzielonego kredytu.
Zabezpieczenie kredytu	<ul style="list-style-type: none"> – hipoteka łączna do kwoty 12 000 tys. zł na nieruchomościach oznaczonych: <ul style="list-style-type: none"> a) w KW nr RZ1Z/00076860/5 położonej w Rzeszowie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, b) w KW nr PL1P/00094893/6 w Płocku wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości; – zastaw rejestrowy na nabywanej linii w ramach projektu dotacyjnego, – przelew wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia przedmiotu zastawu, – weksel in blanco z wystawienia Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslowa, – poręczenie cywilne spółki Stoczek Natura sp. z o.o., – cesja z Umowy o dofinansowanie

* W czerwcu 2018 roku oraz w styczniu 2019 roku spółka Makarony Polskie SA zawarła z bankiem Santander Bank Polska SA aneksy do umowy kredytu inwestycyjnego unijnego, których przedmiotem było m.in. przedłużenie okresu uruchomienia limitu kredytowego oraz zmiana harmonogramu spłaty rat.

Aneks ze stycznia 2019 roku przedłużył okres wykorzystania limitu kredytowego do dnia 30 kwietnia 2019 roku. Ustalił również nowy harmonogram spłaty rat kredytowych. Splata kredytu nastąpi w 34 ratach miesięcznych począwszy od dnia 30 kwietnia 2019 roku, w następujących wysokościach: 33 raty w kwocie 0,1 mln zł każda i ostatnia 34 rata wyrównująca w kwocie 4,54 mln zł. W przypadku spłaty kredytu z otrzymanego dofinansowania, harmonogram spłaty ulegnie zmianie poprzez zmianę raty balonowej. Raty spłacanego kredytu zostaną zmienione w takim stosunku do rat określonych w pierwotnym harmonogramie, w jakim kwota wykorzystanego kredytu pozostaje do kwoty udzielonego kredytu.

Kredyt przeznaczony jest na sfinansowanie projektu inwestycyjnego „Wdrożenie wyników prac badawczo-rozwojowych w zakresie żywnością funkcjonalnej w firmie Makarony Polskie SA”.

– Kredyt rewolwingowy w Santander Bank Polska SA

Warunki kredytowania	31 grudnia 2018 roku
Wartość umowna kredytu	1 800 tys. zł
Okres kredytowania	15.09.2017 - 31.10.2019
Stopa procentowa	WIBOR 1M + marża banku nie odbiegająca od standardów stosowanych przez bank
Saldo kredytu	0 tys. zł
Harmonogram spłat	spłata uruchomianej transzy kredytu następuje po 90 dniach
Zabezpieczenie kredytu	<ul style="list-style-type: none"> – hipoteka łączna do kwoty 2 700 tys. zł na nieruchomościach oznaczonych: <ul style="list-style-type: none"> a) w KW nr RZ1Z/00076860/5 położonej w Rzeszowie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, b) w KW nr PL1P/00094893/6 w Płocku wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości; – zastaw rejestrowy na nabywanych liniach w ramach projektów dotacyjnych, – przelew wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia przedmiotu zastawu, – weksel in blanco z wystawienia Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslowa., – oświadczenie o poddaniu się egzekucji złożone w trybie art. 777 k.p.c., w formie aktu notarialnego.

Kredyt przeznaczony jest na sfinansowanie podatku Vat dla zakupów realizowanych w ramach projektów inwestycyjnych.

– Kredyt obrotowy w Santander Bank Polska SA

W okresie I półrocza 2018 roku spółka Makarony Polskie SA korzystała z kredytu obrotowego z limitem umownym 3,0 mln zł. Zgodnie z zapisami umowy kredytowej kredyt został spłacony w wymaganym terminie i wygasły zobowiązania wynikające z umowy pomiędzy Spółką a bankiem.

– Kredyt otwarty w rachunku bieżącym w Banku Gospodarstwa Krajowego

Warunki kredytowania	31 grudnia 2018 roku
Wartość umowna kredytu	6 000 tys. zł
Okres kredytowania*	14.06.2013 – 30.06.2019

Stopa procentowa	WIBOR 3M + marża banku nie odbiegająca od standardów stosowanych przez bank
Saldo kredytu	4 571 tys. zł
Harmonogram spłat	jednorazowo w dacie wymagalności zobowiązania
Zabezpieczenie kredytu	<ul style="list-style-type: none"> – hipoteka łączna do kwoty 16 500 tys. zł na nieruchomościach oznaczonych: <ul style="list-style-type: none"> a) w KW nr CZ1C/00111425/8 położonej w Częstochowie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, b) w KW nr LU1U/00022979/2 w Stoczku Łukowskim wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości; – weksel in blanco z wystawienia Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową, – upoważnienie do rachunku bieżącego prowadzonego w BGK, – poręczenie Spółki Stoczek Natura Sp. z o.o., – oświadczenie Kredytobiorcy i Poręczyciela o poddaniu się egzekucji złożone w trybie art. 777 k.p.c., w formie aktu notarialnego (do kwoty 12 mln zł).

* W trakcie roku obrotowego 2018 spółka Makarony Polskie SA zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego aneks do umowy kredytu otwartego w rachunku bieżącym. Aneks do umowy kredytu otwartego w rachunku bieżącym przedłuża termin spłaty zobowiązania z dnia 30 czerwca 2018 roku do dnia 30 czerwca 2019 roku.

- Kredyt obrotowy nieodnawialny w rachunku kredytowym w Banku Gospodarstwa Krajowego

Warunki kredytowania	31 grudnia 2018 roku
Wartość umowna kredytu	5 000 tys. zł
Okres kredytowania*	30.06.2015 – 29.06.2020
Stopa procentowa	WIBOR 3M + marża banku nie odbiegająca od standardów stosowanych przez bank
Saldo kredytu	1 500 tys. zł
Harmonogram spłat*	20 równych, kwartalnych rat kapitałowych w wysokości 0,25 mln zł począwszy od 30 września 2015 roku do dnia 29 czerwca 2020 roku.
Zabezpieczenie kredytu	<ul style="list-style-type: none"> – hipoteka łączna do kwoty 16 500 tys. zł na nieruchomościach oznaczonych: <ul style="list-style-type: none"> a) w KW nr CZ1C/00111425/8 położonej w Częstochowie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, b) w KW nr LU1U/00022979/2 w Stoczku Łukowskim wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości; – weksel in blanco z wystawienia Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową, – upoważnienie do rachunku bieżącego prowadzonego w BGK, – poręczenie Spółki Stoczek Natura Sp. z o.o., – przelew wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia przedmiotu zastawu, – oświadczenie Kredytobiorcy i Poręczyciela o poddaniu się egzekucji złożone w trybie art. 777 k.p.c., w formie aktu notarialnego (do kwoty 4 mln zł).

* W trakcie roku obrotowego 2018 spółka Makarony Polskie SA zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego aneks do umowy kredytu obrotowego nieodnawialnego w rachunku kredytowym, którego

przedmiotem było m.in. przedłużenie terminu spłaty zobowiązania z dnia 29 czerwca 2018 do dnia 29 czerwca 2020 roku oraz zmiana harmonogramu spłaty rat.

– Umowa faktoringu (pełny) w BZ WBK Faktor Sp. z o.o.

Warunki umowy	31 grudnia 2018 roku
Wartość umowna	9 500 tys. zł
Okres obowiązywania	Umowa zawarta na czas nieokreślony
Stopa procentowa	WIBOR 1M + marża banku nie odbiegająca od standardów stosowanych przez bank
Saldo faktoringu	2 673 tys. zł
Zabezpieczenie umowy	– nieodwołalne pełnomocnictwo do rachunku, – weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. była stroną jednej umowy kredytowej, a jej stan przedstawiono w poniższej tabeli:

– Kredyt otwarty w rachunku bieżącym w Banku Gospodarstwa Krajowego

Warunki kredytowania	31 grudnia 2018 roku
Wartość umowna kredytu	3 000 tys. zł
Okres kredytowania*	16.11.2017 – 16.11.2019
Stopa procentowa	WIBOR 3M + marża banku nie odbiegająca od standardów stosowanych przez bank
Saldo kredytu	2 999 tys. zł
Harmonogram spłat	jednorazowo w dacie wymagalności zobowiązania
Zabezpieczenie kredytu	– hipoteka umowna do kwoty 4 500 tys. zł na nieruchomościach oznaczonych w KW nr LU1U/00022979/2 położonej w Stoczku Łukowskim wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, – upoważnienie do rachunku bieżącego prowadzonego w BGK, – poręczenie Spółki Makarony Polskie SA, – zastaw rejestrowy na zbiorze maszyn i urządzeń (zlokalizowane w zakładzie w Stoczku Łukowskim), – oświadczenie Kredytobiorcy i Poręczyciela o poddaniu się egzekucji złożone w trybie art. 777 k.p.c., w formie aktu notarialnego (do kwoty 6 mln zł).

* W trakcie roku obrotowego 2018 spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego aneksy do umowy kredytu otwartego w rachunku bieżącym, który przedłużyły termin spłaty zobowiązania z dnia 16 listopada 2018 roku do dnia 16 listopada 2019 roku.

Informacje o udzielonych pożyczkach

Na dzień 31 grudnia 2018 roku spółka Makarony Polskie SA udzielała spółce zależnej Stoczek Natura Sp. z o.o. pożyczkę krótkoterminową w wysokości 2,0 mln zł z terminem spłaty przypadającym na dzień 31 grudnia 2019 roku (spłata jednorazowo do daty wymagalności zobowiązania). Oprocentowanie pożyczki ustalone zostało w oparciu o warunki rynkowe.

Spółki Stoczek Natura Sp. z o.o. i MP Trade Sp. z o.o. nie udzielały pożyczek w trakcie 2018 roku.

Informacje o udzielonych i otrzymanych gwarancjach

W trakcie 2018 roku spółki Grupy nie udzielały gwarancji, a z gwarancji otrzymanych korzystały spółki Makarony Polskie SA oraz Stoczek Natura Sp. z o.o.

Zestawienie gwarancji obowiązujących w spółce Makarony Polskie SA na dzień 31 grudnia 2018 roku obrazuje poniższa tabela:

Gwarant	Kwota gwarancji w tys. zł	Termin ważności gwarancji	Przedmiot zabezpieczenia gwarancją	Zabezpieczenie
BZ WBK SA	1 011	do 28.12.2021	gwarancja zabezpieczająca zobowiązania Spółki wynikające z umowy sprzedaży i przechowania makaronu w ramach kontraktu z Agencją Rezerw Materiałowych	hipoteka łączna do kwoty 1 517 tys. zł na nieruchomościach oznaczonych: - w KW nr RZ1Z/00076860/5 położonej w Rzeszowie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, - w KW nr PL1P/00094893/6 w Płocku wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości; - weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową
BZ WBK SA	249	do 22.01.2021	gwarancja zabezpieczająca zobowiązania Spółki wynikające z umowy utrzymania makaronu w ramach kontraktu z Agencją Rezerw Materiałowych	hipoteka łączna do kwoty 373 tys. zł na nieruchomościach oznaczonych: - w KW nr RZ1Z/00076860/5 położonej w Rzeszowie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, - w KW nr PL1P/00094893/6 w Płocku wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości; - weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową

Do marca 2018 roku spółka Makarony Polskie SA korzystała z dwóch gwarancji na łączną kwotę 544 tys. zł udzielonych przez STU Ergo Hestia SA. Gwarancje zabezpieczały należyte wykonanie umowy z Agencją Rezerw Materiałowych i zostały zwolnione w związku z całościowym rozliczeniem zabezpieczonych kontraktów.

Zestawienie gwarancji obowiązujących w spółce Stoczek Natura Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku obrazuje poniższa tabela:

Gwarant	Kwota gwarancji w tys. zł	Termin ważności gwarancji	Przedmiot zabezpieczenia gwarancją	Zabezpieczenie
Bank Gospodarstwa Krajowego	504	do 13.12.2021	gwarancja zabezpieczająca zobowiązania Spółki wynikające z umowy przechowania dań gotowych w ramach kontraktu z Agencją Rezerw Materiałowych	- hipoteka do kwoty 756 tys. zł. na nieruchomościach oznaczonych w KW nr LU1U/00022979/2 położonej w Stoczku Łukowskim wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości; - weksel in blanco z wystawienia Zleceniodawcy wraz z deklaracją wekslową; - upoważnienie do rachunku bieżącego prowadzonego w BGK; - poręczenie Spółki Makarony Polskie SA
Bank Gospodarstwa Krajowego	1 549	do 15.12.2021	gwarancja zabezpieczająca zobowiązania Spółki wynikające z umowy przechowania dań gotowych w ramach kontraktu z Agencją Rezerw Materiałowych	- hipoteka do kwoty 2 323 tys. zł. na nieruchomościach oznaczonych w KW nr LU1U/00022979/2 położonej w Stoczku Łukowskim wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości; - weksel in blanco z wystawienia Zleceniodawcy wraz z deklaracją wekslową; - upoważnienie do rachunku bieżącego prowadzonego w BGK; - poręczenie Spółki Makarony Polskie SA
Bank Gospodarstwa Krajowego	24	do 25.03.2022	gwarancja zabezpieczająca zobowiązania Spółki wynikające z umowy przechowania konserw w ramach kontraktu z Agencją Rezerw Materiałowych	- weksel in blanco z wystawienia Zleceniodawcy wraz z deklaracją wekslową; - upoważnienie do rachunku bieżącego prowadzonego w BGK

W okresie od stycznia do sierpnia 2018 roku spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. korzystała z gwarancji na kwotę 1 472 tys. zł udzielonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Gwarancja zabezpieczała należyte wykonanie umowy z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa i w związku z całościowym rozliczeniem zabezpieczonego kontraktu gwarancja została zwolniona w trakcie roku obrotowego.

Informacje o udzielonych i otrzymanych poręczeniach

Na dzień 31 grudnia 2018 roku spółka Makarony Polskie SA udzielała poręczeń Polskiej Izbie Makaronu oraz spółce zależnej Stoczek Natura Sp. z o.o., a ich stan na dzień 31 grudnia 2018 roku zaprezentowano poniżej:

Zobowiązania obce	Nazwa podmiotu, któremu udzielono gwarancji	Nazwa wierzyciela	Wysokość poręczenia w tys. zł	Data ważności	Stan zabezpieczonego zobowiązania w tys. zł na 31.12.2018
Poręczenie kredytu rewolwingowego w wys. 2,35 mln zł*	Polska Izba Makaronu	BPS	4 275	30.05.2021	637
Poręczenie kredytu rewolwingowego w wys. 0,5 mln zł*	Polska Izba Makaronu	BPS	750	30.05.2021	183
Poręczenie kredytu otwartego w rachunku bieżącym w wys. 3,0 mln zł**	Stoczek Natura Sp. z o.o.	Bank BGK	3 000	16.05.2020	2 999
Poręczenie gwarancji bankowej w wys. 0,5 mln zł	Stoczek Natura Sp. z o.o.	Bank BGK	504	13.06.2022	-
Poręczenie gwarancji bankowej w wys. 1,5 mln zł	Stoczek Natura Sp. z o.o.	Bank BGK	1 549	15.06.2022	-

* Kredyty przeznaczone były na sfinansowanie 3 letniej kampanii informacyjno-promocyjnej „Makarony Europy” realizowanej przez PIM w latach 2016-2018, na rynkach Chin i Ukrainy. Koszt kampanii jest objęty wsparciem Unii Europejskiej oraz Agencji Rynku Rolnego. Dofinansowanie zewnętrzne zabezpiecza spłatę kredytu.

** W trakcie roku obrotowego spółka Makarony Polskie SA zawarła z Bankiem BGK aneks do umowy poręczenia kredytów zaciągniętych przez spółkę Stoczek Natura Sp. z o.o.. Na mocy zawartego aneksu przedłużony został termin ważności poręczenia umowy kredytu otwartego w rachunku bieżącym obowiązuje w terminie do 16 maja 2020 roku (dotychczasowy termin 16 maja 2019 roku)

W trakcie roku obrotowego 2018 spółka Makarony Polskie SA poręczała spółce Stoczek Natura Sp. z o.o. gwarancję na kwotę 1 472 tys. zł udzieloną przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Gwarancja zabezpieczała należyte wykonanie umowy z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa i w związku z całościowym rozliczeniem zabezpieczonego kontraktu przez Stoczek Natura Sp. z o.o. została zwolniona, a udzielone poręczenie wygasło.

Spółka Makarony Polskie SA otrzymała wynagrodzenie za udzielenie poręczeń.

Spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. udzielała poręczeń spółce dominującej Makarony Polskie SA, a ich stan na dzień 31 grudnia 2018 roku zaprezentowano poniżej:

Zobowiązania obce	Nazwa wierzyciela	Wysokość poręczenia w tys. zł	Data ważności	Stan zabezpieczonego zobowiązania w tys. zł na 31.12.2018
Poręczenie kredytu w rachunku bieżącym w wys. 5,0 mln zł	BZ WBK	7 500	31.05.2019	2 951
Poręczenie kredytu inwestycyjnego w wys. 13,8 mln zł	BZ WBK	30 000	30.09.2021	7 077
Poręczenie kredytu obrotowy nieodnawialny w rachunku kredytowym w wys. 5,0 mln zł*	Bank BGK	5 000	29.12.2020	1 500
Poręczenie kredytu otwartego w rachunku bieżącym w wys. 6,0 mln zł*	Bank BGK	6 000	31.12.2019	4 571
Poręczenie kredytu inwestycyjnego unijnego w wys. 8,0 mln zł	BZ WBK	8 000	obowiązuje do momentu rozliczenia dofinansowania	5 071
Poręczenie kredytu inwestycyjnego unijnego w wys. 12,1 mln zł	BZ WBK	12 121	obowiązuje do momentu rozliczenia dofinansowania	527

* W trakcie roku obrotowego spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. zawarła z Bankiem BGK aneks do umowy poręczenia kredytów zaciągniętych przez spółkę Makarony Polskie SA. Na mocy zawartego aneksu przedłużony został termin ważności zobowiązania: poręczenie umowy kredytu otwartego w rachunku bieżącym obowiązuje w terminie do 30 grudnia 2019 roku (dotychczasowy termin 31 grudnia 2018 roku), a poręczenie umowy kredytu obrotowego nieodnawialnego w rachunku kredytowym jest ważne do 29 grudnia 2020 roku (dotychczasowy termin 29 grudnia 2018 roku).

Spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. otrzymała wynagrodzenie za udzielenie poręczeń.

Spółka MP Trade Sp. z o.o. w okresie roku obrotowego 2018 nie udzielała poręczeń.

Istotne transakcje zawarte przez Spółkę i jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe

W okresie 2018 roku spółki Grupy Makarony Polskie nie zawierały między sobą istotnych transakcji na warunkach innych niż rynkowe.

W ramach Grupy Makarony Polskie poszczególne spółki zawierają pomiędzy sobą transakcje kupna i sprzedaży produktów, towarów i usług. Pomiedzy spółkami funkcjonują

umowy określające warunki współpracy, dostosowane do struktury organizacyjnej Grupy. Wszystkie transakcje przeprowadzane się na zasadach i warunkach rynkowych.

▼ Pozycje pozabilansowe

(w tys. zł)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
1. Aktywa warunkowe	3 962	5 329
- otrzymanych gwarancji i poręczeń	3 337	5 329
- zabezpieczenia na majątku	0	0
- weksli	625	0
2. Zobowiązania warunkowe	174 662	171 729
- z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	5 025	5 025
- zabezpieczeń na majątku	116 517	118 725
- zobowiązań wekslowych	53 120	47 979
Pozycje pozabilansowe razem	-170 700	-166 400

Wartości otrzymanych gwarancji, zabezpieczeń, zobowiązań wekslowych, hipotek i innych zobowiązań pozabilansowych w powyższej tabeli zostały zaprezentowane w maksymalnych wartościach.

W zestawieniu nieujęte są poręczenia pomiędzy podmiotami wewnątrz Grupy ze względu na brak wpływów na saldo pozycji pozabilansowych.

▼ Istotne postępowania toczące się przed sądem, w postępowaniu arbitrażowym lub przed organem administracji publicznej

W prezentowanym okresie sprawozdawczym przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej nie toczyły się istotne postępowania dotyczące zobowiązań i wierzytelności Spółki lub jednostki zależnej.

▼ Zdarzenia po dniu bilansowym mogące znacząco wpłynąć na wyniki finansowe

Po dniu bilansowym nie nastąpiły zdarzenia mogące znacząco wpłynąć na wyniki finansowe.

Skrócone informacje o spółce Makarony Polskie SA

Omówienie wyników

Sprawozdanie finansowe spółki Makarony Polskie SA sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej Spółki, w dającej się przewidzieć przyszłości i w niezmnieszonym istotnie zakresie. Spółka nie prowadziła działalności, która została zaniechana w okresie roku obrotowego 2018.

Wybrane dane finansowe spółki Makarony Polskie SA na dzień 31 grudnia 2018 roku, wyrażone w tysiącach złotych, przedstawiają się następująco:

(w tys. zł)	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Przychody netto ze sprzedaży	134 457	124 186
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług	104 282	101 282
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	30 175	22 904
Koszt własny	104 871	98 111
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów i usług	78 176	76 327
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	26 695	21 784
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	29 586	26 075
Koszty sprzedaży	18 657	15 348
Koszty ogólnego zarządu	4 633	4 790
Pozostałe przychody	1 327	812
Pozostałe koszty	559	364
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	7 064	6 385
Przychody finansowe	87	593
Koszty finansowe	835	1 036
Zysk brutto	6 316	5 942
Podatek dochodowy- część bieżąca	1 223	1 233
Podatek dochodowy- część odroczone	23	-48
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	5 070	4 757
EBITDA (EBIT + amortyzacja)	10 655	10 029
Liczba akcji (w sztukach)	9 250 071	9 250 071

Średnia ważona liczba akcji (w sztukach) w okresie danego roku obrotowego	9 250 071	9 250 071
Zysk/strata na jedną akcję zwykłą (w zł) *	0,55	0,51
Wartość księgową na jedną akcję (w zł) **	8,05	7,75

* Zysk/strata netto na jedną akcję zwykłą = wynik netto/średnia ważona liczba akcji w okresie

** Wartość księgową na jedną akcję zwykłą = kapitały własne/liczba akcji na dany moment bilansowy

Wartość przychodów w 2018 roku wyniosła 134,5 mln zł i była wyższa o ok. 8,3% (+10,3 mln zł) w stosunku do 2017 roku.

Największy wzrost sprzedaży Spółka zanotowała w segmencie przetworów mięsno-warzywnych: wzrost o ok. 4,4 mln zł (+32,7% r/r) w wyniku przeprowadzonych akcji promocyjnych w kanale private label oraz zmian modelu dystrybucji w Grupie Makarony Polskie (przejście przez Spółkę Makarony Polskie od spółki zależnej MP Trade Sp. z o.o. sprzedaży w kanale handlu tradycyjnego); w segmencie przetworów owocowych wzrost o 3,1 mln zł r/r (+77,3% r/r) wynikał głównie z pozyskania nowych kontraktów private label na dostawę dżemów; w segmencie produktów makaronowych wzrost o ok. 2,2 mln (+2,2%) spowodowany był pozyskaniem kontraktu w kanale B2B oraz rozwoju sprzedaży w eksporcie.

Koszt sprzedanych produktów usług, towarów i materiałów w 2018 roku wyniósł ok. 104,9 mln zł (wzrost o ok. 6,9%).

Rok 2018 spółka Makarony Polskie SA zamknęła zyskiem brutto ze sprzedaży na poziomie ok. 29,6 mln zł (wzrost o 3,5 mln zł w stosunku do 2017 roku), z rentownością brutto ze sprzedaży na poziomie ok. 22,0% (21,0% w 2017 roku).

Wynik na działalności operacyjnej (EBIT) w 2018 roku wyniósł 7,1 mln zł w porównaniu do 6,4 mln zł w 2017 roku, co dało wzrost o 10,6%. Rentowność na poziomie EBIT wyniosła 5,3% (vs. 5,1% w 2017 roku).

Zysk netto w 2018 roku wyniósł 5,1 mln zł i jest wyższy od wyniku 2017 roku o 0,3 mln zł (+6,6%). Rentowność sprzedaży liczona na poziomie zysku netto wyniosła 3,8% (vs. 3,8% w 2017 roku).

W 2018 roku spółka zanotowała EBITDA na poziomie ok. 10,7 mln zł, w porównaniu do wyniku ok. 10,0 mln zł w 2017 roku co daje wzrost o 0,7 mln zł r/r tj. 6,2%. Rentowność EBITDA w 2018 roku wyniosła 7,9% vs. 8,1% w 2017 roku.

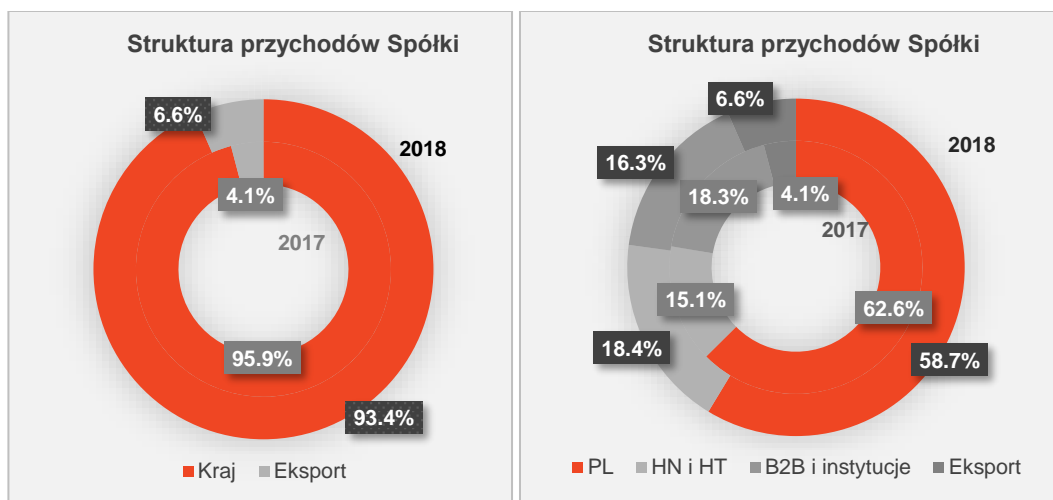
- ▼ Jednostkowe sprawozdanie z pozostałych całkowitych dochodów netto - zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń

ZA OKRES	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Całkowite dochody netto	5 070	4 757
Zysk/strata z tyt. zastosowania rachunkowości zabezpieczeń	0	66
Całkowite dochody netto ogółem	5 070	4 757

Otoczenie rynkowe

Rynki zbytu Makarony Polskie SA można podzielić na rynek krajowy (obejmujący private label, handel tradycyjny, handel nowoczesny oraz B2B i instytucje) oraz eksport (w tym sprzedaż przez pośredników krajowych). Spółka osiągnęła w 2018 roku następujące przychody ze sprzedaży:

w tys. zł	2018	2017	r/r
Przychody ze sprzedaży	134 457	124 186	+8,3%

- ▼ Private label

Największy udział w przychodach Spółki (58,7%) miał kanał private label (PL) oferujący produkty pod markami własnymi sieci krajowych i zagranicznych (z uwzględnieniem sprzedaży do kontrahenta Lidl działającego w ramach jednej Grupy w Europie):

PL (w tys. zł)	2018	2017	r/r
Przychody ze sprzedaży	78 903	77 685	+2,0%

W ramach kanału B2B Spółka rozwija głównie sprzedaż makaronów i półproduktów dla piekarnictwa i cukiernictwa, a także działalność usługową polegającą na napełnianiu słoików i puszek dla klientów jako podwykonawca.

W sektorze private label spółka Makarony Polskie SA jest wiodącym na rynku krajowym dostawcą makaronów walcowanych i tłoczonych oraz liczącym się producentem przetworów mięsno-warzywnych, warzywnych i owocowych.

Sprzedaż w tym kanale wzrosła o 2,0% w 2018 vs. 2017 rok. Wzrost przychodów ze sprzedaży był wynikiem wprowadzenia nowego asortymentu na stały listing przy jednoczesnym utrzymaniu dotychczasowej oferty, jak również pozyskanie nowych kontraktów na sprzedaż dżemów.

Głównymi odbiorcami w tym kanale są takie sieci jak: Jeronimo Dystrybucja Polska, Lidl, Netto, Auchan, Aldi, Żabka, Intermarche, Stokrotka, GK Specjał, Lewiatan. W 2018 roku dwóch klientów przekroczyło próg 10% udziału w jednostkowych przychodach ze sprzedaży (łącznie produktów brandowych i private label). Są to Jeronimo Dystrybucja Polska z udziałem ok. 27,2% oraz Grupa Lidl z udziałem ok. 11,8%. Spółka nie jest w żaden formalny sposób powiązana z operatorami tych sieci, a współpraca odbywa się na zasadach partnerskich i jest korzystna dla spółki Makarony Polskie SA.

▼ Handel nowoczesny i handel tradycyjny

Kolejnym znaczącym dla Spółki przychodem na poziomie 18,4%, osiągniętym na rynku krajowym jest sprzedaż brandów Spółki (marki: Makarony Polskie, Sorenti, Stoczek, Tencynek, Męska Rzecz, Novelle) w kanałach handlu nowoczesnego (HN) i handlu tradycyjnego (HT):

HN i HT (w tys. zł)	2018	2017	r/r
Przychody ze sprzedaży	24 792	18 756	+32,2%

Na wzrost wartości sprzedaży wpłynęły głównie:

- wprowadzenie nowych produktów z kategorii dań gotowych, np.: zupy w słoikach i dania w puszkach w marce Stoczek Męska Rzecz,
- wprowadzenie do oferty nowych produktów makaronów prozdrowotnych gryczanych, orkiszowych i żytnich,
- wspólne z klientami spółki rozpoznawanie potrzeb odbiorcy końcowego i adekwatne przygotowywanie oferty i akcji sprzedażowych.

W 2019 roku spółka planuje rozwój współpracy i pozyskanie nowych, dotychczas nieobsługiwanych sieci zagranicznych, krajowych i lokalnych. Dodatkowo we współpracy z firmami oferującymi Zewnętrzne Siły Sprzedażowe spółka stawia sobie za cel poprawę i obsługi numeryki wśród obecnych klientów oraz pozyskanie nowych odbiorców.

B2B i Instytucje

B2B i Instytucje stanowiły w 2018 roku ok. 16,3%, w całości przychodów Spółki:

B2B i Instytucje (w tys. zł)	2018	2017	r/r
Przychody ze sprzedaży	21 878	22 665	-3,5%

Sprzedaż w kanale dystrybucji B2B i instytucje w 2017 roku wyniosła 21,9 mln zł i była niższa o ok 0,8 mln zł (tj. -3,5%) w stosunku do 2017 roku.

W ramach kanału B2B Grupa prowadzi sprzedaż makaronów i rozwija produkcję półproduktów (nadzienia słodkie, farsze słone) dla przemysłu piekarniczego i cukierniczego.

Zmiana sprzedaży jest wynikiem zmian organizacyjnych w obrębie sprzedaży w Grupie Makarony Polskie. Spółka przejęła bezpośrednią dystrybucję w handlu tradycyjnym co wpłynęło na zmniejszenia sprzedaży do podmiotu zależnego.

Eksport

Eksport w całości przychodów Spółki za rok 2018 stanowił 6,6%:

Eksport (w tys. zł)	2018	2017	r/r
Przychody ze sprzedaży	8 883	5 080	74.9%

Sprzedaż eksportowa spółki w 2018 roku wyniosła ok. 8,9 mln zł (realizowana własnym zespołem handlowym oraz przez pośredników). Był to wynik wyższy od osiągniętego w 2017 roku o 75%. Grupa realizuje obecnie długoterminową strategię pozyskiwania nowych rynków zbytu.

W 2018 roku spółka Makarony Polskie SA działała głównie na rynkach europejskich (Ukraina, Norwegia, Słowacja, Niemcy, Serbia, Portugalia) oraz afrykańskich (RPA), azjatyckich (HongKong, Irak) i USA.

W latach 2016-2018 Spółka wraz z innymi producentami skupionymi w Polskiej Izbie Makaronu (PIM), realizowała program „Makarony Europy” prowadzonego przez PIM. Celem programu była promocja makaronu na terenie Ukrainy oraz Chińskiej Republiki Ludowej. Ukraińscy i chińscy odbiorcy (konsumenci, dystrybutorzy) byli edukowani o właściwościach zdrowotnych makaronów, a także o różnorodności i wysokiej jakości produktów makaronowych pochodzących z państw Unii Europejskiej, w tym z Polski (wyemitowane zostały reklamy w telewizji, prasie i na stronach internetowych, przeprowadzono także różnego rodzaju akcje promocyjne w trakcie targów i w punktach sprzedaży).

W 2018 roku sprzedaż eksportowa Spółki na rynku ukraińskim wzrosła o ok. 50% i będzie kontynuowana również w latach kolejnych.

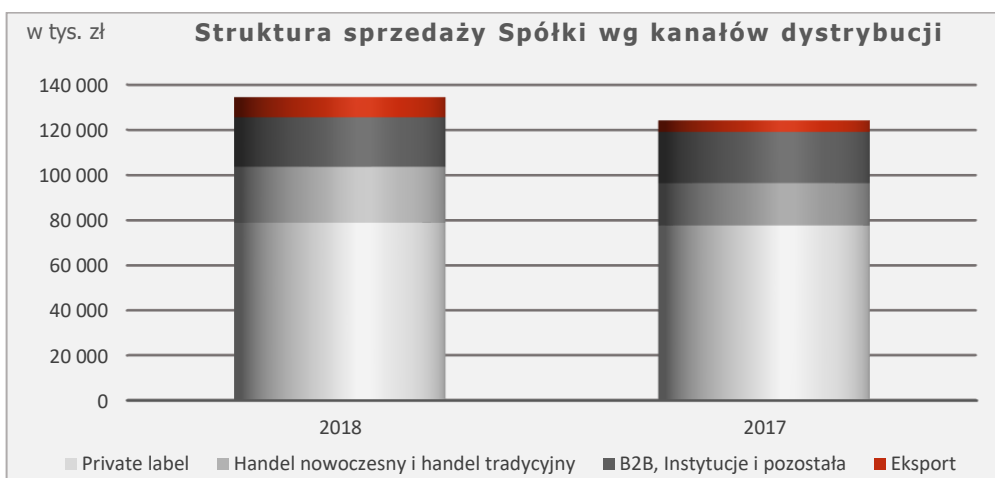
W kolejnych latach Spółka planuje skoncentrować swoje działania na rynkach Afryki Północnej i Ukrainy. Dla realizacji powyższych celów Grupa pozyskała partnerów na rynkach lokalnych, którzy wspomagają Grupę w dalszym rozwoju sprzedaży na tych rynkach.

Segmenty operacyjne

Struktura sprzedaży po kanałach dystrybucji w spółce Makarony Polskie SA

Strukturę sprzedaży produktów i towarów z podziałem na kanały dystrybucji, obrazuje poniższy wykres:

Przychody ze sprzedaży z podziałem na segmenty operacyjne

(w tys. zł)	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Makarony	101 692	99 538
Przetwory mięsno-warzywne	17 917	13 497
Przetwory warzywne i farsze	1 320	542
Przetwory owocowe	7 212	4 068
Pozostałe	6 316	6 541
Razem	134 457	124 186

Przychody ze sprzedaży spółki Makarony Polskie SA w 2018 roku wyniosły 134,5 mln zł i były o ok. 10,3 mln zł wyższe w stosunku do analogicznego okresu 2017 roku.

Sprzedaż przetworów mięsno-warzywnych wzrosła w analizowanym okresie o ok. 4,4 mln zł do kwoty powyżej 17,9 mln zł. Wzrost w wysokości ok. 32,7% (2018 rok vs. 2017 rok) był wynikiem przeprowadzonych akcji promocyjnych w kanale private label oraz zmiany modelu dystrybucji w Grupie Makarony Polskie (przejście przez spółkę Makarony Polskie od spółki zależnej MP Trade Sp. z o.o. sprzedaży w kanale handlu tradycyjnego). W kolejnych okresach planowany jest dalszy wzrost w tej kategorii m.in. poprzez wprowadzenie nowości rynkowych.

Kolejny segmentem, w którym zanotowano dużą dynamikę zmian jest segment przetworów owocowych. Sprzedaż przetworów owocowych w analizowanym okresie wyniosła blisko 7,2 mln zł i była wyższa o 3,1 mln zł tj. 77,3% w stosunku do roku 2017, co było spowodowane pozyskaniem nowych kontraktów na produkcję pod markami sieciowymi, rozwojem własnych marek na dostawę dżemów oraz wprowadzaniem od początku roku 2018 do oferty sprzedażowej suszu owocowego.

Wartość sprzedaży w kategorii makaronów wzrosła o 2,2 mln zł do kwoty 101,7 mln zł w 2018 roku (główne zmiany były spowodowane przez pozyskanie kontraktu w kanale B2B, rozwojem sprzedaży w eksporcie, zmiany modelu dystrybucji w Grupie oraz spadku sprzedaży dla instytucji).

Segment przetworów warzywnych i farszy wzrósł w analizowanym okresie o 0,8 mln zł do kwoty blisko 1,3 mln zł (przejście przez spółkę Makarony Polskie od spółki zależnej MP Trade Sp. z o.o. sprzedaży w kanale handlu tradycyjnego).

Struktura aktywów i pasywów

Suma bilansowa spółki Makarony Polskie SA wyniosła 132,6 mln zł na dzień 31 grudnia 2018 roku w stosunku do kwoty 122,9 mln zł na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Struktura aktywów i pasywów

AKTYWA	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
AKTYWA TRWAŁE	94 736	86 689
Rzeczowe aktywa trwałe	58 905	51 764

Nieruchomości inwestycyjne	603	642
Inne wartości niematerialne	4 971	4 970
Długoterminowe aktywa finansowe, w tym:	29 080	29 080
- udziały	30 080	29 080
- udzielone pożyczki	0	0
Pozostałe aktywa- długoterminowe	177	233
AKTYWA OBROTOWE	37 904	36 194
Zapasy	11 367	10 358
Należności krótkoterminowe	23 972	23 121
Należności z tytułu podatku dochodowego	0	0
Udzielone pożyczki	2 006	2 013
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	294	415
Pozostałe aktywa- krótkoterminowe	265	287
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	0	0
SUMA AKTYWÓW	132 640	122 883

PASYWA	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
KAPITAŁ WŁASNY	74 425	71 668
Kapitał podstawowy	27 750	27 750
Pozostałe kapitały	42 097	39 161
Zyski/straty zatrzymane (zysk/strata z lat ubiegłych)	-492	0
Zysk/strata netto	5 070	4 757
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	21 337	20 190
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 367	3 344
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	10 541	8 221
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne (długoterminowe)	234	155
Przychody przyszłych okresów- długoterminowe	6 062	6 538
Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe	1 133	1 932
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	36 878	31 025
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	11 170	9 284
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe	885	785
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	23 456	19 729
Zobowiązania z tyt. podatku dochodowego	171	65
Przychody przyszłych okresów- krótkoterminowe	519	553

Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne (krótkoterminowe)	677	609
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	0	0
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	58 215	51 215
SUMA PASYWÓW	132 640	122 883

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość aktywów trwałych wynosiła ok. 94,7 mln zł (71,4% aktywów ogółem) w porównaniu do stanu 86,7 mln zł na koniec 2017 roku (wzrost o 9,3% vs. koniec 2017 roku). Wzrost wartości aktywów trwałych jest wynikiem realizacji planu inwestycyjnego w zakładzie w Rzeszowie. Największą inwestycją realizowaną w 2018 roku był projekt pod nazwą „Wdrożenie wyników prac badawczo-rozwojowych w zakresie żywności funkcjonalnej w firmie Makarony Polskie SA”.

Aktywa obrotowe wynosiły na dzień 31 grudnia 2018 roku ok. 37,9 mln zł i wzrosły o ok. 4,7% w porównaniu do końca 2017 roku (ok. 36,2 mln zł). Największy wpływ na zmianę w aktywach obrotowych miał wzrost należności o ok. 0,9 mln zł, tj. o ok. 3,7% oraz zapasów o ok. 1,0 mln zł, tj. o ok. 9,7% w stosunku do końca 2017 roku.

Kapitał własny na dzień bilansowy wynosił ok. 74,4 mln zł, stanowiąc ok. 56,1% wartości pasywów i zwiększył się o 3,8% w porównaniu do wartości 71,7 mln zł na koniec 2017 roku. Zmiana spowodowana była przez osiągnięty zysk za 2018 rok w wysokości 5,1 mln zł oraz przeznaczeniem części zysku netto za 2017 rok na dywidendę w wysokości 2,3 mln zł.

Zobowiązania długoterminowe wynosiły 21,3 mln zł i wzrosły o 5,7% (z 20,2 mln zł) w porównaniu do stanu na koniec 2017 roku, głównie z powodu wykorzystania udzielonych limitów kredytowych związku z realizacją projektów inwestycyjnych w Rzeszowie.

Zobowiązania krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 36,9 mln zł i zwiększyły się w porównaniu do stanu na koniec 2017 roku wynoszącego 31,0 mln zł. Wynikało to głównie ze wzrostu wartości pozycji pozostałe zobowiązania (wzrost o ok. 3,7 mln zł, tj. 18,9%) oraz kredyty bankowe i pożyczki (wzrost o ok. 1,9 mln zł, tj. 20,3%).

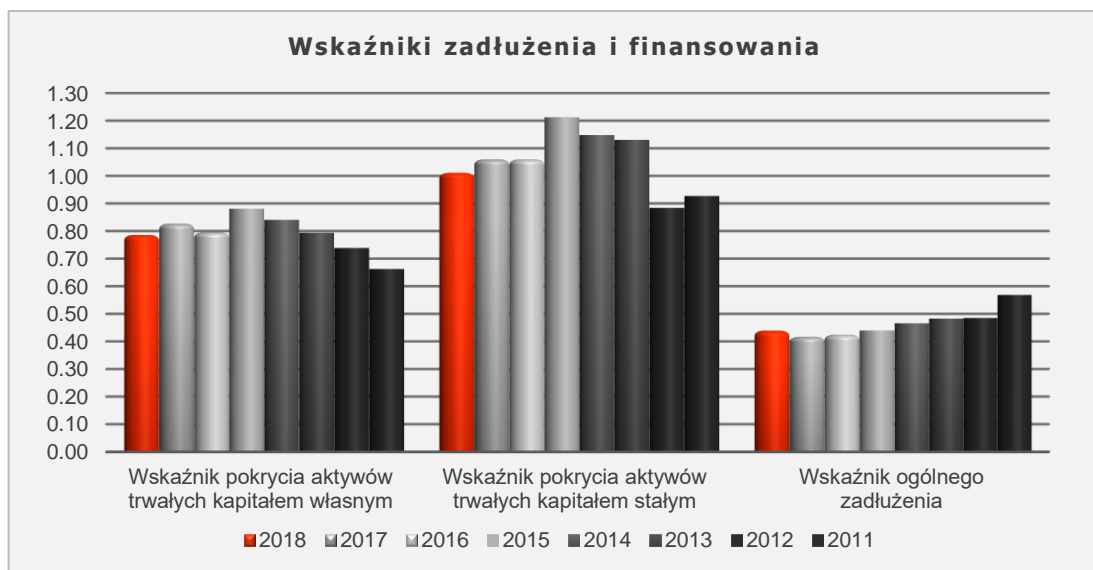
Analiza wskaźnikowa

Analiza wskaźnikowa w zakresie oceny rentowności, płynności oraz zadłużenia wskazuje na dobrą sytuację finansową spółki Makarony Polskie w 2018 roku w zakresie zyskowności, zdolności do regulowania zobowiązań oraz bezpieczeństwa finansowania działalności bieżącej i inwestycyjnej.

Poziom zysowności i przepływów gotówkowych generowanych przez spółkę pozwolił m.in. na: wypłacenie w 2018 roku dywidendy dla akcjonariuszy w kwocie 2,3 mln zł, przeprowadzenie szeregu inwestycji, zakup części surowca w atrakcyjnej cenie bez kredytu kupieckiego oraz utrzymanie bezpiecznego poziomu zadłużenia.

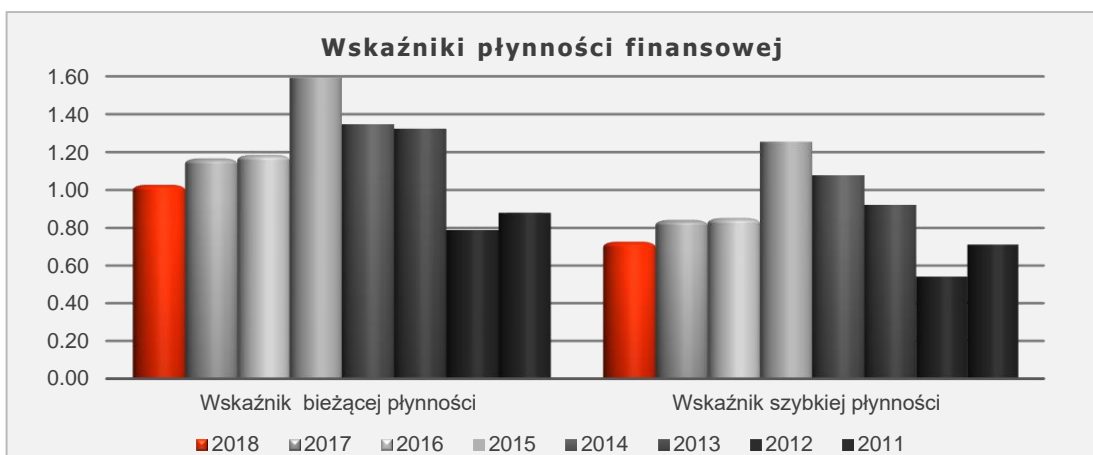
Wskaźniki zadłużenia oraz finansowania

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym (<i>Kapitały własne/Aktywa trwałe</i>)	0,79	0,83	0,80	0,88	0,84	0,79	0,74	0,66
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem stałym (<i>(Kapitały własne + Zobowiązania długoterminowe)/Aktywa trwałe</i>)	1,01	1,06	1,06	1,21	1,15	1,13	0,88	0,93
Wskaźnik ogólnego zadłużenia (<i>Zobowiązania ogółem/Suma aktywów</i>)	0,44	0,42	0,42	0,44	0,47	0,48	0,48	0,57

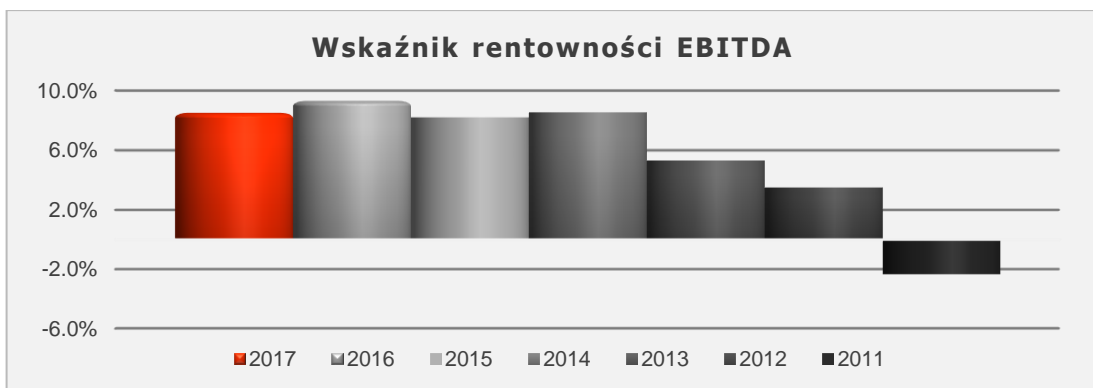
Wskaźniki płynności

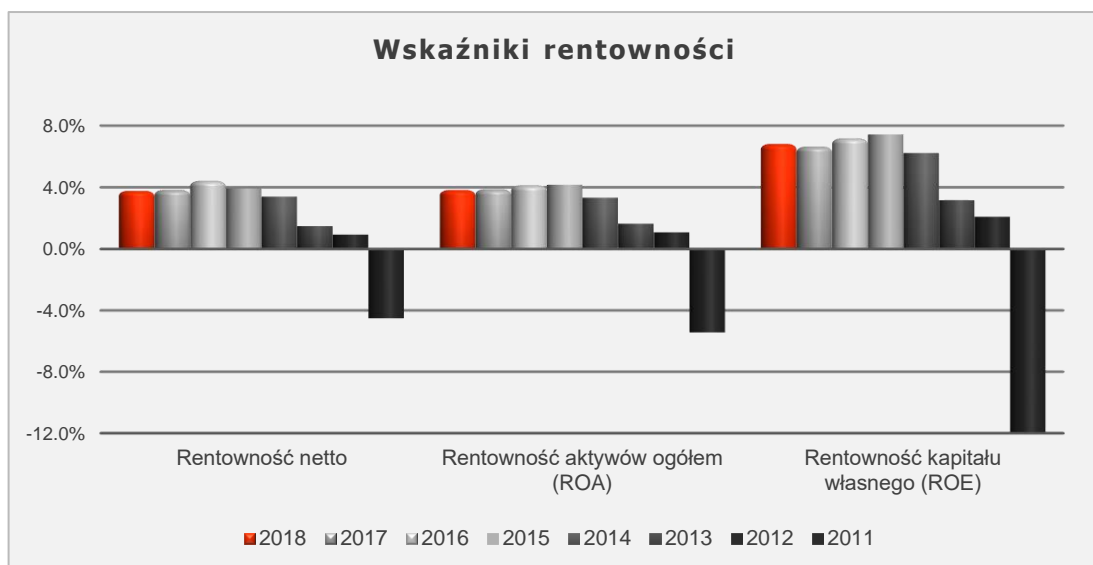
	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Wskaźnik bieżącej płynności (<i>Aktywa obrotowe/Zobowiązania krótkoterminowe</i>)	1,03	1,17	1,19	1,59	1,35	1,32	0,79	0,88
Wskaźnik szybkiej płynności (<i>(Aktywa obrotowe - Zapasy - Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe)/Zobowiązania krótkoterminowe</i>)	0,73	0,84	0,85	1,25	1,08	0,92	0,54	0,71

Wskaźniki rentowności

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Rentowność sprzedaży (Zysk (strata) brutto ze sprzedaży/Przychody netto ze sprzedaży)	22,0%	21,0%	21,8%	21,0%	21,8%	20,3%	17,2%	11,3%
Rentowność działalności operacyjnej (Zysk (strata) z działalności kontynuowanej /Przychody netto ze sprzedaży)	5,3%	5,1%	6,3%	5,8%	5,9%	2,9%	0,8%	-5,4%
Rentowność działalności gospodarczej (Zysk (strata) brutto /Przychody netto ze sprzedaży)	4,7%	4,8%	5,6%	5,1%	4,7%	1,5%	0,1%	-4,4%
Rentowność netto (Zysk (strata) netto/Przychody netto ze sprzedaży)	3,8%	3,8%	4,4%	3,9%	3,4%	1,5%	0,9%	-4,5%
Rentowność aktywów ogółem (ROA) (Zysk (strata) netto/Suma aktywów)	3,8%	3,9%	4,1%	4,2%	3,3%	1,6%	1,1%	-5,4%
Rentowność kapitału własnego (ROE) (Zysk (strata) netto/Kapitały własne)	6,8%	6,6%	7,2%	7,4%	6,2%	3,2%	2,1%	-12,6%
Rentowność EBITDA (EBITDA/Przychody netto ze sprzedaży)	7,9%	8,1%	9,3%	8,2%	8,5%	5,3%	3,5%	-2,3%

Pozycje pozabilansowe

(w tys. zł)	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
1. Aktywa warunkowe	71 519	72 426
- otrzymanych gwarancji i poręczeń	68 894	70 426
- zabezpieczenia na majątku	0	0
- weksli	2 625	2 000
2. Zobowiązania warunkowe	161 105	153 014
- z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	10 078	11 550
- zabezpieczeń na majątku	105 938	105 938
- zobowiązań wekslowych	45 089	35 526
Pozycje pozabilansowe razem	-89 586	-80 588

Wartości otrzymanych gwarancji, zabezpieczeń, zobowiązań wekslowych, hipotek i innych zobowiązań pozabilansowych w powyższej tabeli zostały zaprezentowane w maksymalnych wartościach.

W 2018 roku Spółka stosowała zbiór zasad ładu korporacyjnego „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”.

Ład Korporacyjny

Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego

Spółka w roku 2018 roku stosowała zasady „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” (DPSN). Dokument zawierający zbiór zasad jest dostępny na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA <http://corp-gov.gpw.pl>.

Wyjaśnienia Spółki dotyczące sposobu stosowania zasad szczegółowych zawartych w zbiorze "Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016", w odniesieniu do roku 2018:

Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami

- *I.Z.1.16. Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa, informację na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia, Spółka nie przeprowadza zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia. Jeżeli Spółka podejmie decyzję o przeprowadzeniu transmisji obrad walnego zgromadzenia stosowna informacja zostanie zamieszczona na stronie internetowej Spółki nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia.*
- *I.Z.1.20. Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa, zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.*

Spółka nie stosuje powyższej zasady. Spółka nie przeprowadza zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia w formie audio i wideo.

- *I.Z.2. Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.*

W 2018 roku zasada nie miała zastosowania. Akcje Spółki nie są zakwalifikowane do indeksów giełdowych WIG20 i mWIG40.

Biorąc pod uwagę aktualną strukturę akcjonariatu Spółka dokłada starań, aby zakres treści dostępnych na stronie internetowej w języku angielskim obejmował całość tematyki objętej niniejszą zasadą.

Systemy i funkcje wewnętrzne

- *III.Z.3. W odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.*

Spółka nie stosuje powyższej zasady. Osoba zarządzająca audytem wewnętrznym podlega bezpośrednio zarządowi, nie jest jednak spełnione kryterium niezależności organizacyjnej określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego, mówiące o tym, że zarządzający audytem wewnętrznym podlega funkcjonalnie radzie (rada w szczególności nie zatwierdza decyzji w sprawie powołania i odwołania zarządzającego audytem wewnętrznym oraz nie zatwierdza wynagrodzenia zarządzającego audytem wewnętrznym).

Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami

- *IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.*

Zarząd Makarony Polskie SA ocenił, że na chwilę obecną ponoszenie tego typu kosztów nie znajduje uzasadnienia w strukturze akcjonariatu Spółki. Ponadto Statut Makarony Polskie SA nie przewiduje możliwości udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej w myśl art. 406⁵ Kodeksu spółek handlowych.

- *IV.Z.3. Przedstawicielom mediów umożliwia się obecność na walnych zgromadzeniach.*

Spółka nie stosuje powyższej zasady. Zarząd Makarony Polskie SA ocenił, że na chwilę obecną obecność przedstawicieli mediów na walnych zgromadzeniach nie znajduje uzasadnienia w strukturze akcjonariatu Spółki.

Konflikt interesów i transakcje z podmiotami powiązanymi

- *V.Z.6. Spółka określa w regulacjach wewnętrznych kryteria i okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Regulacje wewnętrzne spółki uwzględniają między innymi sposoby zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów.*

Spółka nie stosuje powyższej zasady. W Spółce na chwilę obecną nie funkcjonują regulacje wewnętrzne, które spełniałyby wszystkie wymogi tej zasady. Spółka dołoży starań, aby stosowne regulacje wewnętrzne, wyczerpujące wymogi zasady zostały wdrożone.

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych

Spółka Makarony Polskie SA jako jednostka dominująca sporządza jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe w oparciu o powszechnie obowiązujące przepisy prawa oraz regulacje wewnętrzne. Księgi rachunkowe prowadzone są w oparciu o zasady przyjęte i zatwierdzone do stosowania przez Zarząd Spółki tj. Polityka rachunkowości i Plan kont zgodny z MSSF, które są aktualizowane w miarę potrzeb. Spółki zależne są zobligowane do wdrożenia i stosowania dokumentów wewnętrznych spójnych z dokumentami spółki dominującej. Księgi rachunkowe spółek Grupy prowadzone są w systemie klasy ERP, a dostęp do zasobów informatycznych ograniczony jest uprawnieniami dla określonej grupy pracowników.

Spółka stale monitoruje istotne czynniki ryzyka prawnego, podatkowego, gospodarczego, operacyjnego, itp., które wyznaczają ogólne kierunki działalności Grupy Makarony Polskie.

Za system kontroli wewnętrznej w Spółce i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych przygotowywanych zgodnie z przepisami prawa i publikowanych zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (...) odpowiedzialny jest Zarząd Spółki.

Podstawowym założeniem opracowanego systemu kontroli wewnętrznej Spółki w sprawozdawczości finansowej jest zapewnienie adekwatności i poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych i raportach okresowych.

Za przygotowywanie sprawozdań finansowych i okresowej sprawozdawczości finansowej odpowiedzialne jest Biuro Księgowe, za bieżącą sprawozdawczość zarządczą Spółki i Grupy odpowiada Biuro Finansowe. Prezentując dane finansowe w sprawozdaniach finansowych, okresowych raportach finansowych i innych raportach prezentowanych inwestorom Spółka stosuje spójne zasady księgowe.

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych pochodzą ze stosowanej przez Spółkę miesięcznej sprawozdawczości finansowej i operacyjnej. Po zamknięciu księgowym każdego miesiąca kalendarzowego Biuro Finansowe wraz z Zarządem analizuje wyniki finansowe Spółki w porównaniu do założeń i z uwzględnieniem segmentów biznesowych. Zidentyfikowane błędy korygowane są na bieżąco w księgach Spółki zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

Przygotowywanie sprawozdań finansowych i raportów okresowych rozpoczyna się po weryfikacji i akceptacji przez Zarząd wyników zakończonego miesiąca/okresu. Raporty

okresowe Spółki przygotowywane są przez służby finansowo-księgowe pod nadzorem Głównego Księgowego (na podstawie danych finansowych zawartych w okresowej sprawozdawczości finansowej) oraz pracowników Biura Finansowego i podlegają weryfikacji przez Dyrektora Biura Finansowego i Zarząd Spółki.

Roczne jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe spółek Grupy podlegają badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta. Półroczne jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe spółek Grupy podlegają przeglądowi przez niezależnego biegłego rewidenta.

W ramach Rady Nadzorczej Makarony Polskie SA funkcjonuje Komitet Audytu, powołany spośród członków Rady. Komitet Audytu monitoruje procesy sprawozdawczości finansowej w Spółce, skuteczność systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego (w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej) oraz wykonywanie czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzanie przez firmę audytorską badania sprawozdań finansowych Spółki, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w danej firmie audytorskiej.

Członkowie Komitetu Audytu pozostają w bezpośrednim kontakcie z biegłym rewidentem przeprowadzającym badanie sprawozdań finansowych Makarony Polskie SA, informują Radę Nadzorczą o wynikach badania sprawozdań finansowych Spółki oraz przekazują wyjaśnienia w jaki sposób to badanie przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania.

W końcowym etapie ostatecznej oceny sprawozdań finansowych dokonuje również Rada Nadzorcza Makarony Polskie SA.

Informacja o zasadach zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zgodnie z treścią §19 lit. c) Statutu Makarony Polskie SA wybór biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego Spółki należy do kompetencji Rady Nadzorczej. Wybór dokonywany jest na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu.

Zmiana biegłego rewidenta dokonywana jest nie rzadziej niż raz na pięć lat.

Reguły dotyczące zmiany podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego zostały określone w treści §4 Regulaminu Rady Nadzorczej Spółki. W Spółce funkcjonuje Polityka wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badania sprawozdań finansowych oraz Procedura wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badania sprawozdań finansowych, które opracował Komitet Audytu Rady Nadzorczej.

Podmiot, który ma pełnić funkcję biegłego rewidenta w Spółce wybierany jest w taki sposób, aby zapewniona była niezależność przy realizacji powierzonych mu zadań. Oceny niezależności biegłego rewidenta na poszczególnych etapach wyboru, jak również w toku dalszej współpracy, dokonuje Komitet Audytu. Komitet Audytu wyraża również ew. zgodę na świadczenie przez biegłego rewidenta i firmę audytorską dozwolonych usług nie będących badaniem sprawozdania finansowego, zgodnie z zasadami Polityki przyjętej i wdrożonej w tym obszarze.

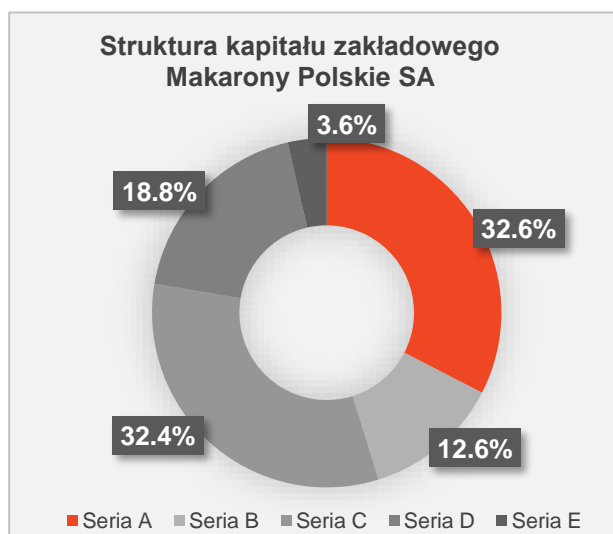
Kapitał akcyjny

Kapitał zakładowy Makarony Polskie SA:

– wysokość kapitału zakładowego	27 750 213 zł,
– łączna liczba akcji	9 250 071 akcji,
– ogólna liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	9 250 071 głosów.

Struktura kapitału zakładowego Spółki:

- 3 013 250 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 1 169 750 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 3 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 1 735 821 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 331 250 akcji zwykłych na okaziciela serii E.

Akcje Spółki są akcjami zwykłymi, na okaziciela notowanymi na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA. Spółka

nie wyemitowała papierów wartościowych, które przyznają specjalne uprawnienia kontrolne któremukolwiek z jej akcjonariuszy,

W Spółce nie istnieją ograniczenia odnośnie wykonywania prawa głosu. Nie funkcjonują również ograniczenia dotyczące przenoszenia praw własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Spółkę.

▼ Akcje w posiadaniu głównych akcjonariuszy (powyżej 5% kapitału)

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne, co najmniej 5% głosów w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki na dzień sporządzenia sprawozdania (zgodnie z posiadanymi informacjami):

Akcjonariusz	Akcje w kapitale zakładowym		Głosy na Walnym Zgromadzeniu	
	liczba	udział%	liczba	udział%
Grupa Praska Giełda Spożywcza SA, w tym:	2 311 594	24,99%	2 311 594	24,99%
<i>Praska Giełda Spożywcza SA (dawniej: Agro-Technika SA)</i>	2 050 000	22,16%	2 050 000	22,16%
<i>Zenon Daniłowski</i>	140 000	1,51%	140 000	1,51%
<i>Polskie Smaki Sp. z o.o.</i>	121 594	1,31%	121 594	1,31%
Raya Holding for Technology & Communications S.A.E. w tym:	1 793 406	19,39%	1 793 406	19,39%
<i>Madova Sp. z o.o.</i>	1 793 406	19,39%	1 793 406	19,39%
Elżbieta i Grzegorz Słomkowscy, w tym:	1 183 040	12,79%	1 183 040	12,79%
<i>Z.P.H. "ELPAST" Elżbieta i Grzegorz Słomkowscy s.c.</i>	1 169 750	12,65%	1 169 750	12,65%
<i>Grzegorz Słomkowski</i>	13 290	0,14%	13 290	0,14%
Krzysztof Moska	580 969	6,28%	580 969	6,28%
Pozostali akcjonariusze	3 381 062	36,55%	3 381 062	36,55%
RAZEM	9 250 071	100,00%	9 250 071	100,00%

Zmiany w akcjonariacie w trakcie 2018 roku

W dniu 31 lipca 2018 roku do Spółki wpłynęło zawiadomienie przesłane przez Pana Krzysztofa Moskę dot. zwiększenia stanu posiadania akcji Makarony Polskie SA. Na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 Ustawy Pan Krzysztof Moska poinformował, iż w wyniku zawarcia w dniu 27 lipca 2018 roku transakcji nabycia 232 893 sztuk akcji Makarony Polskie SA, w ramach sesyjnych transakcji nabycia akcji na rynku regulowanym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA, doszło do zmiany dotychczas posiadanego przez niego udziału w ten sposób, iż nastąpiło

przekroczenie progu 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki („Zmiana Stanu Posiadania”).

Przed Zmianą Stanu Posiadania Pan Krzysztof Moska posiadał 348 076 akcji Spółki, stanowiących 3,76% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 3,76% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki tj. uprawniających do wykonywania 348 076 głosów z akcji Spółki. Po Zmianie Stanu Posiadania Pan Krzysztof Moska posiada łącznie 580 969 akcji Spółki, stanowiących 6,28% kapitału zakładowego Spółki oraz 6,28% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, tj. uprawniających do wykonywania 580 969 głosów z akcji Spółki.

Jednocześnie Pan Krzysztof Moska poinformował, że nie posiada podmiotów zależnych posiadających akcje Spółki, że brak jest osób, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 3 lit. c Ustawy oraz że nie posiada instrumentów finansowych, o których mowa w art. 69b ust. 1 Ustawy.

Spółka nie posiada innych informacji, które wskazywałyby na zmiany w liczbie akcji, posiadanych przez znaczących akcjonariuszy (posiadających pakiety akcji powyżej 5%) w trakcie 2018 roku i w okresie do dnia publikacji niniejszego sprawozdania.

Spółka nie posiada wiedzy nt. innych umów (w tym również zawartych po dniu bilansowym) w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Akcje w posiadaniu Członków Zarządu

Liczba i wartość nominalna akcji Spółki będąca w posiadaniu Członków Zarządu na dzień sporządzenia sprawozdania:

Członek Zarządu	rok 2018		rok 2017	
	liczba akcji	wartość nominalna	liczba akcji	wartość nominalna
Zenon Daniłowski*	140 000	420 000	140 000	420 000

* Prezes Zarządu Zenon Daniłowski jest powiązany ze spółkami: Praska Giełda Spożywcza SA (dawniej: Agro-Technika SA) i Polskie Smaki Sp. z o.o., które również posiadają akcje Spółki; łączny stan posiadania na dzień publikacji raportu to 2 311 594 akcje o wartości 6 934 782 zł.

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami, w trakcie 2018 roku i w okresie do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nie zaszły zmiany w stanie posiadania akcji przez Prezesa Zarządu.

▼ Akcje w posiadaniu Członków Rady Nadzorczej

Liczba i wartość nominalna akcji Spółki będąca w posiadaniu Członków Rady Nadzorczej na dzień sporządzenia sprawozdania:

Członek Rady Nadzorczej	rok 2018		rok 2017	
	liczba akcji	wartość nominalna	liczba akcji	wartość nominalna
Marek Rocki	0	0	0	0
Michał Słomkowski	0	0	0	0
Roman Sobiecki	0	0	0	0
Samer Elwaziri	0	0	0	0
Wiesław Wasilewski	5 000	15 000	5 000	15 000

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami, w trakcie 2018 roku i w okresie do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nie zaszły zmiany w stanie posiadania akcji przez Członków Rady Nadzorczej.

▼ Udziały w jednostkach zależnych

Osoby zarządzające oraz nadzorujące Makarony Polskie SA nie posiadają udziałów w jednostkach zależnych Grupy Makarony Polskie.

Prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zgodnie z §9 Statutu Spółki kapitał zakładowy może być podwyższany i obniżany na zasadach i w trybie określonym w kodeksie spółek handlowych, jak również w drodze oferty publicznej na warunkach określonych ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, wraz z późn. zmianami.

Zasady zmiany Statutu Makarony Polskie SA

Statut Makarony Polskie SA w brzmieniu obowiązującym obecnie nie posiada zapisów dotyczących zmiany Statutu odmiennych od przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Zgodnie z art. 430 Kodeksu spółek handlowych zmiana Statutu wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia oraz wpisu do rejestru. Uchwała Walnego Zgromadzenia w przedmiocie zmian Statutu wymaga większości $\frac{3}{4}$ głosów oddanych - art. 415 Kodeksu spółek handlowych.

Statut Makarony Polskie SA jest dostępny na stronie internetowej Spółki www.makarony.pl.

Walne Zgromadzenie

▼ Zasadnicze uprawnienia Walnego Zgromadzenia

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy podejmowanie decyzji w sprawach dotyczących organizacji i funkcjonowania Spółki, z zastrzeżeniem przypadków określonych w kodeksie spółek handlowych i Statucie Spółki.

▼ Sposób działania Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie działa zgodnie z kodeksem spółek handlowych, Statutem Spółki oraz Regulaminem Walnego Zgromadzenia Makarony Polskie SA przyjętym uchwałą nr 24 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Makarony Polskie SA z dnia 28 czerwca 2016 roku.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie jest zwoływane corocznie przez Zarząd i odbywa się w ciągu 6 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez Zarząd z własnej inicjatywy, przez Radę Nadzorczą jeżeli uzna ona zwołanie Walnego Zgromadzenia za wskazane lub przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce.

Walne Zgromadzenie odbywa się w siedzibie Spółki lub w innym miejscu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Miejsce i termin odbycia Walnego Zgromadzenia jest dobierany tak, by umożliwić uczestnictwo jak najszerszemu kręgowi akcjonariuszy.

Walne Zgromadzenia zwoływane są w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących przez spółki publiczne wraz z ogłoszeniem na stronie internetowej Spółki www.makarony.pl.

Walne Zgromadzenie jest zdolne do podejmowania uchwał bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji, chyba że przepisy kodeksu spółek handlowych stanowią inaczej. Z zastrzeżeniem postanowień art. 404 Kodeksu spółek handlowych, Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach przewidzianych w kodeksie spółek handlowych oraz w Statucie i objętych porządkiem obrad danego Zgromadzenia.

Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów oddanych, o ile bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa lub postanowienia Statutu nie stanowią inaczej.

Głosowanie odbywa się jawnie. Tajne głosowanie Przewodniczący Walnego Zgromadzenia zarządza w sprawach osobowych i na wniosek akcjonariusza. Prawo żądania tajnego głosowania nie służy przy podejmowaniu uchwał w sprawach porządkowych. Zgromadzenie może uchylić tajność głosowania w sprawach dotyczących wyboru powoływanych przez nie komisji.

Prawa akcjonariuszy

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania na Walnym Zgromadzeniu określone są w kodeksie spółek handlowych, Statucie oraz w Regulaminie Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego Spółki lub co najmniej połowę głosów w Spółce mają prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami Spółki na 16 dni przed datą Walnego Zgromadzenia (record date). Akcjonariusze mają prawo uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu osobiście lub przez pełnomocnika. Każdy akcjonariusz ma prawo wypowiedzieć się w sprawach objętych porządkiem obrad.

Opis procedur dotyczących uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu każdorazowo zamieszczany jest w ogłoszeniu o Walnym Zgromadzeniu.

Walne zgromadzenie w 2018 roku

W roku obrotowym 2018 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Makarony Polskie SA odbyło się w dniu 28 czerwca. Przedmiotem obrad Zgromadzenia były następujące sprawy:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego Makarony Polskie SA za rok obrotowy 2017,
- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i Grupy Makarony Polskie w roku obrotowym 2017,

- rozpatrzenie i zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Makarony Polskie za rok obrotowy 2017,
- podział zysku netto za rok obrotowy 2017,
- rozpatrzenie sprawozdania Rady Nadzorczej Makarony Polskie SA za rok obrotowy 2017,
- udzielenie absolutorium członkom Zarządu Spółki z wykonania przez nich obowiązków w roku obrotowym 2017,
- udzielenie absolutorium członkom Rady Nadzorczej Spółki z wykonania przez nich obowiązków w roku obrotowym 2017,
- powołanie Rady Nadzorczej Makarony Polskie SA VIII kadencji oraz ustalenie zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej,
- rozpatrzenie wniosku Zarządu w sprawie zmiany statutu Spółki poprzez upoważnienie Zarządu do podwyższenia kapitału zakładowego w granicach kapitału docelowego z wyłączeniem prawa poboru,
- rozpatrzenie wniosku Zarządu w sprawie emisji obligacji zamiennych na akcje Spółki, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego, zmian statutu Spółki oraz wyłączenia prawa poboru akcji.

Treść uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia została opublikowana raportem bieżącym nr 17/2018 z dnia 28 czerwca 2018 roku i jest dostępna na stronie internetowej spółki www.makarony.pl.

Zarząd nie zwoływał Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń. Akcjonariusze Spółki i Członkowie Rady Nadzorczej nie występowali z innymi wnioskami o zwołanie Walnego Zgromadzenia.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej uczestniczyli w posiedzeniach Walnych Zgromadzeń w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania akcjonariuszy zadawane w trakcie Zgromadzeń

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza Makarony Polskie SA działa na podstawie kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki oraz Regulaminu Rady Nadzorczej przyjętego uchwałą nr 25 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Makarony Polskie SA z dnia 28 czerwca 2016 roku.

▼ Zasady powoływania i odwoływania Członków Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza Spółki składa się z od 5 do 7 członków, powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie.

Kadencja Rady Nadzorczej trwa dwa lata. Mandaty członków Rady Nadzorczej wygasają z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za ostatni pełny rok obrotowy ich urzędowania. Jeżeli w trakcie trwania kadencji Rady Nadzorczej Spółki dokonano wyboru uzupełniającego lub rozszerzającego, mandat nowopowołanego członka Rady Nadzorczej wygasa równocześnie z mandatami pozostałych członków Rady Nadzorczej Spółki.

Kandydatury zgłaszane na członków Rady Nadzorczej są uzasadniane, aby umożliwić Walnemu Zgromadzeniu dokonanie świadomego wyboru. Członkowie Rady Nadzorczej dobierani są w taki sposób, aby posiadali należyte wykształcenie i doświadczenie życiowe umożliwiające im właściwą ocenę funkcjonowania Spółki oraz właściwe wykonywanie funkcji w Radzie Nadzorczej i Komitecie Audytu, oraz w taki sposób aby przynajmniej dwóch członków Rady Nadzorczej stanowiły osoby wolne od powiązań ze Spółką i akcjonariuszami lub pracownikami Spółki.

Członkom Rady przysługuje wynagrodzenie według zasad ustalonych przez Walne Zgromadzenie.

Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady. Rada Nadzorcza może także powoływać Wiceprzewodniczących oraz Sekretarza.

▼ Kompetencje Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej przedsiębiorstwa. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy między innymi:

- ocena sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym oraz wniosków Zarządu co do podziału zysków i pokrycia strat, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny,
- zatwierdzanie rocznych planów finansowych dla Spółki oraz kontrola ich wykonania,
- wybór biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego Spółki,
- udzielanie zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości o wartości powyżej 10% kapitałów własnych Spółki obliczonych według ostatniego bilansu Spółki zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie, chyba że zostały one przewidziane w rocznym planie finansowym Spółki, zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą,

- udzielanie zgody na zbycie aktywów Spółki, których wartość przekracza 10% (słownie: dziesięć procent) łącznej wartości kapitałów własnych Spółki obliczonych według ostatniego bilansu Spółki zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie, chyba że zostały one przewidziane w rocznym planie finansowym Spółki, zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą,
- udzielanie zgody na zaciągnięcie zobowiązania lub dokonanie rozporządzenia, które na podstawie jednej lub kilku powiązanych czynności prawnych - przekracza kwotę 10% kapitałów własnych Spółki obliczonych według ostatniego bilansu Spółki zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie, chyba że zostały one przewidziane w rocznym planie finansowym Spółki, zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą,
- udzielanie zgody na wypłatę Akcjonariuszom zaliczek na poczet przewidywanej dywidendy,
- powoływanie i odwoływanie Zarządu Spółki lub poszczególnych jego członków,
- ustalanie zasad i warunków wynagradzania Zarządu Spółki, a także wysokości wynagrodzenia poszczególnych jego członków,
- reprezentowanie Spółki w umowach pomiędzy nią, a Członkiem Zarządu, jak również w sporze Spółki z taką osobą.

Rada Nadzorcza ma prawo badać wszystkie czynności Spółki, żądać od Zarządu i pracowników sprawozdań, wyjaśnień i informacji, sprawdzać księgi i dokumenty (w tym finansowe), żądać dostępu do wszystkich pomieszczeń Spółki (§10 Regulaminu Rady Nadzorczej), a Członkowie Rady Nadzorczej w swoich działaniach zobowiązani są kierować się dobrem i interesem Spółki (§6 ust.1 Regulaminu Rady Nadzorczej).

Formami pracy Rady są posiedzenia, czynności kontrolne oraz udział w pracach we władzach Spółki.

Skład osobowy Rady Nadzorczej

Od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 28 czerwca 2018 roku Rada Nadzorcza działała w składzie:

- Roman Sobiecki – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Samer Abdelfatah Mohamed El Waziri – Członek Rady Nadzorczej,
- Marek Rocki – Członek Rady Nadzorczej,
- Michał Słomkowski – Członek Rady Nadzorczej,
- Wiesław Wasilewski – Członek Rady Nadzorczej.

W związku z zakończeniem VII kadencji Rady Nadzorczej w dniu 28 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało Radę Nadzorczą VIII kadencji, do chwili obecnej skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie, Rada Nadzorcza funkcjonuje w składzie:

- Roman Sobiecki,
- Samer Abdelfatah Mohamed El Waziri,
- Marek Rocki,
- Michał Słomkowski,
- Wiesław Wasilewski.

Ukonstytuowanie się Rady Nadzorczej nastąpiło w dniu 29 czerwca 2018 roku. Przewodniczącym Rady Nadzorczej został Pan Roman Sobiecki, a funkcję Wiceprzewodniczącego objął Pan Samer El Waziri.

▼ Komitety Rady Nadzorczej

W ramach Rady Nadzorczej spółki Makarony Polskie SA, zgodnie z przepisami prawa, funkcjonuje Komitet Audytu.

Na chwilę obecną w Spółce nie jest planowane powoływanie innych komitetów Rady Nadzorczej niż te, które są wymagane przepisami prawa. Przemawiają za tym: status Spółki, skład akcjonariatu, a także względy organizacyjne i ekonomiczne, w tym konieczność zapewnienia dodatkowej obsługi administracyjnej i prawnej takich komitetów.

KOMITET AUDYTU

Komitet Audytu Makarony Polskie SA działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa oraz Regulaminu Komitetu Audytu przyjętego uchwałą nr 5 Rady Nadzorczej Makarony Polskie SA z dnia 18 października 2017 roku.

Liczebność Komitetu Audytu ustala Rada Nadzorcza, która powołuje również Członków Komitetu Audytu oraz wyznacza jego Przewodniczącego. Minimalna liczebność Komitetu Audytu to 3 osoby.

Członkowie Komitetu Audytu powoływani są spośród Członków Rady Nadzorczej w taki sposób, aby:

- większość członków Komitetu Audytu, w tym jego Przewodniczący, była członkami niezależnymi,
- w skład Komitetu Audytu wchodził co najmniej jeden Członek posiadający wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych oraz co najmniej jeden Członek posiadający wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka.

Mandat Członka Komitetu Audytu wygasa z dniem wygaśnięcia mandatu w Radzie Nadzorczej. Każdy z Członków Komitetu Audytu może być także w każdym czasie odwołany przez Radę Nadzorczą.

W przypadku wygaśnięcia mandatu Członka Rady Nadzorczej wybranego do Komitetu Audytu przed upływem kadencji całej Rady Nadzorczej, bądź złożenia przez niego rezygnacji z pełnienia funkcji w Komitecie Audytu, Rada Nadzorcza uzupełnia skład Komitetu przez dokonanie wyboru nowego członka Komitetu Audytu na okres do upływu kadencji Rady Nadzorczej.

Do zadań Komitetu Audytu należą w szczególności:

- monitorowanie:
  - procesów sprawozdawczości finansowej w Spółce,
  - skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
  - wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania sprawozdań finansowych Spółki, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w danej firmie audytorskiej;
- kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych Spółki (w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Spółki świadczone są przez tę firmę audytorską także inne usługi niż badanie);
- informowanie Rady Nadzorczej o wynikach badania sprawozdań finansowych Spółki oraz wyjaśnianie w jaki sposób to badanie przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola Komitetu w procesie badania;
- dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej przeprowadzających badanie sprawozdań finansowych Spółki oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez nich na rzecz Spółki dozwolonych usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego Spółki;
- opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych Spółki;
- opracowywanie polityki świadczenia na rzecz Spółki przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdań finansowych Spółki, podmioty powiązane z tą firmą oraz przez członka sieci firmy audytorskiej (w rozumieniu przepisów powszechnie obowiązujących) dozwolonych usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego Spółki;
- określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych Spółki;

- przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji dotyczących wyboru biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych Spółki. Rekomendacja powinna spełniać wymogi wskazane w Rozporządzeniu nr 537/2014 oraz Ustawie o biegłych rewidentach;
- przedkładanie Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Spółce.

W toku swoich prac Komitet Audytu może:

- bez pośrednictwa Rady Nadzorczej żądać udzielenia informacji, wyjaśnień i przekazania dokumentów niezbędnych do wykonywania zadań,
- żądać omówienia przez kluczowego biegłego rewidenta z Komitetem Audytu lub Zarządem kluczowych kwestii wynikających z badania, które zostały wymienione w sprawozdaniu dodatkowym, o którym mowa w art. 11 Rozporządzenia nr 537/2014.

Skład Komitetu Audytu

Od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania Komitet Audytu działa w składzie:

- Roman Sobiecki – Przewodniczący Komitetu Audytu (członek niezależny),
- Michał Słomkowski – Członek Komitetu Audytu (członek niezależny),
- Wiesław Wasilewski – Członek Komitetu Audytu (członek niezależny).

W dniu 29 czerwca 2018 roku, w związku z zakończeniem VII kadencji Rady Nadzorczej, Rada Nadzorcza Spółki powołała Komitet Audytu nowej kadencji w niezmienionym składzie osobowym.

Zgodnie z wymogami prawa członkowie Komitetu Audytu posiadają:

- wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych – Pan Michał Słomkowski i Pan Roman Sobiecki,
- wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka – Pan Wiesław Wasilewski i Pan Roman Sobiecki.

Pan Roman Sobiecki - jest profesorem ekonomii w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, w której pracuje od 1978 roku, aktualnie w Instytucie Rynków i Konkurencji. Od 2012 roku pełni funkcję dziekana Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie SGH. Od 1996 roku jest członkiem Rady Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie SGH. W latach 1996-1997 był doradcą w Gabinetie Politycznym Ministra Skarbu Państwa. W okresie 1999-2005 był członkiem Zespołu Konsultantów Prezydenta RP ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W latach 2013-2015 był przewodniczącym Krajowej Rady Przedsiębiorczości, która działała przy Ministrze Gospodarki. Pan Roman Sobiecki jest autorem i współautorem ponad 60 książek i artykułów z zakresu mikro- i makroekonomii, globalizacji i przedsiębiorczości (w tym książki „Globalizacja a funkcje

polskiego rolnictwa”). Jest również autorem i współautorem podręczników akademickich dla studentów z zakresu teorii konkurencji i strategii konkurowania firm oraz podręczników i programów nauczania przedmiotów ekonomicznych dla szkół średnich i zawodowych.

Pan Michał Słomkowski - posiada wykształcenie wyższe, ukończył studia licencjackie na kierunku BBA Finance and Accounting oraz studia magisterskie na kierunku Finanse i Rachunkowość, specjalność finanse Przedsiębiorstw, Akademii Leona Koźmińskiego. Ukończył również studia podyplomowe Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa oraz Akademii Leona Koźmińskiego - Zarządzanie Nieruchomościami. Posiada doświadczenie w zakresie zarządzania efektywnością i kosztami pracy.

Pan Wiesław Wasilewski ukończył Wyższą Szkołę Inżynierską w Radomiu na Wydziale Ekonomiki i Organizacji (nie złożył do obrony pracy magisterskiej). Od roku 2002 jest właścicielem firmy doradczej Big-Pol Fundusze Pomocowe specjalizującej się w pozyskiwaniu dotacji unijnych oraz w doradztwie inwestycyjnym dla przetwórstwa spożywczego. Większość zrealizowanych dotychczas projektów dotyczyła wdrażania nowych technologii oraz efektywności energetycznej funkcjonowania zakładów przetwórstwa spożywczego, wdrożono kilkanaście innowacji procesowych i produktowych.

Prace Komitetu Audytu w roku obrotowym 2018 i w odniesieniu do 2018 roku

W roku obrotowym 2018 Komitet Audytu odbył 3 posiedzenia, zwołane przez Przewodniczącego Komitetu Audytu, poświęcone wykonywaniu obowiązków komitetu audytu, w szczególności dot.:

- uruchomienia procedury wyboru firmy audytorskiej,
- przedstawienia Radzie Nadzorczej rekomendacji dotyczącej wyboru firmy audytorskiej do przeglądu sprawozdań półrocznych i badania ustawowego rocznych sprawozdań finansowych Makarony Polskie SA i Grupy Kapitałowej Makarony Polskie w latach obrotowych 2018-2019,
- przyjęcie sprawozdania rocznego z działalności Komitetu Audytu w roku 2017,
- współpracy z biegłym rewidentem w toku badania sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2018.

Po zakończeniu roku obrotowego 2018 roku Komitet Audytu odbył 2 posiedzenia, zwołane przez Przewodniczącego Komitetu Audytu, których przedmiotem były w szczególności:

- współpraca z biegłym rewidentem w toku badania sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2018,
- opracowanie Informacji dla Rady Nadzorczej o wynikach badania sprawozdania finansowego Spółki i Grupy Makarony Polskie wraz z wyjaśnieniem w jaki sposób to badanie przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej, a także jaka była rola Komitetu Audytu w trakcie badania,

- przyjęcie sprawozdania rocznego z działalności Komitetu Audytu w roku 2018.

Przedmiotem stałych działań Komitetu Audytu jest monitorowanie prac związanych z procesem sporządzania oraz rewizją sprawozdań finansowych Spółki. Komitet Audytu monitorował prawidłowość sporządzania przez Spółkę sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2018 współpracując w tym zakresie z Zarządem Spółki oraz pozostając w kontakcie z biegłym rewidentem badającym sprawozdania tj. z BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. z siedzibą w Warszawie.

W ocenie Komitetu Audytu system kontroli wewnętrznej w Spółce wypełniany jest przez Zarząd, kierownictwo oraz pozostałych pracowników w zakresie powierzonych im obowiązków. Mechanizmy kontroli wewnętrznej obejmują sposób wykonywania zadań przez pracowników, w tym w szczególności: uprawnienia, kompetencje oraz zgodność wykonywanych czynności z zasadami i procedurami opracowanymi dla poszczególnych obszarów funkcjonowania. Mechanizmy te mają charakter kontrolny i wbudowane są zarówno w wewnętrzne akty normatywne, procedury jak i zintegrowany system informatyczny klasy ERP. Obszary ryzyka istotne dla Spółki są właściwie identyfikowane i dla zapewnienia realizacji celów strategicznych zakładanych przez Makarony Polskie SA. Zarząd wspólnie z kierownictwem na bieżąco dokonuje przeglądu i aktualizacji czynników ryzyka towarzyszącego działalności firmy, które mogą mieć wpływ na sytuację finansową oraz rynkową Spółki.

Polityki dot. wyboru i współpracy z biegłym rewidentem opracowane przez Komitet Audytu

W dniu 18 października 2017 roku Komitet Audytu przyjął:

- „Politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania ustawowego sprawozdań finansowych Makarony Polskie SA z siedzibą w Rzeszowie i Grupy Kapitałowej Makarony Polskie”, zgodnie z którą wybór firmy audytorskiej dokonywany jest zgodnie z poniższymi zasadami:
  - przez Radę Nadzorczą Spółki po zapoznaniu się z rekomendacją Komitetu Audytu,
  - z odpowiednim wyprzedzeniem, aby umowa o badanie sprawozdania finansowego mogła zostać podpisana w terminie umożliwiającym firmie audytorskiej udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych,
  - ze zwróceniem szczególnej uwagi na konieczność zachowania niezależności firmy audytorskiej i biegłego rewidenta, w szczególności Komitet Audytu, przedstawiając rekomendację Radzie Nadzorczej Spółki, uwzględnia zakres usług wykonywanych przez firmę audytorską i biegłego rewidenta w okresie ostatnich pięciu lat poprzedzających wybór firmy audytorskiej,
  - kontrola i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej przez Komitet Audytu są dokonywane na każdym etapie procedury wyboru firmy audytorskiej do badania i przeglądu wskazanych powyżej sprawozdań finansowych,

- wybór firmy audytorskiej dokonywany jest z uwzględnieniem doświadczenia firmy audytorskiej w zakresie ustawowego badania sprawozdań finansowych jednostek zainteresowania publicznego, w tym spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA,
- wybór firmy audytorskiej dokonywany jest z uwzględnieniem zasady rotacji firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta w taki sposób, aby maksymalny czas nieprzerwanego trwania zleceń badań ustawowych przeprowadzanych przez tę samą firmę audytorską lub firmę audytorską powiązaną z tą firmą audytorską lub jakiegokolwiek członka sieci działającej w państwach Unii Europejskiej, do której należą te firmy audytorskie, nie przekraczał pięciu lat, zaś kluczowy biegły rewident nie przeprowadzał badania ustawowego w Spółce przez okres dłuższy niż pięć lat (w takim przypadku kluczowy biegły rewident może ponownie przeprowadzać badanie ustawowe w Spółce po upływie co najmniej trzech lat od zakończenia ostatniego badania ustawowego).
- pierwsza umowa o badanie sprawozdania finansowego jest zawierana z firmą audytorską na okres nie krótszy niż dwa lata z możliwością przedłużenia na kolejne co najmniej dwuletnie okresy, z uwzględnieniem wynikających z przepisów prawa zasad rotacji firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta,
- „Politykę w zakresie świadczenia dozwolonych usług niebędących badaniem, przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdań finansowych Makarony Polskie SA z siedzibą w Rzeszowie i Grupy Kapitałowej Makarony Polskie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej”, która zakłada, że:
  - biegły rewident lub firma audytorska - przeprowadzający ustawowe badania Spółki lub podmiot powiązany z firmą audytorską ani żaden z członków sieci, do której należy biegły rewident lub firma audytorska - nie świadczą bezpośrednio ani pośrednio na rzecz Spółki ani jednostek powiązanych żadnych zabronionych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych ani czynnościami rewizji finansowej,
  - usługami zabronionymi nie są usługi wskazane w art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1089),
  - świadczenie usług dozwolonych możliwe jest jedynie w zakresie niezwiązanym z polityką podatkową Spółki, po przeprowadzeniu przez Komitet Audytu oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności i wyrażeniu zgody przez Komitet Audytu,
  - w stosownych przypadkach Komitet Audytu wydaje wytyczne dotyczące tego typu usług.

Zgoda Komitetu Audytu na świadczenie przez biegłego rewidenta usług dodatkowych

W roku obrotowym 2018 i w okresie do dnia publikacji niniejszego sprawozdania firma audytorska badająca sprawozdanie finansowe Makarony Polskie SA nie świadczyła na rzecz spółek Grupy Makarony Polskie dozwolonych usług niebędących badaniem.

Rekomendacja Komitetu Audytu dot. wyboru firmy audytorskiej

W roku obrotowym 2018 spółka Makarony Polskie SA dokonała zmiany biegłego rewidenta. Komitet Audytu przeprowadził procedurę wyboru spełniającą obowiązujące kryteria, a następnie przedstawił Radzie Nadzorczej swoją rekomendację dotyczącą wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania.

Polityka Wynagrodzeń dla Członków Rady Nadzorczej

Zgodnie ze Statutem Spółki Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie, którego wysokość określa Walne Zgromadzenie.

Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie za każde posiedzenie Rady Nadzorczej, w którym wezmą udział. Do dnia 28 czerwca 2018 roku obowiązywał system wynagrodzeń Rady Nadzorczej Makarony Polskie SA przyjęty uchwałą nr 22 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 28 czerwca 2016 roku. Od dnia 28 czerwca 2018 roku w Spółce obowiązuje nowy system wynagrodzeń Rady Nadzorczej przyjęty uchwałą nr 22 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 28 czerwca 2018 roku.

Informacja dotycząca wynagrodzeń wypłaconych Członkom Rady Nadzorczej Spółki została zaprezentowana w poniższej tabeli i zamieszczona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w nocie nr 39 oraz w jednostkowym sprawozdaniu finansowym w nocie nr 38.

Imię i nazwisko	Funkcja	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Roman Sobiecki	Przewodniczący Rady Nadzorczej	29	18
Samer Abdelfatah Mohamed Elwaziri	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	30	9
Wiesław Wasilewski	Członek Rady Nadzorczej	23	14
Marek Rocki	Członek Rady Nadzorczej	23	14
Michał Słomkowski	Członek Rady Nadzorczej	23	14
Razem		128	69

W spółce nie występują zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób nadzorujących, ani zobowiązania zaciągnięte w związku z tymi emeryturami.

Rady Nadzorcze spółek zależnych

W spółkach zależnych Grupy nie funkcjonują Rady Nadzorcze. Władzami w spółkach zależnych Stoczek Natura Sp. z o.o. i MP Trade Sp. z o.o. są Zgromadzenie Wspólników i Zarząd.

Zarząd

Zasady powoływania i odwoływania Członków Zarządu

Zgodnie z zapisami Statutu Makarony Polskie SA, Zarząd Spółki składa się z jednego do trzech członków, w tym Prezesa i Wiceprezesa, których powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza.

Kadencja członków Zarządu trwa dwa lata. Członkowie Zarządu mogą być powoływani na kolejne dwuletnie kadencje. Mandaty członków Zarządu wygasają zgodnie z art. 369 §4 kodeksu spółek handlowych. Jeżeli w trakcie trwania kadencji Zarządu Spółki dokonano wyboru uzupełniającego lub rozszerzającego, mandat nowopowołanego członka Zarządu wygasa równocześnie z mandatami pozostałych członków Zarządu Spółki.

Kompetencje Zarządu

Zarząd reprezentuje Spółkę na zewnątrz oraz podejmuje decyzje we wszystkich sprawach, które zgodnie ze Statutem Spółki oraz bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawnymi nie zostały zastrzeżone do kompetencji pozostałych organów Spółki.

Oświadczenia woli w imieniu Zarządu składają:

- w przypadku Zarządu jednoosobowego – jedna osoba,
- w przypadku Zarządu wieloosobowego – dwóch Członków Zarządu łącznie lub Członek Zarządu łącznie z Prokurentem.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania funkcję prokurentów w Spółce pełnią:

- Grażyna Kozielec – od dnia 31 maja 2012 roku
- Beata Majewska-Karp – od dnia 31 maja 2012 roku
- Witold Żarek – od dnia 4 marca 2013 roku
- Tomasz Błat – od dnia 7 sierpnia 2017 roku.

Udzielone prokury mają charakter łączny – prokurent może reprezentować Spółkę tylko współdziałając łącznie z innym prokurentem lub członkiem Zarządu

W trakcie roku obrotowego 2018 funkcję prokurenta pełnił również Pan Dariusz Cyłka – prokura została odwołana przez Zarząd Spółki w dniu 17 kwietnia 2019 roku.

▼ Skład osobowy Zarządu

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania Zarząd Spółki działa w składzie jednoosobowym. Funkcję Prezesa Zarządu pełni Zenon Daniłowski.

▼ Podział obowiązków pomiędzy Członków Zarządu

Zarząd Spółki jest jednoosobowy.

▼ Polityka Wynagrodzeń dla Członków Zarządu

Zgodnie ze Statutem Spółki Członkowie Zarządu otrzymują wynagrodzenie, którego wysokość określa Rada Nadzorcza. System wynagrodzeń Prezesa Zarządu oparty jest o część stałą (wynagrodzenie zasadnicze z umowy o pracę) oraz motywacyjną część zmienną (wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji wyliczane w oparciu o wynik EBITDA /zysk operacyjny+amortyzacja/ wygenerowany przez Spółkę w kwartale, za który wypłacane jest wynagrodzenie i ujawniony w opublikowanych raportach okresowych obejmujących dany kwartał).

W okresie, którego dotyczy niniejsze sprawozdanie finansowe spółki Grupy nie zawierały z osobami zarządzającymi żadnych umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie nastąpiłoby z powodu połączenia spółki przez przejęcie.

W roku obrotowym 2018, jak również w okresie do dnia publikacji niniejszego sprawozdania spółka Makarony Polskie SA nie prowadziła programów akcji pracowniczych.

Informacja dotycząca wynagrodzeń wypłaconych Członkom Zarządu Spółki została zaprezentowana w poniższej tabeli i zamieszczona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w nocy nr 39 oraz w jednostkowym sprawozdaniu finansowym w nocy nr 38.

Imię i nazwisko	Funkcja	Za okres od 01.01 do 31.12.2017		Za okres od 01.01 do 31.12.2016	
		stałe	zmiennie	stałe	zmiennie
Zenon Daniłowski	Prezes Zarządu	528*	287	579*	81
Razem		815*		660*	

* w tym wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Prezesa Zarządu w spółce zależnej MP Trade Sp. z o.o.: 108 tys. zł w 2018 roku i 32 tys. zł w 2017 roku

W spółce nie występują zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających bądź byłych członków organów administrujących, ani też zobowiązania zaciągnięte w związku z tymi emeryturami.

Zarządy spółek zależnych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku i dzień publikacji niniejszego sprawozdania zarządy spółek zależnych funkcjonowały w składzie:

- Stoczek Natura Sp. z o.o.: Rafał Dziobko - Prezes Zarządu, Adam Ławnik - Wiceprezes Zarządu
- MP Trade Sp. z o.o.: Zenon Daniłowski - Prezes Zarządu.

Funkcję Prokurenta w spółce Stoczek Natura Sp. z o.o. pełni Pani Alicja Hinz – Główny Księgowy (prokura ma charakter łączny – prokurent może reprezentować spółkę tylko współdziałając łącznie z innym prokurentem lub członkiem Zarządu).

W spółce MP Trade Sp. z o.o. na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie ma powołanych prokurentów. W trakcie roku obrotowego 2018 funkcję prokurenta w MP Trade Sp. z o.o. pełnił Pan Dariusz Cyłka (prokura miała charakter łączny – prokurent mógł reprezentować spółkę tylko współdziałając łącznie z innym prokurentem lub członkiem Zarządu) – prokura została odwołana przez Zarząd w dniu 17 kwietnia 2019 roku.

Informacje pozostałe

Informacja dot. współpracy z biegłym rewidentem

Rada Nadzorcza Makarony Polskie SA wybrała firmę BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. (wcześniej: BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) z siedzibą w Warszawie jako biegłego rewidenta do przeglądu sprawozdań finansowych spółek Grupy Makarony Polskie za I półrocze roku obrotowego oraz do badania sprawozdań finansowych spółek Grupy Makarony Polskie za rok obrotowy w latach 2018-2019.

Firma BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest wpisana na listę firm audytorskich prowadzoną przez KRBR pod numerem 3355 oraz wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sadowego prowadzonego przez Sad Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000729684.

Spółki Grupy Makarony Polskie nie korzystały wcześniej z usług BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

Spółka Makarony Polskie SA w dniu 27 lipca 2018 roku zawarła z ww. audytorem umowę dotyczącą przeglądu skróconych sprawozdań finansowych za I półrocze roku obrotowego oraz badania sprawozdań finansowych Spółki i Grupy za rok obrotowy w latach 2018-2019.

Wynagrodzenie należne BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z tytułu audytu sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2018 w spółce Makarony Polskie SA wynosi łącznie 80,6 tys. zł (26,3 tys. zł za przegląd jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania półrocznego, 54,3 tys. zł badanie sprawozdań finansowych spółki Makarony Polskie SA i Grupy Makarony Polskie za 2018 rok).

W zakresie przeglądu i badania sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2017 spółka Makarony Polskie SA korzystała z usług ReVision - Rzeszów Józef Król Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie. Wynagrodzenie wypłacone firmie ReVision - Rzeszów Józef Król Sp. z o.o. w spółce Makarony Polskie SA wyniosło łącznie 52,5 tys. zł, w tym 18 tys. zł za przegląd jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania półrocznego oraz 34,5 tys. zł za badanie sprawozdań finansowych spółki Makarony Polskie SA i Grupy Makarony Polskie za 2017 rok.

Grupa dokłada starań, aby prowadząc biznes działać w sposób zrównoważony i odpowiedzialny.

Społeczna odpowiedzialność biznesu

Każde przedsiębiorstwo realizując główny cel biznesowy do jakiego zostało powołane - zysk, musi być świadome faktu, jak istotny wpływ wywiera na otoczenie, w którym funkcjonuje (środowisko, ludzi, inne przedsiębiorstwa).

Społeczna odpowiedzialność biznesu to odpowiedzialny sposób funkcjonowania firmy w przestrzeni społecznej, ekonomicznej oraz przyrodniczej. Koncepcja społecznej odpowiedzialności zmienia się, ewoluuje i wciąż jest przedmiotem publicznej debaty. Obecnie CSR to nie tylko idea, ale także podejście do zarządzania.

Grupa Makarony Polskie dokłada starań, aby prowadząc działalność operacyjną i realizując cele biznesowe działać jednocześnie zgodnie z zasadami (Corporate Social Responsibility)

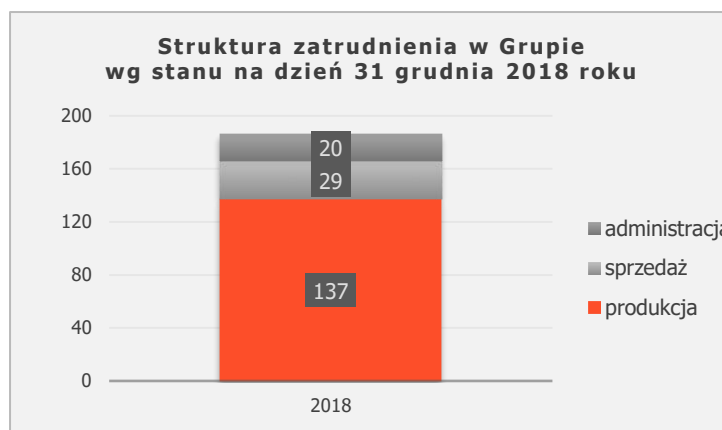
Grupa Makarony Polskie tworząc strategię rozwoju oraz realizując cele biznesowe dokłada starań, aby jej działalność operacyjna prowadzona była przy uwzględnieniu zasad społecznej odpowiedzialności biznesu CSR, tj. z uwzględnieniem potrzeb i wymagań szeroko pojętych interesów społecznych i ekologicznych w otoczeniu firmy.

Pracownicy

W 2018 roku Grupa w dalszym ciągu konsekwentnie realizowała program optymalizacji zatrudnienia wdrożony w 2013 roku, zakładający stabilizację zatrudnienia na stałych etatach na poziomie niezbędnego minimum oraz uelastycznienie zatrudnienia w zakładach produkcyjnych poprzez uzależnienie jego poziomu od zmian wielkości produkcji. U podstaw programu leży stała dbałość o właściwą organizację pracy (m.in. wdrożenie Lean Manufacturing) oraz efektywność wykorzystania zasobów.

Grupa Makarony Polskie zgodnie z przyjętą polityką utrzymuje łączne zatrudnienie na poziomie niezbędnego minimum. Stan zatrudnienia w Grupie Makarony Polskie na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 186 osób (vs. 181 na koniec 2017 roku vs 196 etatów na koniec 2016 roku).

Polityka różnorodności

Polityka personalna Grupy Makarony Polskie ukierunkowana jest na utrzymanie wysokiej klasy specjalistów i menadżerów, którzy dzięki swojej wiedzy, doświadczeniu i zaangażowaniu zapewniają najwyższy poziom realizacji postawionych przed nimi celów biznesowych Grupy, gwarantując tym samym stałe doskonalenie organizacji oraz podnoszenie jakości oferowanych produktów i świadczonych usług. Spółka Makarony Polskie SA nie opracowała sformalizowanej polityki różnorodności w odniesieniu do władz Spółki oraz jej kluczowych menadżerów. Z obecnego statusu Spółki nie wynika obowiązek raportowania tego elementu.

Planowanie zasobów ludzkich i rekrutacja pracowników

Pogłębiający się „rynek pracownika” i zmniejszająca się stopa bezrobocia, a co za tym idzie coraz większe problemy firm ze znalezieniem wykwalifikowanego personelu, wymaga od pracodawców coraz większego nacisku na efektywne wykorzystanie zasobów ludzkich oraz szybkiego reagowania na zmiany. Celem zapewnienia optymalnego poziomu realizacji zadań i celów, Grupa Makarony Polskie podejmuje kroki w kierunku efektywnego planowania zasobów ludzkich, jeszcze przed wystąpieniem rzeczywistego zapotrzebowania w tym zakresie. Grupa wdrożyła i prowadzi, przy ścisłym współudziale szefów poszczególnych jednostek organizacyjnych, systematyczną identyfikację przyszłych potrzeb kadrowych.

Przy rekrutacji i selekcji kandydatów Grupa dokłada wszelkiej staranności, aby proces ten był przejrzysty i przyjazny dla pracowników oraz skuteczny dla firmy. Podejmując decyzje o nawiązaniu współpracy z kandydatami, spółki Grupy kierują się doświadczeniem zawodowym, stażem pracy w zawodzie, posiadanym wykształceniem stosownie do zakresu powierzanych zadań. Grupa zatrudnia zarówno kobiety, jak i mężczyzn w różnym przedziale wiekowym, biorąc pod uwagę ocenę spełnienia przez kandydatów kryteriów merytorycznych oraz stara się zapobiegać jakimkolwiek formom dyskryminacji.

wg kryterium wieku i płci	Struktura zatrudnienia pracowników Grupy na dzień 31 grudnia 2018 roku		
	kobiety	mężczyźni	razem
18-29	13	19	32
30-49	52	57	109
50+	20	25	45

Grupa Makarony Polskie poszukuje do swojego zespołu osób podchodzących z pasją do nowych wyzwań, gotowych stale rozwijać swoje talenty i dzielić się wiedzą. Na stanowiskach specjalistycznych i kierowniczych preferowane są osoby reprezentujące wysoki poziom profesjonalizmu zawodowego, przedsiębiorcze, zaangażowane, nastawione na rozwój zawodowy, czerpiące satysfakcję ze swej pracy i potrafiące współpracować z innymi ludźmi.

W trosce o rozwój kadr Grupa w pierwszej kolejności stara się prowadzić rekrutację wewnętrzną, z uwagi na fakt, że awanse wewnętrzne (poziome i pionowe) pozwalają na zatrzymanie w organizacji osób zaangażowanych, o dużym doświadczeniu i pożądanym kwalifikacjach. W przypadku braku odpowiednich kandydatów wewnętrznych Grupa prowadzi procesy rekrutacyjne skierowane do kandydatów zewnętrznych, przy wykorzystaniu źródeł rekrutacji adekwatnych do profilu wakuującego stanowiska, m. in. poprzez firmy headhunterskie, biura karier, staże i praktyki studenckie, portale internetowe.

Procesy rekrutacji prowadzone są z zachowaniem zasad poufności i procedur wewnętrznych obowiązujących w Grupie.

▼ Staże i praktyki

Grupa Makarony Polskie ceni wartość i kompetencje ludzi młodych, a także ich entuzjazm i kreatywność, dlatego chętnie bierze udział w różnego rodzaju programach stażowych skierowanych do studentów i absolwentów. Grupa umożliwia również odbywanie praktyk zawodowych uczniom szkół średnich i studentom szkół wyższych.

W 2018 roku Grupa Makarony Polskie wdrożyła nowy program stażowy dla absolwentów, który jest w całości finansowany ze środków własnych. Program trwa 3 miesiące. Jest kierowany jest do młodych, ambitnych osób, stawiających swoje pierwsze kroki w karierze zawodowej. Jego celem jest umożliwienie osobom wchodzącym na rynek pracy zdobycia praktycznych umiejętności w toku bieżącej działalności firmy. Stażyści mają możliwość zapoznania się z organizacją Grupy i funkcjonowaniem jej jednostek organizacyjnych. Najlepszym stażystom Grupa zamierza proponować zatrudnienie długoterminowe.

W 2018 roku z nowego 3 miesięcznego programu płatnego stażu, skorzystało dwóch absolwentów, z czego jedna osoba została zatrudniona w Grupie po zakończeniu stażu.

Szkolenia

Grupa Makarony Polskie dużą wagę przykładą do efektywnego wykorzystania zasobów ludzkich. Istotnym elementem tego procesu jest zapewnienie rozwoju zawodowego pracowników oraz ciągłe podnoszenie ich kwalifikacji zawodowych poprzez szkolenia specjalistyczne oraz programy podnoszenia kompetencji. Realizując działania w tym zakresie Grupa stawia głównie na zewnętrzne szkolenia specjalistyczne oraz specjalnie przygotowane, zamknięte programy rozwoju kompetencji, które w ocenie Grupy są najlepszą inwestycją w pracowników.

W 2018 roku w formule szkoleń wewnętrznych prowadzono głównie szkolenia z zakresu efektywnego wykorzystania narzędzi informatycznych na różnych poziomach funkcjonowania organizacji, planowania i rozliczania czasu pracy podległych zespołów oraz efektywnej sprzedaży i negocjacji handlowych.

Pracownicy różnych szczebli korzystali z zewnętrznych szkoleń otwartych aktualizując i poszerzając swoją wiedzę w zakresie potrzebnym do efektywnego wykonywania obowiązków stanowiskowych w zmieniającym się otoczeniu, technicznym, technologicznym, jakościowym i prawnym.

Grupa Makarony Polskie kładzie wspiera także samokształcenie się swoich pracowników i podnoszenie przez nich kwalifikacji zawodowych, szczególnie w zakresach, które są zgodnie z zakresem wykonywanych lub planowanych do wykonywania zadań stanowiskowych, a przez to są istotne także z punktu widzenia Grupy. W roku 2018 z tej formy wsparcia skorzystało trzech pracowników, którym spółki Grupy dofinansowały naukę na studiach i studiach podyplomowych.

Ważna jest implementacja zdobytych umiejętności na stanowisku pracy, a także dzielenie się wiedzą w poszczególnych zespołach pracowniczych i pomiędzy nimi. Biorąc powyższe pod uwagę Grupa projektując różne formy szkoleniowe wykorzystuje również podejście, zgodnie z którym na okresowo organizowanych konferencjach wewnętrznych, pracownicy Grupy stają się trenerami lub współprowadzącymi szkolenia - rozwijając w ten sposób kompetencje własne oraz dzieląc się posiadaną wiedzą z innymi.

System wynagrodzeń

Przyjęty w Grupie motywacyjny system wynagrodzeń zakłada, że pracownicy otrzymują wynagrodzenie składające się z części stałej (wynagrodzenie zasadnicze) oraz części zmiennej (obejmującej premie i nagrody) przyznawanej w zależności od wkładu pracy, zaangażowania oraz poziomu realizacji celów/zadań stawianych przed pracownikami przez ich przełożonych.

Wynagrodzenie zasadnicze jest wypadkową rangi zajmowanego stanowiska, wkładu pracy, zakresu odpowiedzialności, kwalifikacji i doświadczenia. Grupa dokonuje wyceny poszczególnych stanowisk, dbając o utrzymanie konkurencyjnego poziomu wynagrodzeń, pozwalającego na rekrutację osób o pożądanych kwalifikacjach i doświadczeniu, w oparciu o najlepsze praktyki rynkowe.

Wynagrodzenie zmienne uzależnione jest od poziomu realizacji celów/zadań indywidualnych stawianych przez przełożonych, zaangażowania poszczególnych pracowników, ich sumienności i staranności w wykonywaniu pracy, podnoszenia wydajności i jakości pracy oraz szczególnych osiągnięć w realizacji zadań stawianych przez przełożonych. Jego celem jest motywowanie pracowników do osiągnięcia wysokich wyników pracy, zgodnych z interesem biznesowym Grupy.

System wynagradzania wdrożony w Grupie zapewnia efektywne wsparcie działań biznesowych i realizację strategii rozwoju. Część zmienna systemu wynagradzania zapewnia jego elastyczność, możliwość dostosowania do potrzeb organizacji oraz przełożenie celów Grupy na kadre menadżerską, a następnie kaskadowanie celów dalej na pracowników.

W 2018 roku nie wystąpiły istotne zmiany w systemie wynagrodzeń przyjętym w Grupie.

BHP

Grupa Makarony Polskie jako odpowiedzialny pracodawca dba również o zagwarantowanie pracownikom bezpiecznych warunków pracy. Poszczególne spółki Grupy mają wdrożone własne Polityki BHP. Zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, w celu ochrony zdrowia i życia pracowników, spółki Grupy przeprowadzają szkolenia z zakresu BHP, zapewniają wstępne i okresowe badania lekarskie, zatrudniają pracowników o wymaganych kwalifikacjach oraz wyposażają te osoby we właściwe środki ochrony indywidualnej.

W 2018 roku w Grupie zgłoszone zostały cztery lekkie wypadki przy pracy.

Środowisko naturalne

Grupa konsekwentnie stara się minimalizować negatywny wpływ na środowisko naturalne w każdym obszarze swojej działalności poszukując proekologicznych rozwiązań. Działania Grupy koncentrują się m.in. wokół racjonalnego wykorzystywania wody i energii, dbania o ograniczenie emisji dwutlenku węgla, minimalizowania ilości powstających ścieków i odpadów poprzez nieustanne udoskonalanie procesów produkcyjnych, stosowanie nowoczesnych, energooszczędnych i wydajnych linii technologicznych, dbałości o należyty

stan maszyn i urządzeń. Spółki należące do Grupy dokładają należytej staranności przy segregacji odpadów z podziałem na odpowiednie frakcje. Grupa prowadzi działania edukacyjne i informacyjne, które mają na celu zwiększenie świadomości środowiskowej personelu.

Spółka Makarony Polskie SA w 2018 roku realizowała inwestycje skierowane na zwiększenie efektywności i energochłonności procesów produkcji makaronu np. modernizacja linii produkcyjnych i budynków w zakładach w Rzeszowie oraz w Częstochowie, modernizacja kabin suszarniczych w Zakładzie w Częstochowie.

W listopadzie 2017 roku Spółka Stoczek Natura Sp. z o.o. zawarła umowę dotacyjną na realizację projektu pn. „Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstwa Stoczek Natura Sp. z o.o.”, o wartości 2,96 mln zł (w tym dofinansowanie 1,49 mln zł), który realizowany będzie w okresie styczeń 2018 - listopad 2020. Głównym celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstwa Stoczek Natura Sp. z o.o. poprzez głęboką termomodernizację budynku przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo na podstawie przeprowadzonego audytu energetycznego wdroży w ramach projektu usprawnienia w zakresie zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną oraz energię elektryczną.

Wśród działań prośrodowiskowych prowadzonych przez Grupę wyróżnić należy również systematyczną utylizację elektrośmieci oraz segregowane i poddawane procesowi recyklingu odpadów wytworzonych w trakcie produkcji.

Rynek

Zaufanie konsumentów zobowiązuje, dlatego Grupa Makarony Polskie nieustannie modernizuje swoje zakłady, posiada nowoczesne linie produkcyjne oraz rozbudowany system kontroli procesu produkcji, a także stale inwestuje w pozyskiwanie oraz wdrażanie nowoczesnych technologii przykładem czego mogą być realizowane obecnie projekty unijne.

W ramach rozwoju spółka Makarony Polskie SA realizuje projekty unijne, których celem jest utworzenie Centrum Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Makaronowego. W nowopowstającym obiekcie będą realizowane prace nad innowacyjnymi produktami o cechach prozdrowotnych, które zostaną wdrożone w działalności gospodarczej spółki w postaci nowej linii produktowej.

Głównym celem projektów realizowanych przez spółkę Stoczek Natura Sp. z o.o. jest podniesienie konkurencyjności i innowacyjności spółki na rynku krajowym i zagranicznym

poprzez wprowadzenie do produkcji innowacji w postaci technologii wyrobu mięsnego dania gotowego w formie pełnego obiadu.

Każdy proces produkcyjny odbywający się w zakładach Grupy Makarony Polskie, jest ściśle nadzorowany przez zakładowe Zespoły Kontroli Jakości, które dbają o zgodność produktów z wymaganiami norm żywnościowych i wysokimi standardami jakościowymi firmy. Zarówno surowce, jak również produkty gotowe, są szczegółowo badane w zakładowych laboratoriach, a okresowo poddawane są również badaniom w niezależnych akredytowanych laboratoriach zewnętrznych.

Spółki Makarony Polskie SA i Stoczek Natura Sp. z o.o. wdrożyły i certyfikowały system jakości spełniający wymagania międzynarodowych norm IFS (International Food Standard) oraz BRC (British Retail Consortium) w celu spełnienia wymogów prawnych w zakresie bezpieczeństwa środków spożywczych. Zakłady produkcyjne Grupy spełniają również wymagania normy jakościowej PN-EN ISO 9001:2009, która zapewnia powtarzalność prowadzonych procesów oraz ich ciągłe doskonalenie.

Systematycznie rozwijana jest współpraca z instytucjami naukowymi, laboratoriami badawczymi, dostawcami surowców, maszyn i opakowań.

Wyrazem osiągnięć Grupy w tym zakresie są nagrody i wyróżnienia otrzymane przez Grupę i jej produkty w 2018 roku.

W marcu w kategorii makarony tytuł Lidera Sprzedaży otrzymał makaron kluseczki 2-jajeczne pod marką Makarony Polskie.

W maju makarony razowe spaghetti, świderki i pióra oferowane pod marką Makarony Polskie otrzymały wyróżnienie Poznaj Dobrą Żywność przyznawane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W listopadzie 2018 roku makaronom razowym, orkiszowym, gryczanym oraz jajecznym oferowanym pod marką Makarony Polskie przyznano znak Jakość i Tradycja.

W lutym 2019 roku potwierdzono przynależność spółki Stoczek Natura Sp. z o.o. do grona najdynamiczniej rozwijających się firm w kategorii Gazele Biznesu 2018.

Społeczeństwo

Grupa Makarony Polskie stara się czynnie uczestniczyć w życiu środowisk lokalnych, w których jest obecna na co dzień z uwagi na lokalizację swoich zakładów produkcyjnych i biur sprzedaży.

Działalność charytatywna jest jednym z obszarów działalności Grupy Makarony Polskie w ramach projektów CSR poprzez udzielanie wsparcia organizacjom pożytku publicznego oraz fundacjom, a także udział w akcjach charytatywnych.

Grupa również aktywnie wspiera działania i inicjatywy na rzecz rozwoju kultury, edukacji oraz sportu. Angażuje się również w akcje społeczne.

Współpraca ze szkołami i uczelniami wyższymi

Spółki Grupy utrzymują długofalowe relacje ze środowiskiem akademickim, czego przykładem jest np. współpraca spółki Makarony Polskie SA z Uniwersytetem Rzeszowskim w zakresie działań B&R oraz z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu, a także współpraca spółki Stoczek Natura Sp. z o.o. z Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie.

Spółka Makarony Polskie SA włączyła się w organizację Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Non-conventional Yeasts: from Basic Research to Application” organizowanej w dniach 15-18 maja 2018 roku w Centrum Innowacji i Transferu Wiedzy Techniczno-Przyrodniczej w Rzeszowie.

Zakres tematyczny konferencji poruszał zagadnienia dotyczące szeroko pojętej biotechnologii, technologii żywności oraz wpływu środowiska i różnych czynników na zdrowie i funkcjonowanie organizmu ludzkiego właściwie.

Działalność charytatywna

Grupa od wielu lat prowadzi różnego rodzaju działania charytatywne na szczeblu lokalnym i krajowym udzielając wsparcia zarówno bezpośrednio potrzebującym dzieciom (akcje

święteczne i mikołajkowe, wsparcie wypoczynku wakacyjnego), jak i instytucjom typu hospicja (Rzeszowskie Hospicjum dla Dzieci), ośrodki pomocy społecznej (np. Caritas Diecezji Rzeszowskiej), fundacje (np. Fundacja Dziedzictwa Kresowego we Lwowie) i szkoły.

Od kilku lat spółki Grupy włączają się aktywnie w różne inicjatywy Rzeszowskiego Hospicjum dla Dzieci np. akcje mikołajkowe, paczki z okazji dnia dziecka dla podopiecznych hospicjum i ich rodzeństwa.

W 2018 roku Grupa współpracowała z Caritas Diecezji Rzeszowskiej, Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta oraz Fundacją Dziedzictwa Kresowego we Lwowie. Spółki Grupy wspierały wypoczynek wakacyjny dzieci organizowany przez Stowarzyszenie „Równać Szanse” oraz Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Rzeszowskiej.

▮ Mecenat i sponsoring kultury i sportu

Grupa Makarony Polskie obejmuje swym mecenatem przedsięwzięcia kulturalne oraz sportowe, zarówno o charakterze ogólnopolskim, jak i lokalnym.

W 2018 roku Grupa włączyła się m.in. w takie inicjatywy jak:

Sponsoring „XXVI Ogólnopolskich Mistrzostw Pierwszej Pomocy PCK” organizowanych w Rzeszowie w kwietniu 2018 roku, w ramach którego spółki Grupy Makarony Polskie ufundowały nagrody dla uczestników i laureatów Mistrzostw.

Sponsoring Dnia Matki i Dziecka na rzeszowskim rynku organizowanego przez Caritas Diecezji Rzeszowskiej.

Sponsoring XXV Rzeszowskich Juwenaliów będących największym studenckim projektem na Podkarpaciu, zorganizowanym przez trzy rzeszowskie uczelnie tj. Politechnika Rzeszowska, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania oraz Wyższa Szkoła Prawa i Administracji, nagrodzonym prestiżową statuetką ProJuventus w latach 2014 i 2018 w kategorii „Najlepsze Juwenalia w Polsce”.

Stały sponsoring sportowej działalności Wicemistrzyni Świata w formach tajji Anny Kubiak przez spółkę Makarony Polskie SA. W 2018 roku sponsoring dotyczył wyjazdów zawodniczki na III Mistrzostwach Świata Taijiquan, a także udziału Wicemistrzyni Świata w licznych szkolenia podnoszących jej umiejętności.

Sponsoring drużyny siatkówki plażowej Martin Chiniewicz – Michał Korycki w sezonie 2018. W 2018 roku drużyna czterokrotnie stawała na podium zawodów z cyklu eliminacji Mistrzostw Polski, w tym wygrała zawody w Rybniku, które odbyły się lipcu 2018 roku. Największym osiągnięciem drużyny siatkówki plażowej Chiniewicz-Korycki w sezonie 2018 było zajęcie 5.miejsca w Pucharze Świata w węgierskim Siofo.

Oświadczenia zarządu

Oświadczenie w sprawie rzetelności sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zarząd Makarony Polskie SA oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy, roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Makarony Polskie za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Makarony Polskie oraz jej wynik finansowy.

Oświadczenie w sprawie rzetelności sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

Zarząd Makarony Polskie SA z siedzibą w Rzeszowie oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy, roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe spółki Makarony Polskie SA za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową spółki Makarony Polskie SA oraz jej wynik finansowy.

Oświadczenie w sprawie rzetelności sporządzenia sprawozdania z działalności Spółki i Grupy Makarony Polskie

Zarząd Makarony Polskie SA oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy, sprawozdanie Zarządu z działalności spółki Makarony Polskie SA oraz Grupy Makarony Polskie w roku obrotowym 2018, zakończonym 31 grudnia 2018 roku, zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki i Grupy, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Oświadczenie dotyczące wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej

Zarząd Makarony Polskie SA, na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej Makarony Polskie SA, o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Makarony Polskie SA oraz skonsolidowanego

sprawozdania finansowego Grupy Makarony Polskie za rok obrotowy 2018 zakończony 31 grudnia 2018 roku, informuje że:

1. firma audytorska BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Warszawie została wybrana do badania rocznego sprawozdania finansowego Makarony Polskie SA oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Makarony Polskie, zgodnie z przepisami, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej,
2. wybrana firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej,
3. w spółce Makarony Polskie SA są przestrzegane obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji,
4. spółka Makarony Polskie SA posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na rzecz Makarony Polskie SA przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci, dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności spółki Makarony Polskie SA oraz Grupy Makarony Polskie w roku obrotowym 2018 zostało zatwierdzone do udostępnienia przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 25 kwietnia 2019 roku.

Zenon Daniłowski
Prezes Zarządu

Informacje o firmie

Makarony Polskie SA

z siedzibą w Rzeszowie
ul. Podkarpacka 15A; 35-082 Rzeszów

www.makarony.pl

Zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 5 lipca 2004 roku pod nr 0000212001.

Kapitał akcyjny: 27 750 213 zł (opłacony w całości)

tel. 17 875 30 10; faks 17 875 30 20

Zapraszamy do kontaktu pod adresem e-mail:

relacje@makarony.pl

*Źródłem danych w niniejszym sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej,
jest Grupa Makarony Polskie*